

СВІТЛО ДУШІ РОДИНИ ЛЕВИЦЬКИХ

ЛІТОПИС УПА
СЕРІЯ «ПОДІЇ І ЛЮДИ»

КНИГА 17

LITOPYS UPA
Series «Events and People»
Book 17

THE SHINNING SPIRIT OF THE LEVYTSKY FAMILY

**Editor
Maria Prokopets'**

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ
Серія «Події і люди»
Книга 17

СВІТЛО ДУШІ РОДИНИ ЛЕВИЦЬКИХ

**Упорядник
Марія Прокопець**

УДК 94(477)
ББК 63.3(4УКР)–54
I 98

СВІТЛО ДУШІ РОДИНИ ЛЕВИЦЬКИХ

Упорядник Марія Прокопець

В книзі розповідається про долю родини Левицьких, долю, яка певною мірою була типовою для численних галицьких родин у першій половині ХХ століття. В час лихоліття 2-ої Світової війни, опинившись між жорнами брунатних та червоних окупантів, з 8-ми дітей о. Юрія Левицького та Анастасії з Зубрицьких п'ятеро загинуло у боротьбі за волю України.

THE SHINNING SPIRIT OF THE LEVYTSKY FAMILY

Editor Maria Prokopets

This book describes the destiny of the Levytsky family; a fate that in large measure was not atypical for many Galician families in the first half of the XX century. During the hard times of World War II, thrown between the grindstones of the brown and red occupiers, five out of eight children of the family of Rev. Iurii Levytsky and Anastasiia Zubryts'ka, have died in the struggle for Ukraine's freedom.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР
Петро Й. ПОТІЧНИЙ

Технічна редакція
Ігор ГОМЗЯК

ISBN 978-966-2105-32-2 (Ukraine)
ISBN 978-1-897431-29-0 (Canada)

© Літопис УПА, 2011
© Litopys UPA, 2011

ФУНДАТОРОМ

цього тому є:

Г. О. «ПОМАРАНЧЕВА ХВИЛЯ»

(Чікаґо, Іллінойс, США)

31 ВІДДІЛ ООЧСУ

(Палатайн, Іллінойс, США)

8 ВІДДІЛ ООЧСУ

(Чікаґо, Іллінойс, США)

ВСТУПНЕ СЛОВО

Протягом останніх років видавництво «Літопис УПА» видало вже понад 10 брошур у серії «Події і люди», в котрих якнайповніше висвітлено шлях життя та боротьби чільних керівників ОУН і УПА, досліджений та вивчений істориками-науковцями.

Завдяки цим виданням маємо можливість докладно довідатися про героїчний чин не тільки таких добре відомих видатних діячів як Степан Бандера, Роман Шухевич, Михайло Дяченко – «Марко Бое-слав», Осип Дяків – «Горновий», Зиновій Тершаковець – «Федір», Петро Федун – «Полтава» та ін., а й про менш відомих, але не менш видатних постатей, які йшли дорогою боротьби пліч-о-пліч з цими чільними діячами, та всю, до останньої краплини, віддавали свою жертовну любов рідному краю на тій тернистій дорозі.

Це життєвий шлях киянки Людмили Фої, що була «квіткою у червоному пеклі». «Життєвий шлях, котрого могло вистачити на багатьох людей, вмістився у неповні 27 років. Її твори офіційно ніколи не були опубліковані, окрім підпільних друкарень ОУН(б), а оригінали залишилися тільки в архівах МДБ – КДБ УРСР і, зрештою, Служби безпеки України»¹.

Це життєвий шлях Галини Голояд – жінки – воїна, поетки, відомої, хоч і небагатьом досі, під письменницьким іменем «Марти Гай», референта пропаганди ОУН, зв'язкової відомого поета, провідної постаті підпілля – «Петра Полтави» (Петра Федуна), що була близькою до генерала «Тараса Чупринки», пережила виснажливий процес ув'язнення і концтабору та залишилася вірною ідеї боротьби.

І все ж, читаючи ці так потрібні нам всім видання, не раз закралася гірка думка, що не давала спокою: як жаль, що неможливо увіковічнити в пам'яті людей імена кожного борця за ВОЛЮ УКРАЇНИ. Часто безіменні, невпізнані, невідомі – відважно йшли назустріч смерті... Не прагнучи стати героями, – ставали ними.

Не раз задумувалася: звідки черпали силу ці мужні люди? Що впливало на формування їхнього світогляду, вибору життєвої позиції?

І ось переді мною матеріали страдницької долі родини Левицьких, родини, що виховала дітей – героїв, дітей, що з ранніх років за покликом серця стали на цю тернисту дорогу любові до рідного краю і не зійшли з неї.

Вчитуючись у документи: виписки з газет, клапсидри, спогади знайомих, сестри Люби, що дожила до наших днів, архівні довідки, свідчення свідків, протоколи допитів, я враз збагнула цю істину, що не давала мені спокою: Всі ці люди, що свідомо – не задля слави чи

¹ Володимир Іванченко. «Квітка у червоному пеклі: життєвий шлях Людмили Фої». Літопис УПА, Серія «Події і Люди» – Т.8. – Торонто – Львів: 2009. – С. 7.

вигоди – ставали та впевнено йшли дорогою боротьби, – були наділені Всевишнім ВЕЛИЧНИМ СВІТЛОМ ЖЕРТОВНОЇ ЛЮБОВІ ТА ЙШЛИ ЗА НИМ.

П'ятеро дітей родини Левицьких формували свій світогляд не тільки під впливом родинного виховання, – а й ідейно виростали разом з ОУН, їхні юнацькі кроки співпадали з першими роками народження цієї славної організації.

Вони не стали чільними керівниками ОУН чи УПА, – хоча могли б ними стати, – тільки тому, що надто короткою була їхня життєва дорога. Адже вже у тридцяті роки вони в числі перших впевнено стояли та йшли дорогою боротьби, йшли за отим світлом, котре мали в душі.

І я вже знала, яку назву буде мати книжка про цю родину – СВІТЛО ДУШІ РОДИНИ ЛЕВИЦЬКИХ.

Ця назва з'явилася якось раптово, в один момент, одразу після того, як я уважно познайомилася з матеріалом життя родини Левицьких, родини, що не зігнулася під хрестом своєї життєвої Голготи, який, здавалося б, не під силу нести людям, не впавши під його тягарем. А вони не впали, не втратили того великого дару світла любові до ближніх, до своєї батьківщини, яким наділив їх Всевишній. Впевнено несли те світло своєї душі та щедро ділилися ним з кожним і в Україні, і в чужині, де опинилися волею гіркої долі.

За отими скупими болючими та страшними рядками допитів я бачила пильний та водночас допитливий погляд віч, що так повнилися любов'ю до Божого світу, що від того погляду світліше та тепліше ставало на душі та вже не так моторошно було читати документи.

Часто задумувалася: «Звідки, з яких глибин почерпнули вони таке потужне джерело енергії, що аж з потойбіччя пробивається до нас світлом через стільки літ?»

І чим уважніше вчитувалася у газетні вирізки публікацій, в архівні довідки, в книжку мого краянину Ореста Лещишина «Від темряви до світла», – тим виразніше бачила те дивне світло, а думка все більше не давала спокою. І враз збагнула: це тільки тим, що вибрані Всевишнім та наділені високою безкорисливою любов'ю, земля-мати, що зберігає в своїм лоні тисячолітню силу та відвагу мужніх дітей своїх, – передає цю енергію, аби вони були носіями того світла навіть після фізичної смерті. Завжди. В усі часи та віки. І серед тих, вибраних Богом, є і діти родини Левицьких. То ж і не дивно, що саме вони в час боротьби обрали пароль «СВІТ – СВІТЛО»!

Виплекані красою рідного краю, викохані любов'ю своїх рідних, виховані в дусі християнської моралі на кращих звичаях та традиціях отчої землі, – ці люди не могли змиритися з поневоленням – ставали до боротьби. І гинули, аби стати світлом для прийдешніх поколінь.

Скільки їх було, знаних і незнаних? Багато. Як жаль, що не про всіх ми знаємо, а мали б знати. Бо якби не ті чисті струмочки, що

наповнювали бурхливу ріку боротьби – чи ж була б ця ріка такою сильною, повноводою? Непомітні рядові борці, що залишали останній набій для себе, аби не попасти живим у руки ворога, юнь, що чула одвічний поклик землі – не мають права бути забутими. І одним з таких чистих струмків, що влився у бурхливе русло боротьби, є родина Левицьких.

Не раз задумуюся: що відіграло основну роль у становленні та формуванні таких особистостей, якими були діти родини Левицьких? Адже із восьми дітей – семеро були членами ОУН та мужньо йшли дорогою боротьби, зазнавши переслідувань та тюремного ув'язнення, а п'ятеро з них – віддали своє молоде життя за нашу з вами волю. Ті троє, що залишились живими, опинившись за кордоном, жертвовно працювали в українських громадах, сприяючи їхньому розвитку. То звідки черпали вони ту силу, що відіграло вагоме значення у житті, та становленні таких вольових особистостей? Родинне виховання, життєві обставини, одвічний поклик землі, котрий відчували серцем, чи генетичний код? Певно і те, і все інше, Бо без усіх тих факторів не розвинулося б таке велике сильне родове дерево. Воно мусило мати глибоке коріння, таке глибоке, яке б сягало лона матері – землі.

Родина Левицьких мала таке глибинне коріння, адже по лінії матері – Анастасії з роду Зубрицьких – п'ять священничих поколінь дбало та плекало молоду генерацію в душі любові до рідного краю та на засадах християнської моралі:

1. Отець Петро Назаревич (помер у 1834 р.) та Марія Созанська.
2. Отець Антоній Назаревич (помер у 1893 р.) та Юлія Ліщинська.
3. Отець Іван Борисевич (помер у 1900 р.) та Софія Назаревич.
4. Отець Михайло Зубрицький (помер у 1919 р.) та Ольга Борисевич (померла у 1942 р.).
5. Отець Милош-Юрій Левицький (помер у 1919 р.) та Анастасія Зубрицька (померла у 1961 р.).

Саме про родину Левицьких, що переплетена з родиною Зубрицьких – життєвий шлях якої був трагічним та тернистим, буде подальша розповідь у цій книжці.

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ РОДИНИ ОТЦЯ МИХАЙЛА ЗУБРИЦЬКОГО

Михайло Зубрицький народився у 1856 році в селі Кіндратів Турківського повіту в сім'ї дрібного шляхтича Івана Зубрицького і був у родині 10 дитиною.

Батько, хоч сам був неграмотним, прагнув, аби хоч деякі діти отримали освіту, тому віддає дев'ятирічного Михайла до приватного вчителя Степана Ільницького з села Ільник, а згодом до містечка Турки.

о. Михайло Зубрицький
1914 р.

Далекий родич – отець Яків Неронович – забрав здібного хлопця до себе на парафію в село Розбір Округлий, що на Дрогобиччині і дав вчитися до грамотного селянина Івана Якиміва.

Через два роки, в 1868 році, Михайло переїхав на навчання до Дрогобича, де вчився у школі отців Василіян, поступивши одразу в 3-тій клас. Його учителем був строгий та справедливий отець Юліян Немілович.

Закінчивши 4-тий клас, Михайло поступає в гімназію, де вчиться разом з Іваном Франком, з яким подружився і підтримував тісні та наукові стосунки до кінця свого життя.

Та закінчити гімназію хлопцю не довелося – не дивлячись

на те, що мав слабкий зір – його забирають до війська.

Службу проходив спершу в Самборі, а невдовзі його направляють до транспортного дому у Львові. Там, чекаючи на подальший розподіл, відпросився у місто, де зустрів Івана Франка з друзями, серед яких був і студент Володимир Левицький. Хлопці знайшли спільну мову. Згодом, через довгі роки, Володимир Левицький відновив це знайомство.

Після проходження служби, Зубрицький самотужки пройшов програму 7-го класу, а відтак повернувся в гімназію і після її закінчення продовжив навчання у духовній семінарії.

Одружився з Ольгою з роду Борисевич, висвятився та отримав парафію у селі Мшанець Турківського повіту (тепер Старосамбірського р-ну), де працював парохом з 1883 по 1914 рік. Там розкрився його талант не лише як здібного священика, а й як письменника, аналітика, етнографа, який створив правдиву етнографічну енциклопедію Бойківщини.

Написав понад 300 праць, де описував життя бойків, традиції та звичаї бойківського краю, навіть детально описав взуття та одяг бойків. Ось деякі назви його праць: «Верхня вовняна ноша українського народу в Галичині», «Народний календар бойків», «Пачкарство бакуну [тютюну] в горах», «Причинки до історії рекрутчини в Галичині», «Село Кіндратів Турківського повіту».

Серед творів теологічного скерування є такі: «Кілька документів до історії сільського духовенства в Галичині XVII –XVIII віку», «Читання

в руським семінари у Львові від осені 1879 до 1883 року», «П'ятдесята річниця смерті Івана Снігурського» та багато інших.

Був дійсним членом НТШ та визначним етнографом Бойківщини.

У с. Мшанець до отця Михайла неодноразово навідувався Іван Франко, дружба з яким зародилася ще у гімназії.

Подружжя Зубрицьких виховало 4-ро дітей: Анастасію, Зиновію, Володимира та Петра. Володимир був учителем грецької та латинської мови у гімназії. Петро працював суддею у Турці. Зеня вийшла заміж за доктора Мар'яна Долинського. Анастасія одружилася з отцем Милошом-Юрієм Левицьким. Її доля – терниста, і хоч сповнена терпінь та переживань, але це доля мужньої жінки, гідної подиву.

У Мшанці отець Зубрицький був ініціатором побудови хати-читальні, яка збереглася до наших днів. У цій читальні відбувалися зустрічі селян не тільки зі своїм парохом, а й такими відомими діячами української науки та культури, як Іван Франко, Володимир Гнатюк. Саме вони допомагали укомплектувати читальню книжками, розповідали селянам про політичні та культурні новини.

В квітні 1914 року о. Михайло Зубрицький приймає парафію в селі Береги Долішні поблизу Устрік Долішніх (тепер у складі Польщі).

7-го вересня 1914 року його заарештовуює австро-угорська влада і разом з іншими галичанами, яких підозрювали у симпатіях до Росії, відправляють до сумнозвісного концтабору в Талергофі.

Завдяки збігу обставин і випадковостей, йому вже через тиждень, 14-го вересня, вдається вирватися на волю і оселитися в місті Крайна у Словенії, а через декілька місяців повернутися в Береги Долішні, де продовжив працю душпастиря.

Він радо зустрів проголошення ЗУНР і щиро вітав злуку ЗУНР з УНР. За свої вільнодумні життєві позиції, за підтримку бідних людей – бо не раз йому доводилося відкрито ставати на їх захист чи то в пресі, чи в суді – отець Михайло зазнавав переслідувань австро-угорської, а згодом польської влади.

Обшуки, ув'язнення, наклепи і безпідставні звинувачення його, греко-католицького священика, в москвофільстві, якого він не любив і викривав у своїх публікаціях – підірвало здоров'я священика і у 63-річному віці в квітні 1919 році отець Михайло Зубрицький відійшов на вічний спочинок. Похований біля церкви (нині це костел) в селі Береги Долішні у Польщі. На місці вічного спочинку з нагоди 150 річниці з дня народження ВЕЛИКОГО БОЙКА силами вдячних краян споруджено та встановлено пам'ятник МИХАЙЛУ ЗУБРИЦЬКОМУ, а у Мшанці на будинку хати-читальні встановлено меморіальну дошку.

Залишив чудово вихованих дітей, яким він не лише дав освіту, а й вишколив їх у християнському та патріотичному дусі.

Син отця – Володимир – навчався на філософському факультеті Віденського університету. Згодом працював у Перемиській гімназії,

Софія Назаревич-Борисевич

Ольга Борисевич-Зубрицька

о. Михайло Зубрицький в родинному колі. Сидять (зліва направо):
Зеня Долинська, Софія Борисевич, Ольга Зубрицька. Стоїть
(крайній праворуч): Володимир Зубрицький. Береги Долишні, 1914 р.

Сидять (зліва направо): Зеня Зубрицька, др. Мар'ян Долинський, Анастасія Зубрицька. Стоять: брати Володимир і Петро Зубрицькі. м. Перемишль, 1904 р.

де викладав українську, грецьку та латинську мови. Пізніше працював у Рогатині та у Львові.

В роки Листопадового Чину Володимир і Петро Зубрицькі служили в УГА. Володимир активно займався просвітницькою діяльністю у товаристві «Просвіта», за що був заарештований, не дивлячись на те, що обирався депутатом польського сейму.

У вересні 1939 року за вироком польського трибуналу його було засуджено до страти, як німецького шпигуна. Лише швидке наближення фронту врятувало його від виконання цього вироку. Згодом, в роки німецької окупації, працює у шкільному відділі УЦК. По війні він викладає в Інституті радянської торгівлі та працює коректором у видавництві «Радянська школа».

Володимир Зубрицький

В жовтні 1947 року був репресований радянською владою і засланий разом з дружиною Оленою та донькою Ольгою на спецпоселення в Сибір. Їх реабілітували лише у 1958 році і вони повернулися до Львова.

Володимир Зубрицький помер у Львові в 1978 році.

Чоловік Зиновії – Мар'ян Долинський – був відомим лікарем і проживали вони у Заліщиках на Тернопільщині. Мали шестеро дітей. Мар'ян був заарештований НКВС і загинув у радянських тюрмах. У 1940 році Зеню разом з мамою – дружиною отця Михайла Зубрицького – і сином Володимиром вивезли в Казахстан. Там і померла їмощь Ольга Зубрицька.

Син отця Михайла Зубрицького – Петро, працював суддею у Турці, а згодом зазнав переслідування польською владою і, як активний учасник національно-визвольних змагань, емігрував до США, де і помер.

Сім'я Зубрицьких втілила в собі всі характерні риси і особливості галицької інтелігенції другої половини XIX–XX століть. Це була ця рушійна сила, до якої тягнулася, як до світла, молодь, яка притягувала до себе мов магнітом всіх тих, хто прагнув змін, на яку покладали великі надії знедолені маси населення.

* * *

о. Милош-Юрій Левицький

Про гірку, тернисту, та водночас настільки мужню, що гідна подиву, долю доньки о. Михайла Зубрицького – Анастасії та її родини буде подальша розповідь.

ДОЛЯ МИЛОША-ЮРІЯ ЛЕВИЦЬКОГО

Милош-Юрій Левицький народився 13 грудня 1881 року в родині Івана та Кароліни Левицьких.

Змалку хлопець виявив неабиякий хист і потяг до науки і після закінчення гімназії його дядько Володимир Левицький попросив свого давнього приятеля отця Михайла Зубрицького підготувати хлопця до вступу в духовну семінарію, і невдовзі він продовжує навчання в Інсбруку, де студіює теологію.

Там, на плебанії у Мшанці, Милош-Юрій познайомився з розумною та вродливою донькою о. Михайла – Настею, з якою невдовзі одружився.

Після закінчення навчання та висвячення молоде подружжя оселилося на парафії молодого священика в селі Далява Дрогобицького повіту. Отець Юрій одразу ж поринув у церковні справи. Для нього священичі обов'язки були понад усе, тим більше, що йому довелося займатися закінченням будівництва храму, розпочатим попереднім священиком. В 1907 році відбулося освячення Храму.

Та не менш важливим було для нього і виховання дітей, яких Господь послав подружжю. Отець Юрій дуже їх любив та прагнув, аби вони були добрими християнами та справжніми патріотами.

Перша світова війна розбила спокійне життя родини Левицьких – отця Милоша-Юрія мобілізували в австрійську армію, де він у ранзі капітана був капеляном, та за період служби мав нагороди та відзнаки.

Він тяжко переживав розлуку з родиною і єдиною розрадою для нього було те, що і на війні він також виконував обов'язки священика та був потрібний воякам.

Після демобілізації отець Юрій повернувся у Даляву до своєї родини та до своєї парафії.

Imperium Austriae.
 Королевство Галиціи.
 Regnum Galiciae.

Число:
 Numerus: 527.

Circulus: Львовская
 Eparchia: Львовская
 Diocesis: Львовская
 Parochia: Львовское городское

Свѣдоцтво крещенія. — Testimonium baptismi.

Отъ уряда приходского гр. кат. Львовского город. Церкви Успеніе стр. ДМаріи
 Ex parte Officii parochialis rit. gr.

известно творится, що въ книгахъ метрическихъ той Церкви, Тома VIII стр. находится следующее:
 notum testaturque fit, in libris metricis hujus Ecclesiae Tomus VIII pag. 104 reperiri sequentia:

Годъ, мѣсяць и день рождения, крещенія и хрипотомазанія Annus, mensis et dies nativitatis, baptismi et confirmatiouis	Число дома №-та дома	Имя Nomen	Въ какомъ мѣстѣ Благородіе Saxa Тюрки	Родители и состояніе Parentes et conditio	Кумы и состояніе Patrini et conditio
Року Божію Тысячъ осьмьсотъ	3 на ка. пр. бал. ны	Milosz Georgius binomen.	г. гр. с. русс.	D. Joannes Lewicki registrans ad с. т. postam Carolina fi- lia Petri Hetmaniczki et Annae na- tae Strus.	Florianus Stebnicki m. p. dietaarius. Maria Zarycka m. p. virgo
Anno Domini Millesimo octingen- tesimo octogesimo primo 1881 die 13 Decem- bris natus et die 8 Januarii an- ni 1882 bap- tismus atque con- firmatus.					

Которое свѣдоцтво собственною рукою подписано и печатью церковною приходскою ствержаю.
 Quas testimoniales manu propria subscribo et sigillo Ecclesiae parochialis munito.

Львовъ 2. Августа 1884.
 А. Д. 1884.

У. Реймаровичъ

Свѣдоцтво крещенія Милоша-Юрія Левицького

Анастасія Зубрицька

славного етнографа Бойківщини, пароха села Мшанець – отця Михайла Зубрицького та Ольги Борисевич.

Після закінчення школи вона виходить заміж за Милоша-Юрія Левицького, який згодом висвячується в священники та отримує парафію в селі Далява Дрогобицького повіту.

Коли її чоловіка, отця Юрія, під час першої світової війни забрали на фронт – Анастасія, яка добре володіла німецькою мовою, пішла працювати у гміну, де всю офіційну документацію потрібно було вести німецькою мовою, якої не знав війт.

У 1919 році отець Юрій Левицький, виконуючи свої священничі обов'язки, заражується плямистим тифом та помирає, і скорбна їмощь залишається вдовою, маючи на руках восьмеро малих дітей:

1. Донька Галя – 11 років
2. Син Роман – 9 років
3. Син Володимир – 8 років
4. Донька Люба – 7 років
5. Донька Зеня – 6 років
6. Донька Марія – 5 років
7. Син Юрій – 3 роки
8. Донька Іванка – 3 місяці

Того ж року помирає і її батько – о. Михайло Зубрицький. Невдовзі нещасна вдова з дрібними діточками залишається і без даху над головою. Та попри всі біди, які так раптово звалилися на тендітні плечі молодої вдови, Анастасія не падає духом – всі її думки та старання

Вірний своїм обов'язкам, отець Юрій не відмовив у сповіді хворій на тиф жінці – заразився від неї і невдовзі, 3-го травня 1919 року, помер, залишивши молоду дружину та восьмеро малолітніх дітей. Найстаршій доньці Галі було на той час 11 років, а наймолодшій – Іванці – всього 3 місяці.

СТЕЖКИ СТРАДНИЦЬКОЇ МАТЕРИНСЬКОЇ ДОЛІ АНАСТАСІЇ ЛЕВИЦЬКОЇ З РОДУ ЗУБРИЦЬКИХ

Анастасія Зубрицька народилася у 1886 р. в селі Мшанець Турківського повіту в родині відомого священника-науковця,

Милош-Юрій Левицький
13 червня 1901 р.
м. Золочів

Діти о. Милоша-Юрія та Анастасії Левицьких (зліва направо):
Люба, Роман, Зеня, Галя і Володимир. 1917 р.

спрямовані на виховання дітей. Вона переїжджає в Заліщики до сестри Зені, де її чоловік, доктор Мар'ян Долинський працював директором шпиталю. Саме доктор Долинський з дружиною заопікувалися старшими дітьми, які вже почали своє навчання. Молодші були під опікою сестер Василянок. Велику допомогу та підтримку у вихованні дітей надає їй і брат Володимир Зубрицький, який працював на той час у Перемиській гімназії, викладаючи грецьку та латинську мови.

Анастасія Левицька закінчує курси в учительській семінарії у Заліщиках, де директором на той час був письменник Осип Маковей, і в 1921 році складає матуру та прикладає великих зусиль, щоби отримати учительську посаду.

З 1921 по 1925 роки проживає з малими дітьми то в одних, то в інших родичів і нарешті отримує учительську посаду на присілку Болоня с. Більче, де й поселяється на довший час. Тут, серед чарівної природи, в невтомній праці для рідного народу, а її праця на освітянській та просвітницькій ниві воістину була невтомною і дуже потрібною для людей, Анастасія Левицька проживає протягом 15 років.

Сюди до неї часто приїжджає брат Володимир з Перемишля – гімназійний учитель і суспільний діяч, а також чоловік сестри Зені – лікар із Заліщик. Саме вони багато допомагали їй у вихованні та навчанні дітей.

Діти – Галя та Зеня – вчилися у Заліщиках і ними опікувався доктор Мар'ян Долинський. Роман та Володимир виховувалися у захоронці під опікою сестер-служебниць в Перемишлі. Люба навчалася у Перемишлі в Інституті для руських дівчат. Найменші – Іванка, Марійка та Юрка були з матою у с. Більче

В час канікул, коли вся сім'я збиралася разом – мама часто розповідала дітям про життя дідуса, його непримиренність до насильства та невтомну працю на ниві українства в ім'я прийдешніх поколінь. Розказувала і про батька, – його відповідальність за доручену справу, жертвовність та обов'язковність у виконанні довірених йому справ, – навіть ціною життя.

Поступово, крок за кроком, впливала на виховання дітей, прищеплюючи їм найкращі людські якості: любов до ближнього, повагу до людей, мужність, жертвовність в ім'я високих ідеалів, непримиренність до несправедливості, насильства, зла.

З плином часу родина Левицьких стала центром українського життя в Більче – Болоні та околицях – без них не проходили жодні національно-релігійні міроприємства, вечірки, святкування. За звичай, на таких заходах велися розмови про Самостійну Україну і про те, як позбутися чужоземної польської влади. І хоча такі дискусії велися у колі вибраних, але інформація про них поширювалася серед людей та потрапляла навіть до тих, хто про це не повинен був знати. Тому родина Левицьких у польській поліції числилася серед неблагонадійних.

Доктор Мар'ян Долинський

Анастасія Левицька (сидить 3-я зліва у 2-у ряді) разом з родиною Миколи Зарицького з прис. Болоня с. Більче, в хаті якого мешкали Левицькі протягом 13 років. На передньому плані сидять зліва направо: Іванна Левицька, Володимир Левицький та його наречена Теодора Дмоховська. Літо 1938 р.

Анастасія Левицька (праворуч)
Форнбах, липень 1947 р.

В 1936 році Анастасію Левицьку з села Більче, де вона вже прижилася та користувалася авторитетом в довколишніх мешканців, перевели до села Маркова біля Ланцута, як пояснили їй – «для добра школи». Там вона працювала до 1939 року, і весною її завчасно відправили на пенсію, якої через війну вона ніколи так і не отримала. Опинившись без роботи, практично на вулиці – Анастасія Левицька повертається жити вже пенсіонеркою до Болоні. З початком 2-ї світової війни опиняється на території Польщі, окупованій німцями, та разом з донькою Любою деякий час проживає поблизу м. Сяніка. З наближенням радянських військ емігрує на Захід.

Після закінчення 2-ої Світової війни Анастасія Левицька опинилася у Мюнхені і в 1949 році разом

з сином Романом виїхала до Нью-Йорку в США, а згодом переїхала до Монреалю в Канаду, де проживала донька Люба.

У Страстний Тиждень, 3-го квітня 1961 року, скінчивши 75 літ тернистої життєвої мандрівки, Анастасія Левицька відійшла у засвіти, залишивши про себе добрі спогади у серцях тих, хто знав її та її дітей, які гідно йшли тернистими шляхами любові до отчого краю.

Анастасія Левицька виховала восьмеро дітей, кожен з них – яскравий приклад боротьби за волю. Усі восьмеро були членами «Пласту», семеро, окрім Люби, – активними членами ОУН. П'ятеро з них загинули у лихолітті 2-ої Світової війни від рук НКВС і Гестапо та стали тим СВІТЛОМ, що крізь темряву лихоліть веде нас дорогою жертвовної любові. Хоч досі невідомо де їхні могили, впевнено можна сказати – вони у центрі земного лона, там, де концентрується живильна енергія для прийдешніх поколінь. Два старші сини – Роман і Володимир – переходять крізь «жорна смерті» гестапівських в'язниць і концтаборів та, опинившись в американській окупаційній зоні Німеччини, емігрують на Захід.

Мати-страдниця Анастасія Левицька у покорі та героїчно переносила втрату за втратою своїх дітей, ніколи ані словечка докору не злетіло з її вуст, як, зрештою, ніколи прилюдно вона не згадувала своїх полеглих у боротьбі за волю України дітей.

ШЛЯХАМИ ГЕРОЇЧНОЇ БОРОТЬБИ

Семеро дітей о. Юрія Левицького та Анастасії з роду Зубрицьких були активними членами ОУН і без вагань стали на тернисту стежку боротьби та з гідністю ішли нею – хто для того, щоб стати світлом для інших безстрашних борців, хто для того, щоб все подальше життя утверджувати та сприяти розвитку українських громад за кордоном, куди закинула їх доля.

ГАЛИНА ЛЕВИЦЬКА

Короткою, але яскравою та безстрашною була дорога боротьби найстаршої доньки Галини-Олени Левицької. Галина народилася 8 серпня 1908 році в селі Далява Дрогобицького повіту.

В 1919 році, після смерті батька, її забирає у повітове містечко Заліщики Тернопільського воєводства на навчання лікар Мар'ян Долинський – чоловік сестри матері – Зиновії –, який заопікувався трьома старшими дітьми вдови Анастасії.

Згодом Галя навчається у Словіті в сс. Василіянок. Закінчивши навчання та отримавши фах учительки – вчителювала у Зайончках коло м. Ченстохова та утримувала брата Володимира, який навчався в університеті. Як

Галина Левицька. 1936 р.

могла – допомагала мамі в її тяжкій вдовиній долі: в'язала для маленьких сестричок чудові светрики, бо мала, як не раз говорив вуйко Володимир Зубрицький, «золоті руки», шила-перешивала суkenочки та інше. Про це досі з любов'ю згадує сестра Люба.

Згодом працювала учителькою у Львові в школі, що була по вулиці Кохановського (тепер вул. Костя Левицького). Висока, темноволоса шатенка в окулярах – мала вигляд строгої учительки, хоч насправді була доброю, чуйною і водночас вимогливою. Її поважали та любили учні.

Але покликом душі Галини була підпільна боротьба, в яку, як член ОУН, дівчина поринула з головою.

Знаходячись на нелегальному положенні, Галина, що була безпосередньо зв'язана з провідником Львівської Крайової Екзекутиви (КЕ)

ОУН «Тріскою»², встановлювала зв'язки з керівниками окружних організацій та завідувала явочною квартирою, де проходили збори керівного складу Львівської КЕ ОУН.

Разом з сестрою Марійкою та братом Юрієм проживала по вулиці Потоцького № 99/2 (тепер вул. Генерала «Чупринки»). В квартирі зберігала секретні документи колишньої польської розвідки, різні печатки для виготовлення фіктивних документів для потреб Організації. Досконало володіла польською та німецькою мовами.

Галина Левицька («Куна») в січні 1940 року організувала конспіративну квартиру по вул. Глибокій 21 на першому поверсі – перші двері наліво по коридору.

15 квітня 1940 року НКВС заарештувало Юрія Левицького та почалися розшуки сестер – Галі та Марійки. Галя, що була на нелегальному становищі, довідавшись про арешт брата, спішить на явочну квартиру, аби знищити документи, та по дорозі її заарештовують. Опинившись в лабетах енкаведистів та добре розуміючи, які муки її чекають, щоб не зрадити друзів по боротьбі, адже вона втримувала усі найголовніші зв'язки краю із закордоном до провідника Степана Бандери, свідомо йде з життя, розкусивши ампулку з ціанистим калієм, яку, як і всі члени керівного складу Організації, мала зашити в лацкані блюзки.

РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ

Друга дитина родини Левицьких – син Роман – народився 16 листопада 1909 року в с. Явірнику Сяніцького повіту. Після смерті батька перебував у захоронці Сестер Службниць, а згодом навчався в Перемиській гімназії. І відтоді Роман Левицький – активний член ОУН. Закінчивши навчання, записується на торговельні курси, завдяки яким влаштувався на роботу в українській кооперативній торгівлі у Стрию, а пізніше працював на приватному підприємстві у Львові аж до свого ув'язнення польською поліцією.

В передвоєнний період неодноразово зазнає утисків та переслідувань зі сторони польської влади.

² Гасин Володимир, с. Василя і Марії («Тріска», «Зелений»; 16.08.1916, с. Конохів Стрийського р-ну Львівської обл. – кін. 06.1941), рідний брат Олексі Гасина – «Лицаря» (ШВШ УПА у 1946–1949 рр.). Провідник ОУН у Стрийській гімназії, яку закінчив 06.1936, окружний провідник ОУН Стрийщини (1938–1939). Студент юридичного факультету Львівського університету від 11.1938. Заступник Крайового Провідника ОУН ЗУЗ (осінь 1939–02.1940). Заарештований НКВС при переході кордону 12.02.1940, засуджений 12–13.05.1941 до розстрілу, страчений, імовірно, у Львові, під час тотального знищення політичних в'язнів у період т. зв. «евакуації» тюрем після початку радянсько-німецької війни у червні 1941 р. (*Шпіцер В., Мороз В. Крайовий провідник Володимир Тимчій – «Лопатинський».* – Львів: Афіша, 2004.)

У 1940 році Романа, як члена Похідної групи ОУН на схід України, заарештувало Гестапо. Півтора року він сидів у краківській тюрмі «Монтелюпі», де переносив неабиякі тортури та знущання. Щоденні 15-хвилинні утримування під прицілом автомата відбилися на його здоров'ї, внаслідок чого він тяжко захворів. Важко хворий, після звільнення, повернувся до Сяніка, але перед приходом більшовиків емігрує на Захід.

Довший час проживає у Німеччині, а в 1949 році виїжджає з мамою до Нью-Йорку (США), де працює в ресторані та одразу ж активно включається у життя української громади, продовжуючи бути активним членом ОУН. Згодом переїжджає у м. Рочестер штату Нью-Йорк, де довший час працює секретарем 225-го відділу СУК «Провидіння», приєднавши багато нових членів.

Роман Левицький не тільки виконував функцію секретаря 225-го відділу СУК, але був членом церковного комітету та займав посаду скарбника. Він приділяв велику увагу громадському життю, і своєю жертовністю на церковні та громадські потреби був прикладом для інших.

Довга та важка недуга перервала його активність у громаді і трудолюбивий шлях Романа закінчився 1-го лютого 1996 року, а 5-го лютого був похований у Монреалі (Канада) біля могили матері.

Роман Левицький. 1941 р.

ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ

Третім, з восьми дітей Левицьких, був син Володимир. Він народився 5-го січня 1911 року в селі Явірник поблизу Команчі Сяніцького повіту. Гімназію закінчив у Перемишлі, а політехніку у Львові.

Володимир Левицький належав до «Пласту», а згодом, як і старші брати та сестри, був членом ОУН.

В 1939 році був заарештований поляками у Львові, а його наречена Теодора Дмоховська – донька львівського дентиста – в той час була ув'язнена в Березі Картузькій.

Після розвалу Польщі у вересні 1939 р. обоє вийшли на волю і 4 жовтня цього ж року побралися. Після шлюбу, що відбувся у церкві святого Юра у Львові, молоде подружжя поселилося у м. Сяніку.

Володимир Левицький. 1931 р.

Дора Дмоховська

Володимир і Теодора Левицькі. 1947 р.

Епархія: Львівська Діоцезис: Львівська Деканат: Львівська
 Парохія: Львівська міська Districtus: Львівська міська Число: 37039 Numerus: Львівська Парохія: ад ст. Георгію март. Parochia: ад ст. Георгію март.

Свідоцтво вінчання Testimonium copulationis

Уряд парохіальний обр. гр.-кат. Львівська міська церква ад ст. Георгію март.
 Ex parte officii parochialis r. gr.-cath. Львівська міська Ecclesiae ад ст. Георгію март.

Завдає, що в книжках метричальних цієї церкви, том 100 стор. 31 знаходиться сагаючи:
 in libro metricalibus hujus Ecclesiae tomo 100 pag. 31 reperiri sequentia:

Рік Annus	Наречений—Sponsus				Наречена—Sponsa				Свідки Testes
Місяць Mensis	Імя Nomen	Вірочванство Religio	Вік Aetas	Родом, чи народ. Conditio aut vice.	Імя Nomen	Вірочванство Religio	Вік Aetas	Родом, чи народ. Conditio aut vice.	Імя і стан Nomen et conditio
День вінчання Dies copulationis									
Рік Божого Тисяч									
19 <u>4</u> 39	<u>Львівська</u>	<u>Львівська</u>	<u>6-7-1902</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Теодора Дмитро-</u>	<u>Львівська</u>	<u>1912</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Львівська міська</u> <u>Турецька, р.-като-</u> <u>стична</u> <u>Церква, март. м.</u>
Анno Domini Millesimo	<u>Львівська</u>	<u>Львівська</u>	<u>6-7-1902</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Стефан Дмохов-</u>	<u>Львівська</u>	<u>1912</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Львівська міська</u> <u>Турецька, р.-като-</u> <u>стична</u> <u>Церква, март. м.</u>
исподругию три-	<u>Львівська</u>	<u>Львівська</u>	<u>6-7-1902</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Іванна Дмитро-</u>	<u>Львівська</u>	<u>1912</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Львівська міська</u> <u>Турецька, р.-като-</u> <u>стична</u> <u>Церква, март. м.</u>
дні поноді	<u>Львівська</u>	<u>Львівська</u>	<u>6-7-1902</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Іванна Дмитро-</u>	<u>Львівська</u>	<u>1912</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Львівська міська</u> <u>Турецька, р.-като-</u> <u>стична</u> <u>Церква, март. м.</u>
шестого октября	<u>Львівська</u>	<u>Львівська</u>	<u>6-7-1902</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Іванна Дмитро-</u>	<u>Львівська</u>	<u>1912</u>	<u>с. Львівська</u>	<u>Львівська міська</u> <u>Турецька, р.-като-</u> <u>стична</u> <u>Церква, март. м.</u>

Це свідоцтво власною рукою підписую і печаттю церковною стверджую
 Quas testimoniales manu propria subscribo sigilloque Ecclesiae parochialis corrobora

Львівська дня 4 октября Р. Б. 1939
 die А. Д.

Данил Віль-
світ.

Свідоцтво вінчання Теодори Дмоховської і Володимира Левицького

В 1941 році, після окупації Львова німцями – повертаються туди, але незабаром за підпільну діяльність Володимир був заарештований Гестапо. Покарання відбував спершу в Кракові у Монтелюпі, згодом – Освенцімі, а у 1942 р. був перевезений до концтабору в Аушвіц, звідтам – до Мельку, а вкінці до найжахливішого табору смерті в Ебензее.

Весною 1945 року, повністю виснаженого фізично Володимира Левицького врятували вояки американської армії.

В повоєнні роки він разом з дружиною Дорою певний час жив у Мюнхені (Німеччина), де закінчив студії з цивільної інженерії, а у 1950 р. подружжя переїхало до Чикаго в США.

Протягом 25-річного проживання у Чикаго Володимир Левицький був активним членом громади, приділяючи багато часу розвитку вже існуючого осередку СУМ ім. Миколи Павлушкова, та користувався великим авторитетом.

В 1951–1953 рр. був головою управи осередку і саме в той час велику увагу надавав розвитку спортивної діяльності, в чому йому допомагав досвід власного студентського життя в Галичині, а також приділяв багато уваги новоствореному осередку СК СУМА «Крила».

В грудні 1955-го року була організована Українська Спортивна Централь Америки та Канади (УСЦАК), основоположником якої стали «Крила», котрі згодом стали членом тодішнього Союзу Українсько-Американських Спортивних Товариств – Північ (СУАСТ – Північ).

В 2002 році за діяльність у розвитку спорту Володимир Левицький нагороджений грамотами подяки від Крайової Управи СУМ та від СУАСТ – Північ

Разом з тим Володимир Левицький активно займається і господарською діяльністю: з його ініціативи в українській дільниці північної частини м. Чикаго придбано перший 2-поверховий будинок, який став оселею СУМ, а декілька років пізніше у цій ж самій дільниці міста придбано 3-поверховий будинок із залом на 500 місць.

Довший час Володимир Левицький був головою Управи 8-го відділку Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), а також головою Товариства Українських Інженерів.

В 1975 році, після виходу на пенсію, разом із дружиною Дорою переїжджає на постійне проживання в містечко Гантер у штаті Нью-Йорк, де також одразу ж активно включається в громадське життя та незабаром стає безцінним активістом громади, згуртованої при церкві святого Івана Хрестителя. Як активний член Парафіяльного Комітету – добросовісно виконує обов'язки скарбника та мужа довіри.

За свою сумлінну безкорисливу працю Володимир Левицький одержав від Папи Івана Павла II грамоту «Pro Ecclesia Et Pontifice» та медаль Найсвятішого Хреста.

16 травня 2006 року після важкої хвороби інженер Володимир Левицький відійшов у вічність, залишивши про себе добру пам'ять.

ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА

Люба Левицька народилася 19-го серпня 1912 р. в с. Явірник.

Освіту здобувала в Інституті для руських дівчат у Перемишлі. Після закінчення навчання працювала учителькою на Лемківщині і в той час опікувалася мамою. Фактично, вона повсякчас проживала з мамою та опікувалася нею

Люба – одна із усіх дітей Левицьких, яка не була членом ОУН, але як і вони безмежно любила Україну та вболівала, і до сьогодні (2011) вболіває за долю України.

Після окупації Польщі у вересні 1939 р. Люба разом з мамою проживає на німецькій території у місті Сяніку, а згодом, перед наступом радянських військ, вони обидві переїжджають до Мюнхена та проживають там кілька років.

В 1948 році, згідно підписаного контракту, Люба переїжджає до Канади і працює як домашня прислуга у м. Монреаль, що в провінції Квебек. Згодом працює продавцем в українській книгарні, на пекарні, в касі банку. Та де б вона не працювала – скрізь знаходила час для громадських справ: вечорами провадила українську школу «Доріст» в СУМ-і та приймала активну участь в житті церкви.

Пані Люба Левицька є однією з тих, хто закладав український банк у Квебеку в Канаді.

Вона активно збирала кошти на Українську церкву в Люрді (Франція) та храм Святої Софії в Римі, а для церкви Архистратига Михаїла у Дальяві, де колись правив її батько о. Милош-Юрій Левицький, подарувала ікони.

Шість разів відвідувала Україну: в 1970, 1974, 1990 рр., два рази у 1995 р., і в 1999 році. Велику кількість різноманітних документів, світлин, родинних реліквій Люба Левицька передала до фондів Музею Визвольних Змагань у Львові.

На сьогодні (серпень 2011) у свої 99-ть років пані Люба має феноменальну пам'ять та жваво цікавиться як життям української громади Канади та парафії Української Католицької Церкви Святого Архистратига Михаїла в Монреалі, так і подіями в Україні.

Люба Левицька. 1949 р.

ЗЕНЯ ЛЕВИЦЬКА

Зеня Левицька. 1933 р.

Левицька Зеновія народилася 7-го лютого 1914 року в селі Далява Дрогобицького повіту.

Два роки здобувала освіту в Українській приватній гімназії імені Івана Франка в Дрогобичі, живучи в пансіонаті сс.Василіянок на вул. Конарського №6, і в той час стає членом ОУН. Коли польська влада закрила гімназію, – переїжджає до Львова, де відвідує Господарську Школу Сестер Василіянок.

Дівчина була веселої, лагідної вдачі, мала добрий музичний слух та любила співати, за що її любили не тільки рідні, а й друзі.

Після закінчення Господарської Школи, Зеня спочатку працювала у Львові, а згодом у містечку Долина на Станиславщині.

Як член ОУН (підпільне псевдо «Зена») вела активну роботу серед робітничої молоді, за що була заарештована польською поліцією влітку 1938 року.

Покарання відбувала у Стрийській тюрмі. До наших днів збереглися листи Зені до мами, в яких вона просить маму «не гризтися» та хвилюється за долю сестер та братів, які, як вона добре знала, теж йшли дорогою боротьби.

Вийшовши з тюрми на волю 15.11.1938 р., поселилася у Львові. де була призначена референтом жіночого сектору КЕ ОУН ЗУЗ, яку очолював Володимир Тимчій³ – «Лопатинський», та одночасно керу-

³ Тимчій Володимир, с. Івана і Марії Тимчій («Євгеній», «Володимир Зборівський», «Лопатинський», «Окулярний», «Сніг»; 28.10.1911, с. Грабовець Стрийського р-ну Львівської обл. – 13.02.1940, с. Устянова Ліського пов., тепер Польща). Пластун, учасник таборів на Соколі. Закінчив Стрийську гімназію (1932), навчався на факультеті права Львівського університету. Член Юнацтва ОУН (1929) і ОУН (1932). Провідник ланки Юнацтва у Стрийській гімназії (1929–1932), член повітового проводу ОУН Стрийщини (1932–1934), організаційний референт Стрийської округи (1936–1938) та КЕ ОУН ЗУЗ (02–06.1939). Крайовий провідник ОУН (06.1939–02.1940), один з творців революційної ОУН – учасник нарад провідного активу 9–10.02.1940, член Революційного Проводу (РП) ОУН. Загинув при переході кордону в СРСР. *Детальніше див.* Шпіцер В., Мороз В. Крайовий провідник Володимир Тимчій – «Лопатинський». – Львів: Афіша, 2004.

Стрий, 2. X. 1938.

CENZUROWANO

Найдорогі Мамусько!

Сей тиждень, в середу, дістався я
вмест з Гали. Німці нас мимусь
шли. Тутало його то гна, хочь впе
днего його не памать. Засінув мені,
бодая гетьинто, ввурженна з Вальн.
Гальське тине, тоби я дурас іт
вигнису асе сей тиждень репе
вине не мамуську, со мучеца поре.
кенте до дружої кеді. І мого вудру
то воне мих мачів не оуверене.

Емеконварама Гали

Онастара Левицька

CENZUROWANO

Markowa

Urząd pocztowy

osk Lanenta

P. P. T. T. (X-1937) 7.000.000.
List pocztowy.

Лист Зені Левицької зі Стрийської тюрми до мами Анастасії Левицької в с. Маркова, датований 2.X.1938 р.

вала зв'язковою мережею ОУН. З початком окупації Польщі Зеня Левицька деякий час жила у Сяніку, а на початку 1940 р. в групі В. Тимчія прибула до Кракова, де на той час перебувало багато українських емігрантів, між якими була велика частина активу ОУН.

6-го січня на околиці Кракова зібралися провідники ОУН на зустріч зі Степаном Бандерою, під час якої обговорювалася майбутня розмова з Андрієм Мельником, для якої Степан Бандера, «Лопатинський» та інші керівники Крайової Екзекутиви повинні були поїхати в Рим. Коли Степан Бандерата інші вирушили в Рим – Зеня скористалася нагодою провідати маму та сестру Любу в с. Маркова коло Ланцута. Це була їхня остання зустріч...

9-10 лютого 1940 року Зеня Левицька приймає участь у нарадах 20-ти провідних активістів ОУН, які відбулися на вулиці Зеленої у Кракові та, зокрема, ухвалили визнати Степана Бандеру провідником, активізувати роботу в Західній Україні та скерувати туди багатьох активістів ОУН для ведення підпільної роботи.

Володимир Тимчій, Зеня Левицька, заступник «Лопатинського» – Микита Опришко – «Медвідь»⁴ і Теодор Оленьчак – «Васильків»⁵, – одними з перших були скеровані до Львова.

В лютому 1940 року вони перейшли німецько-радянський кордон на ріці Сян і біля села Устіянова⁶ потрапили на засідку НКВС та

⁴ Опришко Микита, с. Дмитра і Катерини Опришко («Медвідь»; 4.04.1911, с. Грабовець Стрийського р-ну Львівської обл. – 13.02.1940, Устіянова Ліського пов., тепер Польща). Закінчив 4 класи Стрийської гімназії, активіст громадського життя. Член повітового проводу, від 1936 – окружного проводу ОУН Стрийщини. Від листопада 1938 – співробітник організаційної референтури КЕ ОУН ЗУЗ, від літа 1939 – організаційний референт та заступник крайового провідника. Один з організаторів і керівників повстанської боротьби у вересні 1939, а відтак національно-визвольного підпілля в СРСР. Політ'язень польських тюрем і концтабору у Березі Картузькій (07–10.1934, 06.1935, 08.1936). Учасник нарад провідного активу 9–10.02.1940 у Кракові. Загинув при переході кордону в СРСР.

⁵ Оленьчак Теодор («Васильків»; 1905, с. Почапи Золочівського р-ну Львівської обл. – 13.02.1940, с. Устіянова Ліського пов., тепер Польща). Активіст «Сокола» у рідному селі, згодом організатор «Просвіти» в Устріках Долішніх. Член повітового проводу ОУН Золочівщини, згодом повітовий провідник (до 1939). Політ'язень польських тюрем (1933, 1939) і концтабору у Березі Картузькій (07–12.1934). Загинув при переході кордону в СРСР як провідник крайового провідника В. Тимчія.

⁶ Село Устіянова у довоєнний період належало до Ліського повіту. Після радянської окупації Східної Галичини у вересні 1939 р. адміністративно-територіально під назвою Устіянове належало до Нижньо-Устріцького р-ну Дрогобицької обл. Згодом, згідно польсько-радянського договору від 15 лютого 1951 р., Нижньо-Устріцький р-н було передано до складу Польщі й тепер Устіянова (Устіянова Долішня і Устіянова Горішня) належить до Бещадського повіту Підкарпатського в-ва.

прийняли нерівний бій. Незважаючи на чисельні втрати, вороже кільце стискалося, тому, коли набої були вичерпані – щоб не потрапити живими до рук ворога та під тортурами не видати організаційних таємниць та друзів – Зеня підірвалася гранатою. Сталося це, очевидно, 13 лютого 1940 р.

Зеня Левицька належить до тих борців за волю України, про яких залишилися народні пісні.

Зокрема, подвиг друзів-підпільників народ увіковічнив у пісні «Як Лопатинський з-за кордону...»⁷:

Як «Лопатинський» з-за границі
У рідний край, у Львів, вертав,
І ніс він думи про повстання –
Тоді чекістам в руки впав.

Їх вів «Васильків», знав дорогу,
І першим в бою він упав –
Шуміли сосни і діброви,
І скоростріл торохкотав.

Упала «Зеня» край дороги
Із криком «Слава! Не здавайсь!»
Упав «Медвідь», а «Лопатинський»
На Львів, на Львів все пробивавсь.

Зеня Левицька гідно пройшла свій життєвий шлях дорогою боротьби, яка привела її до вічності...

ЮРІЙ ЛЕВИЦЬКИЙ

Юрій Левицький народився в 23.03.1917 року в селі Далява біля Дрогобича. В дитинстві був дуже жвавою, непосидючою дитиною. Жартома його так і називали «невгамовний Юрій».

Освіту здобував спершу в Академічній гімназії у Львові, звідки за націоналізм був виключений у 1934 р., і відтак Юрій вирішує йти вчитися в духовну семінарію і вступає до Малої семінарії. Але і там довго не протримався та починає готуватися до вступу в Львівську політехніку.

Як старші брати та сестри, Юрій Левицький спершу належав до «Пласту», а згодом, в 1932 році стає членом ОУН.

⁷ Повний текст і ноти пісні «Як Лопатинський з-за кордону...» див.: Літопис Української Повстанської Армії. – Т. 25: «Пісні УПА», ред. Зеновій Лавришин. – Торонто – Львів, 1996. С. 78-79. Див. також: Шпіцер В., Мороз В. Крайовий провідник Володимир Тимчій – «Лопатинський». – Львів: Афіша, 2004.

Юрій Левицький
1930-ті рр.

заарештований 7.06.1939 р. і вийшов на волю у вересні 1939 р. з початком 2-ої Світової війни.

Воєнні дії та поділ тодішньої Польщі поміж двома окупантами – брунатним та червоним – розділив кордоном і родину Левицьких: мама Анастасія, Люба, Іванка, а також Володимир та Роман опинилися на території, зайнятій німцями. Інші члени родини Левицьких залишилися на території, зайнятій «радянськими визволителями»: Юрій продовжував навчання на агрономічному факультеті Львівської політехніки та проживав з сестрами Галею і Марічкою у Львові. Від грудня 1939 р. по березень 1940 р. Юрій Левицький під псевдом «Кзимс» працює для референтури розвідки КЕ ОУН ЗУЗ.

В березні 1940 року енкаведистами був заарештований студент 4-го курсу Львівської політехніки Богдан Стефанівський, який під час слідства признався, що був зв'язаний з закордонним і крайовим проводами ОУН та був керівником ОУН у Львові. Серед кількох десятків названих ним імен було й ім'я Юрія Левицького...

13.03.1940 р. УНКВС було видано постанову на обшук у квартири Юрія Левицького по вул. Потоцького 99/2 та його арешт.

23.03.1940 р. Юрій Левицький був заарештований УНКДБ по Львівській області. Слідство проходило спершу в тюрмі на Лонцького, а згодом його перевели у тюрму на Замарстинові. Про зустріч з ним саме у Замарстинівській тюрмі згадує Богдан Казанівський у своїй статті «В пам'ять Романа Левицького».

Готуючись до вступу в політехніку – більше часу проводив у с. Більче, де за ведення активної пропагандистської роботи переслідувався польською поліцією та був змушений що два дні мельдуватися на поліційному постерунку в с. Криниця.

У березні 1939 р., після проголошення Карпатської України, польська поліція в Східній Галичині особливо заворушилася. За усіма членами та симпатиками ОУН було встановлено надзвичайно пильний нагляд. І все ж, у лісі с. Більче на лісничівці відбувся зліт Юнацтва ОУН, в якому взяли участь Зеня та Юрій Левицькі.

Юрій Левицький тричі карався у польських тюрмах за свої політичні переконання, зокрема будучи заарештованим як делегат VII конгресу СУСОП у березні 1939 р. Повторно був

Під час слідства Юрій тримався мужньо, свідчення давав лише щодо відомих енкаведистам фактів, таким чином, не зрадивши жодного з підпільників, які перебували на волі.

29.10.1940 р. Юрій Левицький був засуджений до розстрілу. Страчений 20.02.1941 р. в тюрмі №1 на вул. Лонцького у Львові.

МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА

Марія народилася 16 листопада 1915 р. в селі Далява Дрогобицького повіту. В дитинстві перехворіла чорною віспою, яка залишила на її обличчі глибокі сліди.

В основному Марія проживала з мамою, лише у той час, коли Анастасія Левицька шукала роботу – Марійка була у Яворові під опікою сс. Василянок.

Як і її сестри та брати, належала до «Пласту», а згодом стає членом ОУН та діє активно, як зв'язкова КЕ ОУН ЗУЗ з окружними проводами.

Після загарбання та розподілу в 1939 р. Польщі – Марія опинилася на радянській території. Проживала у Львові, працювала робітницею фабрики «Ароза» та займалася підпільною діяльністю.

2-го квітня 1940 р., невдовзі після арешту брата Юрія, Марія була заарештована НКВС приблизно в той самий час, коли була заарештована і Галина. Допити проводилися 27.04., 29.05., 20.09.1940 року. Утримувалася в тюрмі №2 у Львові. На допитах постійно повторювала: нікого і нічого не знаю. Жодні тортури та підступи, на які були мастаками радянські репресивні органи, не примусили дівчину змінити свої покази.

На очній ставці з Володимиром Гасиним та з Богданом Івашковим⁸, які дали свідчення, що вона є зв'язковою КЕ ОУН ЗУЗ та має

Марія Левицька
1930-ті рр.

⁸ Івашків Богдан, с. Миколи і Анастасії («Боз», «Довбуш», «Топір»; 1916, с. Бишки Козівського р-ну Тернопільської обл. – 10.02.1941, м. Львів). Закінчив Бережанську гімназію, де керував мережею ОУН. Член повітового проводу ОУН Бережанщини (1937–02.1939), референт пропаганди окружного проводу Бережанщини (02.1939–09.1939), референт пропаганди повстанчого штабу на Бережанщині (09.1939). Утримувач крайового зв'язкового пункту (осінь 1939), організаційний референт КЕ ОУН (10.1939–02.1940). Заарештований НКВС 16.02.1940 у Львові, засуджений 29.10.1940 до розстрілу, страчений у тюрмі №1 на вул. Лонцького.

псевдо «Куна» – Марійка теж все заперечувала та повторювала, що нічого не знає.

14.10.1940 р. Марія Левицька перебуває у тюрмі в м. Городня Чернігівської області.

24 вересня 1940 р. слідчий Яковлев звітує, що «тюремний лікар не може дати остаточного висновку про стан здоров'я Левицької без попереднього огляду та перевірок у спеціальній лікарні, бо не виключена можливість симуляції цілого психічного стану обвинуваченої». 20 днів Марія проходить примусове лікування у Чернігівській психлікарні. 14 жовтня слідчу справу Марійки передають на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР.

6-го грудня 1940 р. висновком експертної комісії при Чернігівській психіатричній лікарні Марію Левицьку признано хворою на реактивний психоз та рекомендовано перебування в психіатричній лікарні для лікування.

9-го вересня 1941 р. Марійку перевозять в Казахстан до міста Кустанай. Від 10-го листопада 1941 р. вона перебувала в Кустанайській психлікарні, а 26 січня 1943 р. лікарська комісія при цій лікарні ствердила, що «Левицька М. Ю. терпить на душевну хворобу в стадії шизофренії, її стан не міняється і тому треба там продовжувати її лікування». 27 січня 1943 р. Судова колегія карних справ Кустанайської області постановила карну справу стосовно Левицької припинити і передати в архів... Про подальшу долю Марії Левицької можна тільки здогадуватися...

ІВАННА ЛЕВИЦЬКА

Іванна Левицька
1938-1939 рр.

Наймолодша донька Левицьких – Іванка, народилася 1-го лютого 1919 р. та мала лише три місяці, коли помер її батько – о. Юрій Левицький, тому разом з сестрою Марійкою та братом Юрієм вона найдовше перебувала при мамі, Анастасії Левицькій, а згодом нею заопікувалася родина маминої сестри Зені, яка мешкала в Заліщиках.

У цьому повітовому містечку в Тернопільщині вона вчилася у гімназії до отримання матури.

Після закінчення навчання працює в закладах народної освіти. З початком 2-ої Світової війни у вересні 1939 р. переноситься до м. Сянік, який був під німецькою займанщиною. Як активний

Іванка Левицька з Богданом Бандерою
м. Сянік, 2.01.1941 р.

член ОУН, Іванка підтримувала тісний зв'язок з Богданом Бандерою⁹, з яким познайомилася у Львові, та до початку німецько-радянської війни перебувала у м. Сянік.

Влітку 1941 р. у складі однієї з Похідних груп ОУН, вони обоє з Богданом Бандерою вирушили на південь та опинилися в обласному місті Миколаїв, де займалися створенням осередків ОУН та організацією підпільної боротьби з окупантами.

Іванна Левицька була заарештована та розстріляна Гестапо у м. Миколаєві в 1942 році. Подальша ж доля Богдана Бандери не з'ясована досі.

Про смерть Іванки родина дізналася значно пізніше.

До цього часу сестра Люба, яка проживає в Канаді, зберігає Іванчині листи з півдня України.

* * *

⁹ Бандера Богдан – «Митар» (4.IV.1919, с. Старий Угринів Калуського р-ну, Івано-Франківської обл. – ???) – член ОУН. Навчався у Стрийській (1929–33) та Рогатинській гімназіях (1934–38). Від листопада 1939 – у підпіллі. Нелегально перейшов радянсько-німецький кордон. Рік навчався у Холмській гімназії. В 1941 – член Станіславівського обласного проводу Юнацтва ОУН. У червні 1941 взяв участь у проголошенні в Калуші Акту відновлення Української Держави. Учасник Похідних груп ОУН на південно-східну Україну (Вінниця, Дніпропетровськ, Херсон). Можливо, керував Херсонським обласним проводом ОУН. Достовірних відомостей про останні роки життя Б. Бандери не знайдено. Найбільш поширена версія про те, що його розстріляли у 1943-44 рр. на Херсонщині німецькі чи радянські окупанти. За іншими свідченнями, його бачили в листопаді 1944 у Чорному лісі.

РОДИНА ЛЕВИЦЬКИХ У СПОМИНАХ ТА ДОКУМЕНТАХ

ЛИСТ ІННИ ФЕДУЩАК¹⁰ ДО ЛЮБИ ЛЕВИЦЬКОЇ від 2 серпня 1995 року

Львів[,] 2.08.[19]95 р.

Шановна пані Любо!

Виконуючи Ваше прохання, я досконально переглянула усі три томи групової справи, у якій є і Ваш брат Юрій, і зробила для Вас виписки з усього, що за два дні встигла і що вважала цікавим. Опускаючи повторення і казенні заголовки, я цитувала документи, зберігаючи мову і грамотність катів. Протоколи допитів, як і все інше, не містять мови в'язня, писані казенними фразами, які слідчі переносили із справи у справу, із документу в документ, незважаючи на слова допитуваних і здоровий глузд. Проте, дещо можна уявити, читаючи «поміж рядків». Наприклад, те, що він називав лише ті імена і факти, які нікому, на його думку, не загрожували. Апеляції також писані адвокатом казенною мовою, з посиланням на молодість підсудного, який може приносит державі в майбутньому кристь. Дата виконання вироку офіційно не записувалася, але згадується в одному із «внутрішніх» документів діловодства. У офіційних документах жживається дата винесення вироку.

Що найважливіше, я таки відшукала у справі довідку про сестер, яку належалося подавати до кожної справи. Списала її дослівно. Вона підтвердила Ваші здогади, але не дала дат. Треба думати, що арешт обох сестер відбувався одночасно, якщо на той час вони не ховалися.

¹⁰ Федущак Інна Вікторівна (7 серпня 1937, Київ — 22 лютого 2008, Львів) — український краєзнавець, громадська діячка, голова Львівського товариства «Пошук», донька репресованого історика Віктора Дмитровича Юркевича. Працювала вчителем математики. Як керівник юнацького пошукового клубу «Факел» від 1970 року займалася дослідженням безвісних доль і поховань жертв Другої світової війни, створила два шкільні музеї. Від 1994 року — пенсіонер. 1989 року вступила до Міжнародного товариства «Меморіал» і очолила у Львівському «Меморіалі» пошуковий відділ, який 1996 року зареєстровано як добровільне регіональне товариство «Пошук». Видала книги «Абезь і Адак – дорога у вічність» та «Західноукраїнська трагедія. 1941». У 2005 р. нагороджена Хрестом Заслуги Речі Посполитої Польщі «за визначний внесок в розкриття і документування правди про політичні репресії відносно польського народу». Померла після важкої довготривалої хвороби. Похована 25 лютого 2008 р. на Янівському цвинтарі у м. Львові. *Див.* http://uk.wikipedia.org/wiki/Федущак_Інна_Вікторівна

Після цих досліджень я підняла великий шум, чому не дають справи Марії, і її з трудом відшукали.

Цю справу читати було ще моторошніше. Марія єдина з усіх, чиї справи я за останні 5 років досліджувала, яка ні на одному допиті від початку до кінця «нічого не знала» і «нікого не впізнавала» на очних ставках та по знімках. Чого це їй коштувало – бачите самі. Рідкісна мужність і витримка.

Вже послала запити в Кустанай про дату смерті. Правда, Казахстан тепер не дуже нам відповідає, буду писати ще і ще.

Із справи Марії вилучила по одній з копій двох документів, гадаю, того не помітять – там їх багато однакових. Решта підшиті. Фотокартку Марії, зроблену в тюрмі Городні Чернігівської обл., я отримала під розписку для передачі Вам цілком офіційно. Її вже встигли Perezняти кіношники Глинчаки, які приїхали з Канади збирати матеріал для фільму «Мертві поля України».

Документ про Юрія мені видали друзі з УВС. УСБУ видає лише родинам. Справа Марії не переглядалася, і запису про її долю та реабілітацію немає. Варто подати заяву, щоб по своїх каналах дізнатися про її смерть. Можу це зробити від Вашого імені.

На[]жаль, жодних німецьких документів у нас немає, і невідомо, чи є вони у Москві, чи в інших країнах – кому дісталися львівські трофеї. Маю досить багато запитів про арештованих [Г]естапо, і нічим не можу допомогти. Тим більше – про Миколаїв.

Отже, я зробила усе, що від мене залежало, і шукатиму лише кустанайські відомості надалі.

Перепрошую, що так неохайно друкую, дуже болять руки і не слухаються, а ще не можу писати таке спокійно. Скільки б не робила тих справ, завжди перед очима справа мого батька, Віктора Юркевича з історичної кафедри М. Грушевського в Києві.

Щиро зичу Вам мужності в читанні цих страшних документів. Рада, що вдалося хоч трохи допомогти привідкрити завісу над долями замордованих наших рідних, цвіту нації.

Буду вдячна, якщо повідомите про отримання скупих реліквій.

З пошаною – Інна Федущак. *[особистий підпис]*

* * *

ЮРІЙ ЛЕВИЦЬКИЙ
в документах архівної справи П-33843
з фондів Архіву УСБУ у Львівській обл.¹¹

ПОСТАНОВА НА АРЕШТ
13.03.[19]40 р.

ЛЕВИЦЬКОГО Юрія Юрійовича[,] 1917 р. народж.[еного] в Даляві, студента політехнічного інституту, українця, який проживав у Львові [по] вул. Міцкевича 11.

В березні заарештований студент 4 курсу Політехнічного інституту Стефанівський Б[огдан]. Він свідчив, що був зв'язаний з закордонним центром і крайовим центром ОУН у Львові через членів контрреволюційної терористичної організації ОУН, якою він керував. Серед інших до організації належав Левицький. Стеф[а]нівський передавав ним вказівки центру ОУН про перехід до активної боротьби проти Радянської влади у перших числах січня [19]40 р.

ПОСТАНОВИВ: Левицького арештувати, у його помешканні провести обшук.

ПЕРЕЛІК ВИЛУЧЕНОГО ПІДЧАС ОБШУКУ
1.04.[19]40 р.

1. Шкільні свідоцтва 7 шт.
2. Метрична виписка №11 1шт.
3. Свідоцтво моральності 1 [шт.]
4. Свідоцтво від спортивного клубу №480/32 1 [шт.]
5. Військова посвідка польська №584 1 [шт.]
6. Довідки про судимість 5 [шт.]
7. Альбом з видами 1 [шт.]
8. Кишенькові блокноти 4 [шт.]
9. Зошити[,] списані олівцем і чорнилами 5 [шт.]
10. Книга протоколів 1 [шт.]

Примітка: п.п. 7-10 знищені, оскільки не належать до справи.

¹¹ Архів УСБУ у Львівській обл., спр. П-33843 (Архівно-кримінальна справа на Івашківа Б., Габу П., Никлевича С., Грицака О., Гриніва О., Федечка Т., Зеленого В., Харкевича Л., Цибай П., Війтиюка В., Левицького Ю.). – Т. 1-3. Витяги з документів, зроблені св. п. Інною Федущак, перекладено з російської на українську мову.

АНКЕТА АРЕШТОВАНОГО

Студент 1 курсу агрофакультету Політехнічного інституту.

Батько помер у 1919 р. Мати Анастасія 54 р.[.] вчителька в с. Марков[а] поблизу Ланцута Львівського воєводства, тепер Німеччина.

Сестри: Зінаїда [Зеня] 26 років, Емілія [?] 21 рік, Люба 27 років, Іванна 21 рік, Марія 24 роки.

Адреса: Львів, вул. Потоцького 99.

Заарештований 23.03.[19]40 р. УНКДБ Львівської обл.

ВИТЯГИ З ПРОТОКОЛІВ ДОПИТІВ

1. 22.05.[19]40 р.

Мені знайомі Стефанівський [Стефанюк], Матвійчук, Литвинович, Ник[ле]вич, Гасин, С[о]башек, Дацко, Костів, Сорока, Цица, Мартиняк, Опришко, Зацний, Мацеха. Де вони тепер – не знаю...

2. 23.05.[19]40 р.

... 18-19.03.[1940 р.] в мене ночував мій знайомий по навчанню на підготовчих курсах, прізвища не знаю. Високий, худорлявий.

... Мене затягнув до ОУН у 1932 р. М[а]кух Іван, коли ми навчались у Львівській гімназії. Ще були Бурміта Микола, Прон[и]шин Михайло. Нашим завданням було вивчати націоналістичну контрреволюційну літературу...

... Де перебуває Левицька Зінаїда – не знаю. Останній раз бачив її 7.06.1939 р. в момент мого арешту б/польською поліцією.

... В 1934 р. я з гімназії був польською імперською поліцією виключений. Маючи намір продовжувати навчання, я вступив до малої семінарії, де встановив контакт з членами організації Кошиком Іваном, Карпівим Іваном, Іликом Дмитром.

В 1935 р. по закінченні школи Кошик залишив мені пароль: «Крим» – «Карпати», по якому зі мною повинні були зв'язатися члени Львівської організації ОУН. До приходу Радянської влади ніхто зв'язку не встановлював, тому організаційної роботи я з [19]35 по [19]39 рік не вів.

В грудні місяці [19]39 р. в студентській їдальні зі мною зустрівся Костишин Юрко і запропонував зв'язатися з [Н]иклевичом Степаном, при зустрічі останній дав мені пароль «Чар – Чардаш» і запропонував включитися в контрреволюційну роботу.

Після цього на початку лютого зі мною сконтактувався Гошко і запропонував зайнятися вивченням військової справи та методів конспірації в діяльності нашої організації.

Після кількох зустрічей він запропонував зв'язатися за паролем «Куди дорога на двірць» з відповіддю «Попід міст». Зустріч не відбу-

ляся. Прізвища і псевда не знаю. Гошко сказав опісля, що за ним слідує НКВС і він повинен сховатися. Він показував мені 2 револьвери.

Приблизно 20.03.[1940 р.] до мене прийшов Никлевич, повідомив, що Гошка не буде, він сконтактує з іншим. 23.03.[1940 р.] я був заарештований.

... Моє псевдо «КЗИМС».

... З 18 по 19.03.[1940 р.] заходили Мацелінський Остап, Мирон (прізвища не пам'ятаю) та ще один. Мирон ночував, інші відійшли. Останнє псевдо Гошка «Вовк».

... Сестра Зінаїда перебувала в Сяніку Краківського воеводства, звідки мала намір перейти на територію УРСР. При переході і затриманні була вбита. Про це мені стало відомо від Мацелінського. Він мешкає в будинку свого брата, який втік з жінкою за кордон, по вул. Жвірка, і Вігура – на Богданівці. Його братові Костянтинові 30 років.

... На очній ставці з Никлевичом Юрій Левицький визнав, що 20.03.[19]40 р. дав йому свій паспорт. Никлевич свідчив, що Гошко вбитий в часі арешту і спротиву.

ВИТЯГ З ОБВИНУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ

[Звинувачується] ... 10. Левицький Юрій Юрійович 1917 р. народження, уродженець с. Д[а]лява Дрогобицької обл., українець, безпартійний, холостяк, син попа, студент 1 курсу агрофакультету Львівського політехнічного інституту, до арешту проживав на вул. Потоцького, 99.

У тому, що з 1932 р. був учасником антирадянської повстанської організації українських націоналістів, за завданням якої після встановлення в Західних областях України Рад.[янської] влади був розвідником Львівської крайової езекутиви ОУН, зі збору даних військово-секретного характеру.

Винним себе визнав, окрім того викривається показами Гасина Володимира, Стефан[і]вського Богдана і очною ставкою з Никлевичом Степаном...

ВИРОК ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО СУДУ ВІД 29.10.1940 Р.

Усі ув'язнені, які проходили за справою, отримали вирок смерті. Усі подали апеляції.

В останньому слові Юрій Левицький нічого не просив, лише судити по закону.

Верховна Рада УРСР усім, крім Владичка, 30.01.1941 р. затвердила вищу міру покарання через розстріл.

Вирок виконано 20.02.1941 р. в тюрмі №1 по вул. Лонцького у Львові.

ДОВІДКА

Сестра звинуваченого Левицького Юрія Зінаїда – кадрова націоналістка, учасниця ОУН, з приходом Радянської влади в Західні області України перебувала в м. Кракові та входила до складу Крайової Екзекутиви ОУН. В березні 1940 р. спільно з керівником КЕ ОУН Тимчієм Володимиром під псевдо «Лопатинський» і його помічник[ами] «Медведем» [та] «Васильківим» намагались перейти нелегально Держкордон на територію УРСР для підготовки проти Радянської влади збройного повстання.

При спробі її затримання остання підірвала себе гранатою.

Друга сестра Левицького[,] Олена[,] керівник жін.[очої ланки] ОУН, утримувачка конспіративної квартири і зв'язкова Львівської КЕ ОУН, яка проживала разом з Левицьким Юрієм, під час арешту органами НКВС – отруїлася.

Третя сестра Левицького [-] Марія [-] активна учасниця ОУН, яка проживала разом з Левицьким Юрієм, арештована і засуджена.

Начальник слідчої частини УНКДБ Л/о
Старший Лейтенант КОЗЛОВ

Слідчий ГУМНИЙ

* * *

ВИСНОВОК

... З матеріалів справи видно, що причетність Левицького до ОУН слідством по справі доведена, проте у справі відсутні дані щодо особистої участі у вбивствах, пограбуваннях та інших насильницьких актах.

Враховуючи вищенаведене, а також і те, що дана ОУН практично не здійснювала своїх намірів, вважаємо, що Левицький Юрій Юрійович підлягає реабілітації.

Зам. начальника відділу реабілітації УСБУ Львівської обл.
підполковник ШНАЙДЕР І. Б.

Начальник відділ Прокуратури Львівської обл.
старший радник юстиції ДОРОШ В. М.

28.09.1994 р.

Довідка УМВСУ Львівської обл. щодо долі Юрія Левицького, датована 3.08.1995 р.

Марія Левицька. 1940 р. Фото з архівно-слідчої справи НКВС

МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА
в документах архівної справи П-8110
з фондів Архіву УСБУ у Львівській обл.¹²

На допитах Івашко і Гасин («Тріска») свідчили, що Марія Левицька є зв'язковою Львівської КЕ ОУН ЗУЗ на псевдо «Куна»:

... Краківський центр ОУН вирішив закинути ряд груп в СРСР, у їх числі була наша: «Вік», «Ярема», «Зелений» і я, а також «Орест», Луцький і Чижевський.

Кордон переходили четверо з провідником «Павук[ом]», вбхід, в ніч на 24.03.[19]40 р. Заночували [в] Бондареві [Бандрові] у сестри провідника. У Львів прибули двома групами, я і Зелений – 27.03., на вул. Шептицького 1а, кв. 8, до Галі Левицької. Зелений зайшов і довідався, що вона переїхала на вул. Листопада [Потоцького] 99.

Тоді ми пішли на П[и]льникарську 10, нас впустили по паролю. Прийшов Кр[е]мінський, сказав, що скоро дасть вказівки. Вечором мене відправили на іншу квартиру.

Пароль до Левицької: «Тут проживає Галя Левицька? Я прийшов до Зеленого». Відповідь «Світла». Пароль до Шевалюк Мирослави: «Де проживає Мерчик?» Відповідь: «Нащо я потрібна?» – «Мир». Відповідь: «Марви».

На наступний день я на вул. Львівських дітей не зустрівся ні з ким, тільки з «Юрком», він мене відправив у Підберізці до Лемешка.

31.03. пішов на пл. Ринок до будинку «Просвіти» для зустрічі з «Юрком», але його не було, і я змушений був поїхати на П[и]льникарську 10, де і був заарештований.

... ЗАПИТАННЯ: Кого з учасників Львівської організації Ви приховали?

ВІДПОВІДЬ: Передусім активну учасницю нашої к/р організації ЛЕВИЦЬКУ по імені Галина або Марія. Вона працює учителькою в школі по вул. Кохановського, українка[,] 30 років, висока темна шатенка, носить окуляри, проживає по вул. Потоцького 99/2. Кличка «Куна». Роль її була досить видатна. Вона завідувала явочною квартирою, де відбувалися нелегальні наради керівного штабу Львівської Крайової Екзекутиви ОУН. Була безпосередньо зв'язана з керівником організації «Тріскою», за її дорученнями встановлювався зв'язок з керівниками окружних організації. В її помешканні зберігаються архівні таємні документи колишньої польської розвідки і крім того різноманітні

¹² Архів УСБУ у Львівській обл., спр. П-8110 (Архівно-кримінальна справа на Левицьку М. Ю.). Витяги з документів, зроблені св. п. І. Федущак, перекладено з російської на українську мову. Див. також: статтю Адольфа Гладилевич «Марійка нічого не знає» («Гомін України» ч. 2 (2698) від 10 січня 1996 р.; Брідщина. – 2000. — № 15. – С.41–45; Шпіцер В., Мороз В. Крайовий провідник Володимир Тимчій – «Лопатинський». – Львів: Афіша, 2004. –С.198-202).

печатки для виготовлення фіктивних документів для потреб нашої організації. Польські документи зберігаються поміж німецькими книгами або в коридорі. Пароль для зв'язку з Левицькою «Світ – Світло». Існує і інша умовність: «Чи можеш по[з]ичити німецьку історію?» – «Можу, але кацапську». Після цього той, що прийшов[,] називає пароль: «Місяць», вона відповідає: «Майдан».

Через Левицьку керівники окружних організацій мали можливість в міру необхідності зв'язуватися з керівниками нашої організації.

В помешканні ЛЕВИЦЬКОЇ проживає її старша сестра і брат Юрко, обидвое вони також є учасниками нашої організації.

... 23.04.[19]40 р. ... Квартира, в якій відбувалися інструктивні збори керівництва ОУН, знаходилася на вул. Глибокій 21, 1 поверх, перші двері наліво по коридору. Там проживають дві сестри і брат, прізвища не пам'ятаю. Знайшла квартиру активна учасниця нашої організації ЛЕВИЦЬКА Ольга за розпорядженням «Тріски» в січні 1940 р[оку].

* * *

ПЕРЕЛІК ВИЛУЧЕНОГО У МАРІЇ ЛЕВИЦЬКОЇ ПІДЧАС ОБШУКУ В ЧАСІ АРЕШТУ 2.04.1940 Р.

1. Свідоцтва шкільні – 8 шт.
2. Посвідчення спортивне – 1 шт.
3. Фотокарток – 1 коробка.
4. Листівки видів – 1 коробка.
5. Стінгазета – 1 шт.
6. Конспектів різних[,] друківаних і писаних – 1 пачка.

Примітка: Знищені як такі, що не стосуються справи.

АНКЕТА АРЕШТОВАНОГО

Марія Левицька, нар. 16.11.1915 р. в с. Далява, проживала у Львові, була робітницею на фабриці «Ароза».

Сестри: Олена – учителька у Львівській області; Іванна – 19 р., працює в народній освіті; Зиновія – 26 р., кравчиня в Німеччині.

Брати: Юрій – арештований; Володимир – 29 р. і Роман – 31 р. – в Німеччині.

Особливі прикмети: сліди віспи на обличчі.

Утримується в тюрмі №2 у м. Львові.

ДОПИТИ

Допити Марії Левицької, протоколи яких збереглися у справі, датовані 29.03.1940 р., 27.04.1940 р., 29.05.1940 р. 20.09.1940 р. На

всіх допитах Марійка повторювала одне і те ж: «Я нікого і нічого не знаю». На очній ставці з Володимиром Гасиним («Тріскою») він назвав її своєю зв'язковою. Вона ж твердила, що його не знає та вперше бачить.

ВИТЯГИ З ДОКУМЕНТІВ АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ

ЦІЛКОМ ТАЄМНО

ПОВІСТКА ДО ЗАСІДАННЯ ОСОБЛИВОЇ НАРАДИ ПРИ НАРОДНОМУ КОМІСАРІАТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ СРСР

№№ пп	Прізвище доповідача і його посада.	№№ справи	Прізвище, ім'я, по-батькові, рік народження, уродженець, соціальний стан, партійність, останнє місце праці	Від коли та де утримується під вартою	ПОСТАНОВИЛИ
1.		29126 12751	ЛЕВИЦЬКА Марія Юріївна[,] 1915 р. народження, прож.[ивала в] с. Д[оля]ва Дрогобицької області, житель м. Львів, українка, не судима, б/п, дівчина, освічена, підд[анства] б.[увшого] поль- ського, перед арештом працювала текстильницею[,] ф-ка "Ароза"	29 березня 1940 р. тюрма місто Городня	

ЗВИНУВАЧУЄТЬСЯ У ТОМУ, ЩО:

Була активною учасницею контрреволюційної націоналістичної організації «ОУН». Утримувала конспіративну квартиру, де відбувалися явки членів організації. Була зв'язковою крайової ексекютиви з окружними організаціями «ОУН» і зберігала в себе документи польської розвідки, та штампи і печатки для виготовлення фіктивних документів для членів організації «ОУН».

Винною себе у висунених звинуваченнях [не] визнала, однак, викрита в приналежності до організації «ОУН» активними учасниками тієї самої організації: ГА[СИ]НИМ і [ІВАШКОВИМ та] очними ставками з ними ж (л. д. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26).

ЗАМ. НАЧ. УНКВС ПО ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ ДЕРЖБЕЗПЕКИ
(ДЬОМІН)

«__» вересня 1940 р.
м. Чернігів

[вірно: особистий підпис Яковлева]

* * *

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Зам. Нач. УНКВС Черн.[ігівської] обл.
Ст. Лейтенант Держбезпеки
(ДЬОМІН)

« ___ » _____ 1940 р.

ОБВИНУВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК.

за звинуваченням
ЛЕВИЦЬКОЇ Марії Юріївної
за ст. 54-2 і 54-11 КК УРСР

29 березня 1940 р. Львівським облуправлінням НКВС арештована ЛЕВИЦЬКА Марія Юріївна – і притягнена до кримінальної відповідальності як учасниця контрреволюційної повстанської організації «ОУН» – організації українських націоналістів.

Проведеними слідчими діями встановлено, що ЛЕВИЦЬКА М. Ю., будучи активним учасником «ОУН» була зв'язана з керівними колами в проведенні контрреволюційної націоналістичної діяльності (л. д. 20, 21, 23, 26).

Будучи господинею найманої квартири в м. Львові, по вул. Потоцького №96, одночасно була утримувачкою коспіративної квартири Львівської крайової ексекутиви «ОУН», де відбувалися явки окружних периферійних організацій з керівництвом крайового штабу «ОУН» (л. д. 20, 21, 22, 24).

Як активна учасниця «ОУН» ЛЕВИЦЬКА за спеціальними паролями в організації здійснювала явки з керівниками організації і була поміж Львівською крайовою і Станіславською окружною організаціями зв'язковою, виконуючи це доручення за спеціальним завданням своєї сестри ЛЕВИЦЬКОЇ Галі (отруїлася під час арешту), яка була керівником зв'язківців в ОУН (л. д. 21, 23, 25, 26, 29).

В помешканні Левицької, як активної учасниці «ОУН» зберігалися документи польської розвідки, різноманітні печатки і штампи організацій, «ОУН» – для виготовлення фіктивних документів учасникам. (л. д. 22).

"УТВЕРЖДАЮ"
Зам. Нач. УНКВД Черн. обл.
Ст. лейтенант Госбезопасн.
/ Д Б И Н Н /
" " " 1940 г.

ОБВИНЕНИЕЛЬНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

по обвинению ЛЕВИЦКОЙ Марии
Ирьевны по ст. 54-2 и 54-11
УК УССР.

29 марта 1940 г. Львовским Облуправ-
лением НКВД арестована ЛЕВИЦКАЯ Мария
Ирьевна и привлечена к уголовной ответственности как участ-
ница контрреволюционной повстанческой организации
"ОУН" организации украинских националистов.

Произведенными следственными действи-
ями установлено, что ЛЕВИЦКАЯ М. И. являлась актив-
ным участником "ОУН" была связана с руководящими
кругами в проведении контрреволюционной национа-
листической деятельности / д. д. 20, 21, 23, 26 /.

В связи с контактом кривой описушки с е
околоушки организациями "ОУН". и кривиде у себе
документи польской ривидки, и итатини и печати
для изготовления фактивных документов для участни-
ков организации "ОУН".

Т. е. в преступлении предусмотренном ст.
54-2 и 54-11 УК УССР.

На основании изложенного и руководству-
ясь ст. 204 УПК УССР -

П О Д А Т А 4 - В И:

Следделу № 29126/12751 по обвинению
ЛЕВИЦКОЙ Марии Ирьевны направить прокурору для
направления на рассмотрение Особого Собрания при
НКВД УССР.

ПРАВНА: 1. Обв. ЛЕВИЦКАЯ М. И. со-
держится в тюрьме
г. Городня.
2. Выходков по делу нет

Следователь участка УНКВД
Сержант Госбезопасности- / ЯКОВЛЕВ /

Согласен: Нач. участка УНКВД
Действительный Госпоисполнитель
/ ГИГОРЕНКО /

Составлено: 21/IX-40 г., г. Городня.
Сержант Яковлев

Фрагменти 1 і 2 сторінки обвинувального висновку УНКВС щодо
оскарження Марії Левицької, укладеного серж. УНКДБ Яковлевим
21 вересня 1940 р. в м. Городня Чернігівської обл.

Сестра Левицької – Левицька Галя, як учасник організації «ОУН», перебуваючи на нелегальному становищі[,] під час її [арешту] – отруїлася, брат ЛЕВИЦЬКИЙ Юрій органами НКВС також арештований і зізнався про свою участь в «ОУН», друга сестра ЛЕВИЦЬКА Зіна підчас нелегального переходу держжордону керівниками організації «ОУН» після збройного спротиву підірвала себе гранатою. ЛЕВИЦЬКА Галя і брат ЛЕВИЦЬКИЙ Юрій до останнього дня проживали разом зі звинуваченою. (л. д. 12, 29).

Родичі звинуваченої [–] мати ЛЕВИЦЬКА Анастасія Михайлівна і сестра ЛЕВИЦЬКА Любов Юріївна проживають на території Німеччини (л. д. 13).

Винною себе у висунених звинуваченнях не визнала, однак, викрита в приналежності до організації «ОУН» активними учасниками тієї ж організації: ГА[СИ]НИМ і ІВАШКОВИМ та очними ставками з ними ж. (л. д. 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26).

На підставі викладеного звинувачується:

ЛЕВИЦЬКА Марія Юріївна 1915 року народження, уродж.[енка] с. Далява, Дрогобицької обл., жит.[елька] м. Львова, українка, несудима, б/п, дівчина, грамотна, піддан.[ства] б.[увшого] польського[,] перед арештом працювала робіницею текстильної ф[абрики]ки «Ар[о]за».

У ТОМУ, ЩО:

Була активною учасницею контрреволюційної націоналістичної організації «ОУН».

Була утримувачкою конспіративної квартири, де відбувалися явки учасників організації.

Була зв'язковою крайової езекутиви з окржними організаціями «ОУН». І зберігала у себе документи польської розвідки, і штампи і печатки для виготовлення фіктивних документів для учасників організації «ОУН».

Тобто[,] в злочинах передбачених ст. 54-2, 54-11 КК УРСР.

На підставі викладеного та керуючись ст. 204 КПК УРСР –

ВВАЖАВ БИ

Слід[чу] справу №29126/12751 за звинуваченням Левицької Марії Юріївної скерувати прокурору для направлення на розгляд Особливої Наради при НКВС СРСР.

ДОВІДКА: 1. Обв.[инувачена] Левицька М. Ю.
утримується в тюрмі м. Городня.
2. Речових доказів по справі немає.

Слідчий слідчастини УНКВС
Сержант Держбезпеки – (ЯКОВЛЄВ)

Згоден: Нач. слід[чої] частини УНКВС
Лейтенант Держбезпеки –
(ГРИГОРЕНКО)

21/IX–[19]40 р., м. Городня.

Складено: [особистий підпис – серж. Яковлев]

* * *

24.09.1940 р.

м. Городня.

ПОСТАНОВА

Я, слідчий Яковлев, знайшов, що отримане повідомлення про психічний стан звинувачуваної Левицької Марії Юріївної не може бути кінцевим, тому що лікар тюрми не може дати кінцевого висновку про стан здоров'я Левицької без попередніх спостережень і досліджень в спец. лікарні, позаяк не виключена можливість симуляції повного психічного стану звинуваченої.

На підставі викладеного вважав би [за потрібне]:

Левицьку Марію помістити під нагляд і встановлення ступені її психічного стану в Чернігівську Психлікарню на 20 днів.

* * *

Начальнику тюрми м. Городня.

З[аарештована] Левицька М. Ю. визнана хворою, яку необхідно перевести в Чернігівську Психлікарню.

14.10.1940 р.

* * *

ВИСНОВОК

... Полковник Облпрокуратури по спеціальних справах Чернігівської області ... вважав би [за потрібне] слідчу справу Левицької Марії передати на розгляд Особливої Наради при НКВС СРСР.

* * *

АКТ №58

6.12.[19]40 р.

м. Чернігів

Судово-психіатрична експертна комісія при Чернігівській психіатричній лікарні обстежила досліджувану Левицьку, М. Ю., скеровану на лікування за клопотанням начальника Чернігівської тюрми від 26.09.[19]40 р.

При обстеженні встановлено: досліджувана середнього зросту, астенична, на обличчі сліди віспи. Внутрішні органи в межах норми. Периферична нервова система: помірне підвищення реакції сухожилків колінних суглобів, патологія рефлексів – в нормі. Дермографізм рожевий, помірно збільшені зіниці продовгувастої форми, реакція на світло жива. Черепно-мозкові нерви – в нормі.

Психічна сфера: вивчення кісток хворої дає картину ступурозного стану – зіниці розширені, очні яблука виражені, не реагує на зовнішнє подразнення, очі спрямовані в [одну] точку, вираз обличчя беззмістовний, розгубленість, на запитання не відповідає, а часто повторює одні і ті самі слова: «Марійка не знає, Марійка шпигун, ні, не шпигун, я боюся». Загальмована, вдивляється в одну точку, рухи загальмовані.

За час перебування в лікарні більше мовчала, розгублена і тривожна. Іноді плаче при зверненні до неї з запитанням, запитання не доходить до свідомості, досліджувана допитливо вглядається у вічі і говорить: «Марійка ніц не знає». Іноді висловлює окремі слова, що вона зі Львова, робітниця на трикотажній фабриці. Ходить по палаті трохи зігнувшись, з розгубленим виглядом, іноді говорить тихим голосом «Марійку забути». Увесь час загальмована, харчується з рук, погано спить ночами.

ВИСНОВОК:

На підставі тривалих клінічних спостережень і даних цього обстеження комісія вважає, що Левицька М. Ю., 25 років, страждає

на реактивний психоз. За станом свого здоров'я потребує подальшого перебування в Психіатричній лікарні на лікуванні.

Голова комісії – Білий
Члени комісії – Артеменко, Сарем.

* * *

З міста Городня Чернігівської обл. з початком радянсько-німецької війни Марія Левицька була евакуйована до Казахстану. У м. Кустанай прибула 9 вересня 1941 року.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ підготовчого засідання Кустанайського обл.[асного] суду

30.10.[19]41 р.

СЛУХАЛИ: кримінальну справу №91 по звинуваченні Левицької Марії Юріївної, 1915 р. народження, раніше не судима, українка, звинуваченої за ст. 54-2 і 54-11 КК УРСР у тому, що була активною учасницею контрреволюційної націоналістичної організації ОУН, зберігала в себе документи польської розвідки, описані в Прокуратурі Львівської обл[асті]

ПОСТАНОВИЛИ: З постановою органів НКВС по Кустанайській обл. про поміщення Левицької М. Ю. в психлікарню на примусове лікування згідні, тому що з акту від 6.10.[19]41 р. судової психіатричної експертизи видно, що Левицька М. Ю. страждає душевним захворюванням, потребує медичного лікування в психлікарні, тому на підставі ст. 203 КПК Левицька поміщається в Кустанайську психлікарню для примусового лікування, справу до вилучення Левицької М. Ю. виробництвом призупинити.

* * *

ВИСНОВОК лікарської комісії при Кустанайській Психлікарні на ЛЕВИЦЬКУ Марію Юріївну

26.01.[19]43 р.

Левицька М. Ю. перебуває в психлікарні з 10.11.[19]41 р. по даний час, згідно скерування рай. УНКВС від 30.09.[19]41 р.

Стационарним спостереженням встановлено, що Левицька М. Ю. страждає душевним захворюванням в стадії шизофренії. Через цю хворобу та фактичний стан психіки є неосудна і потребує продовження лікування в психлікарні.

Завідуюча лікарнею – В. Афоніна
[підпис, засвідчений печаткою психлікарні] 3. Курович.

ВИТЯГ З ПОСТАНОВИ
судової колегії по кримінальних справах
Кустанайської обл. від 27.01.1943 р.

Обвинувачувана Левицька Марія Юріївна зважаючи на душевне захворювання знаходиться в неосудному стані при гострій хронічній невиліковній формі хвороби. Отже, звинувачувана Левицька повинна бути поміщена в лікувальний заклад на постійне лікування.

Зважаючи на неможливість розгляду справи по суті і застосування до неї міри покарання, передбаченої ст. 20 КК УРСР, судова колегія ПОСТАНОВЛЯЄ: помістити Левицьку Марію Юріївну в психіатричну лікарню на постійне лікування.

Кримінальну справу стосовно Левицької припинити і передати в архів.

Судова колегія по кримінальних справах
Кустанайської обл.

* * *

ДОВІДКА
зі слідчої справи №29126
по звинуваченню Левицької Марії Юріївної

Сестра Левицької Марії – Галя є керівницею з'язківців Львівської крайової ексекутиви ОУН, останнім часом перебувала на нелегальному становищі. Будучи розшукана органами НКВС, прийняла отруту і померла.

Друга сестра Левицької [-] Зінаїда, будучи звільненою з колишньої польської тюрми, з приходом Червоної армії відійшла на територію Німеччини.

В лютому місяці [19]40 р. разом з керівником «Лопатинським» і активним учасником ОУН [Опри]шковим («Медвідь») намагалася перейти кордон з Німеччини до СРСР.

Переслідувана прикордонниками після вчинення збройного спротиву підірвала себе гранатами.

Брат Юрій арештований як учасник ОУН. Признався, що як активний член ОУН виконував завдання по розвідці.

Начальник слідчого управління УНКВС Л/о
старший лейтенант ДБ КОЗЛОВ

Слідчий УНКВС
Мол. Лейтенант ПІМЕНОВ

* * *

Галина Левицька
м. Заліщики, 1925 р.

Г. Франко:

Для рідного краю, для меншого брата
І сили і душу свою положи
Не жди яка буде за те тобі плата
Ніякої плати не жди; а служи!

дорогий Товарише
Приймательці

Гали.

Заліщики 13./IV. 1925.

Присвята, написана Галею Левицькою на звороті фото,
з цитатою Івана Франка:

«Для рідного краю, для меншого брата
І сили і душу свою положи[.]
Не жди яка буде за те тобі плата[.]
Ніякої плати не жди, а служи!»

РОДИНА ЛЕВИЦЬКИХ В СПОМИНАХ БОГДАНА КАЗАНІВСЬКОГО¹³

... Часом приходили нові арештовані, так зв.[ані] зв'язкові, яких спіймали на самому кордоні. Від таких ми мали різні відомості з-за кордону. Від одного з них ми довідалися, що Зеня Левицька й «Лопатинський» згинули на кордоні.

Сама Зеня розірвала себе гранатою, щоб не попасти живою до рук НКВД. Її старша сестра Галя була того часу арештована у Львові й таки першого дня в тюрмі прийняла отруту. Молодшу сестру Марійку так тортувало НКВД у Замарстинівській тюрмі, що вона збожеволіла. Брат Юрій сидів зі мною в одній камері. Був дуже ідейний і відважний бойовик. Його прилучили до першого процесу Крайової Екзекутиви ОУН, в якій виступало дванадцятьоро підсудних. У тій групі мав виступати теж Павло Габа із Золочівщини. Як дійшла до нас відомість пізніше, всі (за винятком одного) були засуджені на кару смерти.

Про родину Левицьких можна багато писати за її жертвність і самовідречення для визвольної справи. В родині було б[і]льше дітей і всі вони, крім Володимира, Романа і одної сестри, згинули по-геройському в боротьбі за визвольну справу.

(Казанівський Б. «Шляхом Легенди», Лондон, 1975, с. 163.)

* * *

В пам'ять РОМАНА ЛЕВИЦЬКОГО

Одного вечора з телефонічного запису я почув, що Роман Левицький помер 1-го лютого 1996 року в Рочестері. Повідомляла сестра Покійного Романа Люба Левицька з Монтреалу.

¹³ Казанівський Богдан – «Щетина» (3.02.1916 с. Нивиці, Радехівського р-ну Львівської обл.) – чільний діяч ОУН. В Організації з 1933 р., та відтак – повітовий провідник ОУН Радехівщини. В квітні 1937 р. провів антиколонізаційні виступи селян у Радехівському повіті, за що був заарештований поліцією. Засуджений на 12 років і 20 років позбавлення громадянських прав. В'язень в тюрмах Золочева, Дрогобича, Равичу, Седлець. Після вересня 1939 – на Холмщині. Член групи ОУН Степана Пшеничного, посланої в січні 1940 р. в Україну, з якої майже всі загинули, а він потрапив у полон. У травні 1941 переведений до «Бригідок» у Львові. 25.06.1941 викликаний на розстріл, але зумів залишитися живим. Близький співробітник Івана Клімівца – «Мармаша», «Легенди». Чільний діяч ЗЧ ОУН в 1950–80 рр. та активний громадський діяч. На даний час (2011) проживає у м. Бетесда (США). Автор спогадів «Шляхом Легенди» (1975). *Див. також:* Варшавський акт обвинувачення Степана Бандери і товаришів / Упор. Микола Посівнич. – Львів, 2005.

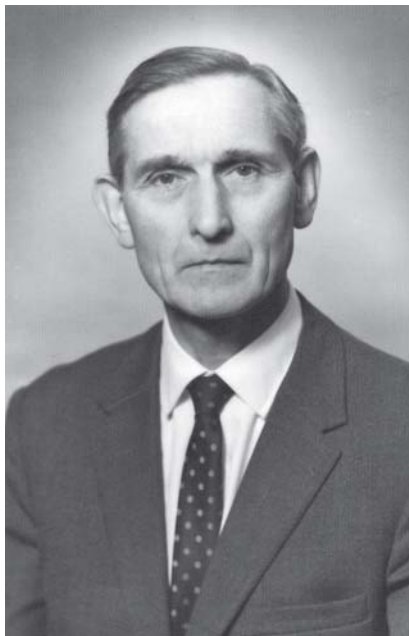
Сумна вістка не сходила з пам'яті весь вечір. Пригадалась вся родина Левицьких, яка в історії визвольних революційно-підпільних змагань залишила поважний і трагічний вклад.

В о. Юрія Левицького і Анастазії із Зубрицьких було семеро [восьмеро] дітей (про яких я знав): Володимир, Роман і Юрій, та дівчата – Зеня, Галя, Марійка і Люба. З Юрою Левицьким я стрінувся в першій половині 1940 р. в большевицькій тюрмі на Замарстинові. Того ж року ми довідалися від ново-прибулих в'язнів, що Зеня з «Лопатинським» поверталася з Кракова в Україну і при переході кордону обоє загинули. Зеня, щоб не датися зловитися живою – розірвала себе гранатою. Того ж часу були арештовані сестри Зені, Галя і Марійка. Галя зразу вжила отруту і померла, а Марійку НКВД допитувало при допомозі тортур, але нікого не зрадила. У наслідку тяжких тортур Марійка збожеволіла. Юру засудили на кару смерті. Володимир, Роман і Люба опинилися у вільному світі.

Романа я вперше запізнав у Рочестері, де він був секретарем 225 відділу С.У.К. «Провидіння». В нього я заночував і ми багато говорили про рідних, що так трагічно четверо [п'ятеро] дітей свідомо віддали своє життя за ідею визволення України.

Роман не тільки сповняв функцію секретаря 255-го відділу, але був членом церковного комітету, займав позицію скарбника. Активно уділявся в громадському житті, був жертвенний на церковні і громадські потреби. Довгі роки був секретарем 225-го відділу «Провидіння» і приєднав багато нових членів до відділу.

Роман Левицький народився 16-го листопада 1909 р. в Явірнику, пов. Сянік. Гімназію закінчив у Перемишлі і в тому часі став членом ОУН. Як карний член виконував різні доручення, був готовий на найбільшу жертву, якщо б цього вимагала справа. Зазнав польської і німецької тюрем, та щасливо вижив.

Роман Левицький
Фото 4.07.1972 р.

* * *

МИ ВСІ КЛИКАЛИ ЙОГО: «ІНЖЕНЕР» (Пам'яті Володимира Левицького)

Володимир Левицький
1960 р., м. Чикаґо

В нього було ім'я. Ще й неабияке, чисто українське, княже. Але ніхто з його співробітників не кликав його по його хресному імені, хоч знали як він називається. Для всіх його друзів і знайомих, старших за нього і молодших, він був знаний як «інженер». А друзів у нього було дуже багато і всі вони зверталися до нього: «Інженер».

Часто можна було почути: «Чи Ви бачили десь тут інженера?» або, «Чи інженер сьогодні тут буде?».

А часом була інша ситуація. В час обговорення якоїсь справи, хтось, було, скаже: «Почекаймо, прийде «інженер» і поспитаємо в нього поради». А в інших випадках, як з'явився «інженер», то було приємно до нього підійти і з ним

поговорити на любую тему, чи то про життя в громаді, про політику, про якусь проблему тощо.

З ним говорити завжди було приємно й цікаво, бо він сам був цікавий як людина. Для нас молодших виглядало, що він все знав. І дійсно, він на все мав добру відповідь.

Але відкріймо завісу і скажім, про кого тут іде мова. А мова йде про інж. Володимира Левицького, якого ми знали в Чикаґо [з 19]50-их до середини [19]70-их років, поки він покинув вітряне місто і подався в Кескедські гори, у штат Нью-Йорк. Манили його до себе ті гори. Може тому, що в юних літах любив їздити на лещатах в Карпатах. Та й дружина, пані Дора, завжди мріяла про затишок у горах, про хатину десь там на узбіччі гір. Почав «інженер» будувати ту хатину в Кескедських горах ще перебуваючи в Чикаґо. Казав: «Там проведу свій пенсійний вік». Тож ми, його друзі та співпрацівники в СУМА, знали, що одного дня він нас покине. Покинув у 1975 році.

Вже 30 років проживає [2005] інж. Володимир Левицький – «інженер» у Кескедських горах, у місцевості Гантер, з яких, на жаль, 25 років – вдівцем. Бог нагородив його довгим віком – в цьому році [2005], на сам Свят Вечір, йому виповнилося 94.

Знаємо, що походив інженер Левицький з села Явірник, що належало до Сяніцького повіту. В 1929 році закінчив Гімназію в Перемишлі, а згодом Львівський Політехнічний інститут. Належав до того прошарку української молоді, що в час польської окупації Галичини, була активно включена в ряди націоналістичної молоді, проявляючи свою працю в різних формах, а між ними – у спортовій. Інж. Левицький був утіленням афоризму «В здоровому тілі – здоровий дух». Можливо цей світогляд і такий підхід до життя дозволив йому перенести нелегкі часи свого молодого життя. Пережив польську окупацію, большевицьку, але не вдалося йому скрити своєї патріотичної діяльності після окупації Галичини фашистами. Був арештований у 1941 році, кинутий до тюрми в Кракові, а в 1942 році опинився у концентраційному таборі Аушвіц, звідки, згодом, був перевезений до Мельку, а, вкінці, до найжахливішого табору – Ебензее. [Пере]жив страхіття концентраків [та] вийшов на волю в 1945 році з приходом американської армії.

В повоєнних роках жив у Мюнхені, де закінчив навчання з цивільної інженерії. В 1950 році приїхав до Америки і поселився в Чикаго. З того часу почалося моє знайомство з цією людиною, до якої я завжди мав великий респект і з якою доводилось мені стикатись на відтинку сумівської праці.

Його вклад праці в Осередку СУМА імені Миколи Павлушкова в Чикаго був цінний. Він був прикладним сумівцем, відданим, вкладав душу у всі починання, за які брався. В 1951 році, а відтак у 1953 [році] він був головою Осередку. В тому часі чикагський Осередок почав завойовувати собі ознаку найчисельнішого і найбільш активного у цілій Північній Америці. Не дивно, що згодом інші прозвали його «імперія».

В основі діяльності сумівської молоді завжди була виховна праця та зайняття в мистецьких самодіяльних гуртках. В розгорнення цієї праці в Чикаго багато доклався «інженер». Він був незаступимий, коли треба було десь виступити, щось сказати, промовити до сумівців. Він захоплював нас, молодших, підганяв і, заразом, поривав до праці.

З різних видів виховної діяльності, найбільш помітний вклад праці залишив по собі «інженер» в ділянці спорту. З його ініціативи, чи то при його спонуканні, цей відтинок виховної праці в СУМА в Чикаго завдяки «інженеру» зазнав великого розгону, досягнув гарних результатів, при чому охоплював велике число молоді. Спочатку були створені при Осередку такі ланки спорту, як: легкоатлетика, відбиванка, плавання, в яких «інженер» виконував роль організатора, дорадника, тренера. Згодом, почали творитися дружини копаного м'яча різних за віком груп. До речі, в середині 50-их років при Осередку були організовані дві дружини доросту (підлітків), що спонукало місцеву Американську Футбольну Лігу Чикаго створити окрему Лігу доросту в

Володимир Левицький (стоїть в центрі) серед делегатів Першої конференції Голів СУМА в Чікаґо. 15 березня 1953 р.

цьому місті, в якій юні сумівці часто були першунами. На початку 50-их років виходив сумівський журнал «Крила», який згодом переіменувався на «Крилати». Саме назва [спортивного клубу] «Крила» була запозичена від журналу й прийнята для всіх спортивних сумівських ланок. То ж вся спортова діяльність в осередку проходила під спільною назвою СК СУМА «КРИЛА».

В грудні 1955 року була організована Спортова Централь Америки й Канади – УСЦАК. СК СУМА «КРИЛА» став членом–основником УСЦАК-у, цієї найвищої спортової установи на американському континенті, відступаючи в тому часі свою домівку для праці УСЦАК-у та делегуючи сумівців до його управи і його делегації СУАСТ–П. В розбудові спортових структур на американському континенті, в пропаганді розширення спортової діяльності, творення спортових ланок різних видів, в організуванні та проведенні різних турнірів – всюди відчувалася в тому часі присутність та допомога «інженера»

Ті, що стикалися в діяльності з «інженером», пам'ятають його як бадьору і оптимістичну людину, повну енергії, завжди готову до допомоги. Він любив життя, був патріотом, любив працювати в громаді, а зокрема в СУМА, а понад все – заохочував молодь займатися спортом. Ми, молодші сумівці, вчилися від нього оптимізму, підґрунтя якого був патріотизм, любов до Батьківщини. В 1963 році я мав честь

Володимир Левицький (стоїть перший зліва) серед спортсменів команди юніорів СК СУМА «Крила» та дівочої команди з волейболу. Стоїть крайній праворуч – П. Гнатів. Торонто, Канада. 1979 р.

бути головою Осередку СУМА імені Миколи Павлушкова в Чикаго. Саме в грудні того року, членство Організації Українського Визвольного Фронту (сьогодні Державницького) організувало перебирання в свої руки збанкрутованого банку «Певність». В тому напруженому часі мені доводилося вести пропаганду серед сумівського членства – закликати сумівців до складання капіталу, потрібного на перебирання банку. Як у багатьох інших випадках перед тим, так і тепер, «інженер» кожної хвилини був готовий допомогти, був до диспозиції, давав корисні поради. Відомо, Організації УВФ, до системи яких належав СУМА, на протязі дуже короткого часу зібрали потрібний капітал – українській патріотичній громаді вдалося перебрати в свої руки банк, який на протязі 40 років був гідною візитівкою економічного статусу української спільноти в Чикаго, а то й Америки.

Покинувши Чикаго, «інженер» не пішов на пенсію, як це планував. Ще довгі роки працював в Кескедських горах у лежачарському шато, як оператор ліфту. У вільний час, на протязі 17 років був активним у парафіяльній праці при церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, з яких останніх 10 років був мужем довір'я. Відомо мені, що інж. Левицький одержав ряд нагород від Головної Управи СУМА за свою сумівську діяльність. За працю на церковному полі одержав від Папи Івана Павла II грамоту «Pro Ecclesia Et Pontifice» та медаль Найсвятішого Хреста.

Володимир Левицький з грамотою Папи Івана Павла II «Pro Ecclesia Et Pontifice» та медалею Найсвятішого Хреста. 2005 р.

Сьогодні¹⁴, на жаль, «інженера» покинула його молодеча енергія – він перебуває у домі для людей похилого віку. Але дух у нього даліше молодий, читає газети, стежить за громадським життям, спілкується з друзями, давніми знайомими. Стежив уважно за подіями Помаранчевої революції, переживав, молився за позитивний вислід. Як колись, так тепер – вболівав за долю своєї Батьківщини, як багато з нас. І як довідався від своїх чиказьких друзів про те, що в Чикаго переводиться збірка на підтримку Майдану, він прислав чек на суму 5 тисяч доларів. «Передайте на Фонд сприяння демократії в Україні черезkonto ЗУАДК-у», – він казав. Його доручення було виконано. Цей жест свідчить про те, що «інженер» був патріотом не тільки на словах, але й на ділі.

Я радий, що я мав щастя працювати поруч і разом з «інженером», слухатися його порад. Сьогодні для мене велика приємність подати до преси цей короткий допис про таку цікаву людину, якою був «інженер» інж. Володимир Левицький.

*(Лука Костелина. Ми всі кликали його: «інженер».
«Українське Слово», 4 серпня 2005 р. №24, с. 14)*

¹⁴Стаття була написана у 2005 р. Володимир Левицький помер 16 травня 2006 р. та похований на цвинтарі в м. Лексінгтон (штат Нью-Йорк, США).

ІНЖ. ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ – ГРОМАДСЬКИЙ ПРАЦІВНИК

Володимир Левицький після звільнення з концтабору опинився у Мюнхені в Німеччині. Одужавши після цілковитого виснаження в катівнях, він продовжив університетські студії, по закінченні яких переїхав до Америки у 1950 році. Опинившись в Чикаго, де вже існувала досить чисельна організована громада, він по короткому часі стає головою осередку СУМ-у та резидентом-провідником місцевої клітини ОУН. В початках обласна клітина ОУН начисляла близько 350 членів, якими треба було вміло заопікуватися. Як відомо, ОУН завжди вимагала від свого членства дисципліни та праці, а стосовно цього інженер, як всі його звали, не мав проблем. Тому ми всі радо його слухали та старанно і з охотою виконувати його доручення. Сам він був надзвичайно дружній у відносинах, його накази не були для нас чимось, що походило з позиції зверхника, а, радше, приятельські. Проте характер його, як провідника, давався відчутти на кожному кроці. Покоління Левицького – це були високоідейні особистості, виховані ОУН. Коли читаємо, чи слухаємо розповіді про це покоління, то бачимо, що в більшості характери провідних членів були значною мірою подібними.

Володимир Левицький був великим ідеалістом. Для нього гроші були тільки засіб, потрібний для прожитку. В нього було переконання, що гроші в більшості випадків є причиною негараздів у організаціях. Подам один приклад, де він не мав ентузіазму зв'язувати клітину ОУН з фінансовими справами. Коли у Чикаго провідні члени ОУН почали створювати банк «Певність», то він, хоч і морально підтримував цю ідею, але, все ж таки, коли дійшло до остаточного оформлення цього проекту, закликав нас кількох із кущового проводу та заявив: «Ви мусите добре вважати, ступаючи на цей шлях, зв'язуючи Організацію з цим проектом, який може стати великою проблемою для ОУН, яка ідейно витримала довгий період, задержуючи високий моральний авторитет у нашому суспільстві. То ж будьте дуже обережні!». Також він умів складні персональні проблеми в Організації розв'язувати дуже дипломатично, щоб не образити нікого, але однак полагодити справи так, щоб було на користь Організації. Пригадується мені випадок, коли в один час зайшла потреба змінити провід місцевої клітини ОУН та передати у молодші руки, щоб цим набагато оживити діяльність проводу, то він знайшов спосіб перевести це в такий спосіб, що люди, котрих треба було замінити, цього не відчували та далі в міру можливості працювали з новим проводом.

Ось такий був інженер Володимир Левицький – один з восьми дітей родини Левицьких, які зв'язали себе з ОУН, і більшість з них поклали своє молоде життя на вітар за волю батьківщини – України.

ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА

Люба Левицька. 1930 р.

Люба Левицька народилася 19 серпня 1912 року у селі Явірник, повіт Сянік, на прадавній українській Лемківщині у сім'ї отця Милоша-Юрія Левицького та Анастазії з дому Зубрицька. Вона була четвертою дитиною з усіх восьми дітей – троє братів і п'ятеро сестер. Народилася вона у сім'ї глибоко релігійній і патріотичній. Тому і їхні усі діти, мабуть, у переданих їм батьківських генах, винесли до рідної хати велику любов до свого поневоленого народу і п'ятеро з них віддали своє життя у підпільній боротьбі ОУН за свободу і незалежність України, або були помордовані у тюрмах окупантів української землі.

Після дуже ранньої смерті батька, коли Любі було тільки сім років, її та старшого брата

Романа прийняла до свого дому їхня тітка Олімпія Любицька, учителька у селі Тенетиськах, гміна Любича Королівська Рава-Руського повіту. Пізніше за стараннями брата мами і опікуна дітей Володимира Зубрицького Люба була прийнята до Інституту руських дівчат у Перемишлі. Тут вона навчалась чотири роки.

У 1925 році життя родини дещо покращало, бо мама отримала учительську посаду у селі Більче, повіт Дрогобич, і тоді Люба перейшла до Учительської Семінарії сестер Василянок у Дрогобичі. Середню школу закінчила матурою у 1931 році і отримала учительські кваліфікації, однак польська влада не давала їй змоги стати учителькою, тому проживала із мамою. У 1936 році маму перевели для «добра» школи до села Маркова, що в повіті Ланцут, де Люба проживала з мамою до початку Другої світової війни. У 1939 р. маму звільнили з роботи у зв'язку з виходом на пенсію і вони переїхали до Львова та жили у вуйка Володимира Зубрицького, якого незабаром поляки заарештували, а всіх у родині інтернували, що тривало десять днів, бо польська влада незабаром перестала існувати.

Люба Левицька (сидить друга праворуч) серед членів родини
Олімпії Любицької (сидить перша ліворуч)

Люба Левицька (стоїть перша ліворуч у третьому ряді) серед
пластунок Дрогобицької гімназії (1927 р.)

Матуральна знімка Люби Левицької (сидить у першому ряді перша праворуч). 1931 р.

Анастасія Левицька (в центрі) з донькою Любою та сином Романом. м. Сянік, 1940 р.

Люба Левицька (ліворуч) у своєму помешканні в Монтреалі

Після окупації Західної України советами, Люба з мамою виїхали до Сянїка і вона дістала учительську посаду в селі Завадці, а від 1940 р. учительювала в селі Куляшне, повіт Сянїк. 12 вересня 1944 р. її з мамою евакуювали до Німеччини, де вони перебували у Форнбасі в окрузі Пассав. Тут були українські родини і Люба була виховницею дітей у літньому таборі. Маючи учительську практику, вона дуже дбайливо ставилась до виховання дітей, що батьки дуже цінували.

У 1948 році Люба прибула до Канади і поселилась у Монтреалі. Дещо пізніше прибула до неї її мама, яку брат Люби – Роман був спровадив до Америки, де вона деякий час з ним проживала. Коли мама почала хворувати і потребувала більшої опіки, тоді вона переїхала до доньки в Канаду. Тут Люба опікувалася мамою до часу її відходу у вічність 3 квітня 1961 року. Анастасія Левицька похоронена на українській частині католицького цвинтаря Côte-des-Neiges. На могилі матері-страдниці Люба поставила величавий пам'ятник.

Завдяки розповідям Л. Левицької вийшла в Україні книжка автора Ореста Лещишина «Від темряви до світла». Це захоплююча художня розповідь про героїчну і трагічну долю відомої у Галичині священничої родини Левицьких. Як уже було згадано, о. Милош-Юрій та його дружина Анастасія виховали восьмеро дітей, п'ятеро з яких загинуло у боротьбі за незалежність України від рук німецьких та московських загарбників.

У Монреалі почався новий етап її громадської діяльності. Люба хоч і не була офіційно заангажована, так як її сестри, до організаційної праці, проте багато їм допомагала у їхній роботі, а зокрема при розповсюдженні підпільної літератури. В Канаді, за прикладом своїх сестер, вона тілом і душею поринула у громадську працю, а зокрема виховну працю українських дітей. Працювала учителькою в школі при осередку СУМ у Монреалі, якої вона була однією з її організаторів. Протягом багатьох років невтомно працювала в осередку СУМ, а зокрема у його юнацькому відділі. Тут вона підготовляла різні імпрези, ходила з дітьми колядувати, а гроші висилала до Європи для бідних дітей. У виховній праці при осередку СУМ вона старалася передати dorостаючій молоді свою любов до України та віру в Бога. Була завжди жертвенною на різні українські цілі, зокрема, допомагала своїми пожертвами збудувати Дім Української Молоді у Монреалі та придбати для осередку СУМ оселю «Верховина». Рівночасно вона дбала про розвиток УГКЦ у діаспорі, тому збирала фонди на будови церков у Люрді і Св. Софії у Римі. Не забувала також репресованих учасників національно-визвольної боротьби в Україні та збирала фонди для допомоги їм, пересилаючи гроші на адресу Львівського регіонального фонду допомоги репресованим.

За советської окупації України українська патріотична громада робила багато старань, щоб інформувати світ, а зокрема своїх співгромадян у Канаді, про боротьбу українського народу проти його окупанта, про переслідування, ув'язнення і вбивства діячів української культури в Україні. Для цього були організовані багатолюдні протестні маніфестації у Монреалі перед будинком советського консульства та в Оттаві перед будинком советської амбасади. Такі громадські заходи Люба Левицька не тільки ніколи не оминала, але і заохочувала інших до всебічної підтримки різноманітних акцій.

Окрім широко розгорнутої громадської праці, мусіла теж заробляти гроші на своє прожиття та, за життя мами, і на її утримання. Вона працювала завідуючою книгарні німецьких книжок, журналів та газет, якої власником був дир. Ярослав Сербин. Також багато років, аж до виходу на пенсію, працювала касиром в Українській Народній Касі в Монреалі.

Стало утримувала тісні родинні контакти з братами Романом і Володимиром, які жили в Америці.

На даний час [вересень 2011] Люба Левицька проживає в Українській резиденції в Монреалі. Хоча, з огляду на вік, не може ходити, проте приймає активну участь у діяльності парафії, жваво цікавиться життям української громади в Канаді, та, зокрема, усім, що відбувається на рідних землях в Україні.

* * *

ЖИТТЯ – НА ВІВТАР УКРАЇНИ

Упродовж декількох років у травні відзначаємо Свято Героїв, вшановуючи й поіменно згадуючи тих, хто ціною власних життів та безприкладним героїзмом здобував незалежність України. Їх, нині відомих, та ще більше, незнаних – Легіон. І лише пам'ять спроможна воскресити з небуття сторінки історії та кожного, хто її, історію, творив.

... Нещодавно [2010] Дрогобицька міськрайонна організація Союзу Українок, бібліотека ім. В. Чорновола та музей «Дрогобиччина» провели вечір-зустріч «Родина Левицьких. Життя – на вівтар України», який проходив у читальному залі бібліотеки. Вшанували одну з великих, славних, патріотичних галицьких родин, імена представників якої несправедливо призабуті саме у незалежній Україні. На зустріч було запрошено президента Благодійного фонду «Літопис УПА» ім. Володимира Макара Миколу Посівнича, генерального директора видавництва «Літопис УПА» Ігора Гомзяка, його заступника Богдана Столяра, а також Ореста Лещишина, автора книги про родину Левицьких «Від темряви до світла». Ініціатором заходу стала голова Союзу Українок Ольга Сятецька, адже саме вона, перебуваючи у Канаді, зустрілася з Любою Левицькою, яка додала багато цікавих штрихів до історичного портрету своєї сім'ї.

... Тернистим і трагічним був шлях цієї галицької родини. Священик Милош-Юрій Левицький служив у австрійському війську. Дослужився до капітанського чину, мав нагороди та відзнаки. Великий людинолюб, він, сповідаючи хворих на тиф, заразився і помер. Його дружина – вдова Анастасія, донька відомого вченого-етнографа, письменник та священика Михайла Зубрицького, виховала восьмеро дітей, кожен з яких – яскравий приклад боротьби за волю України. Найстаршою була Галя. За фахом – педагог, за покликом серця – керівник відділу зв'язку КЕ ОУН ЗУЗ. Перебуваючи у Львівській тюрмі, розкусила ампулу з отрутою, щоби під тортурами не видати побратимів... Роман був членом Похідних груп ОУН. Арештований гестапо, зазнав нелюдських катувань, адже декілька разів виводили на розстріл, тримаючи під прицілом по 15 хвилин. Людська психіка не в змозі таке витримати. І, як наслідок, – решту життя у хворобах... Як член ОУН, неодноразово арештовуваний поляками, засланий німцями у концтабір Аушвіц (Освенцім) і Володимир... У 1940 році енкаведистами арештована Марія Левицька, член ОУН, яка не витерпівши звірячих катувань, зійшла з розуму. Львівська обласне УНКВС скерувало її справу на розгляд Особливої Наради при НКВС СРСР, оскільки вважала особливо небезпечною...

Цього ж року за приналежність до ОУН більшовики розстріляли у Львові Юрія... Наймолодшу з великої родини – Іванну, нареченим якої був теж наймолодший брат Степана Бандери – Богдан, гестапо розстріляло в Миколаєві (обласному)... Дорогою боротьби, довжиною у вічність, пішла і Зеня Левицька. Саме про неї, члена Проводу ОУН(р), референта жіночого сектору зв'язку КЕ ОУН відомо чи не найбільше. Адже це її подвиг народ увіковічнив у пісні «Як Лопатинський з-за кордону...». Тоді, у далекому 1940 році, у час розколу ОУН, п'ять членів Проводу ОУН(р), переходячи кордон, потрапили в засідку та прийняли бій з військами НКВД. Це був останній бій Зені Левицької та провідника Володимира Тимчія – «Лопатинського»... Всі діти великої родини Левицьких на вітвар України віддали свої життя. Усі восьмеро були членами «Пласту», семеро з них стали активними членами ОУН. П'ятеро загинули від рук НКВД та гестапо. Досі невідомо, де їхні могили. У трагічній історії цього славного дрогобицького роду яскраво прослідковується історія України. Та найбільшим скарбом нації є пам'ять. Про це, зокрема, наголошував у своєму виступі Микола Посівнич. Президент Благодійного фонду «Літопис УПА» ім. В. Макара розповів присутнім про діяльність фонду, нові видання та перспективи діяльності видавництва «Літопис УПА». Далі Ольга Сятецька представила автора книжки про родину Левицьких Ореста Лещишина, який розповів про ідею зародження та хід написання книги «Від темряви до світла». Молодий трускавецький журналіст зробив спробу художньо осмислити та викласти у вигляді публіцистичних новел весь доступний йому історичний фактаж. Праця в архівах СБУ, переписка з Любою Левицькою, пошуки очевидців та свідків цих далеких подій стали очевидним результатом – підсумком 5-річної роботи у вигляді книги. Цікаво, що ідею написати книгу спогадів про родину Левицьких виношували одночасно і Ольга Сятецька, і Орест Лещишин. Оскільки п. Люба Левицька звернулася і до видавництва «Літопис УПА», то незабаром побачить світ ще одне видання.

Багато цікавого та нового почули присутні на цій зустрічі з вуст виступаючих: отця Мирослава Соболти, проф. ДДПУ ім. І. Франка Михайла Шалати, представника гімназійного братства Лідії Дудко, союзнок Марії Прим'як, Віри Байси та Наталії Яцків, авторки книги про рідне село родини Левицьких Даляву Стефанії Матвіїв. Вартими уваги були пропозиції Віри Байси про відкриття меморіальної таблиці отцю М.-Ю. Левицькому у с. Далява, Марії Прим'як про присвоєння імені Зені Левицької школі №1, у якій вона навчалась та Наталії Яцків про присвоєння імені Родини Левицьких Дрогобицькій міжрайонній організації Союзу Українок.

Заключне слово тримав, точніше заспівав, міський голова Микола Гук. «За потоптану честь України, За поганьблену Землю свою!» – словами патріотичної пісні розповів мер про героїв, які загинули,

виборюючи свободу і закликав «не залишати поза титрами історії жодного імені!». На завершення Ольга Сятецька подякувала і гостям, і учасникам, зокрема учням школи №15 ім. С. Бандери Насті Дендяк, Оксані Сусюк, Наталі Романів за патріотичні пісні, студентці Львівської політехніки, колишній учениці ЗОШ №1 Анні Філіпович за художнє декламування поезії Антоніни Листопад «Я – бандерівка»; професорові ДДПУ ім. І. Франка, викладачу музпеду Корнелю Сятецькому за прекрасне виконання повстанських пісенних творів.... Вшановуючи родину Левицьких, музей «Дрогобиччина» виготовив фотостенд з портретами усіх членів великої родини Левицьких. Молоді 20–30-річні

Люба Левицька з книгою
Ореста Лещишина. 2010 р.

постаті красивих, скромних, з широкими та відкритими поглядами юнаків та юнок. Навічно молодими залишились на світлинах і отець Милош-Юрій Левицький, і героїчна мати Анастасія, яка на вівтар України поклала своє розірване серце разом з життям п'ятьох своїх дітей.

Серед усіх – портрет єдиної з нині живих Люби Левицької. Великої та щирої патріотки, альтруїстки, меценатки, яка, живучи скромним, майже аскетичним життям за кордоном, збирала кошти на українську церкву в Люрді, Святу Софію, на найрізноманітніші громадські та освітянські потреби. Була однією з ініціаторів створення Українського банку, керувала українською школою в СУМ-і. Одним словом, діяльна, непосидюща, та водночас надто щира і скромна. Шість разів Люба відвідувала Україну, тричі – за роки незалежності.

Дай Боже, щоби ця 98-річна [2010 р.] українка, яка є взірцем справжньої шляхетності, продовжила для нас і для України своє насичене і повноцінне життя. Адже це для неї, Любові Левицької, линула пісенна посвята Корнеля Сятецького і наші найщиріші здравниці «многая літа»!

*(Головкевич М. Життя – на вівтар України,
Галицька Зоря, Дрогобич, 18.05.2010 р.)*

* * *

о. Милош-Юрій Левицький
в роки служби капеляном
у австрійському війську

Церква в с. Далява Дрогобицького р-ну (фото 2011 р.)

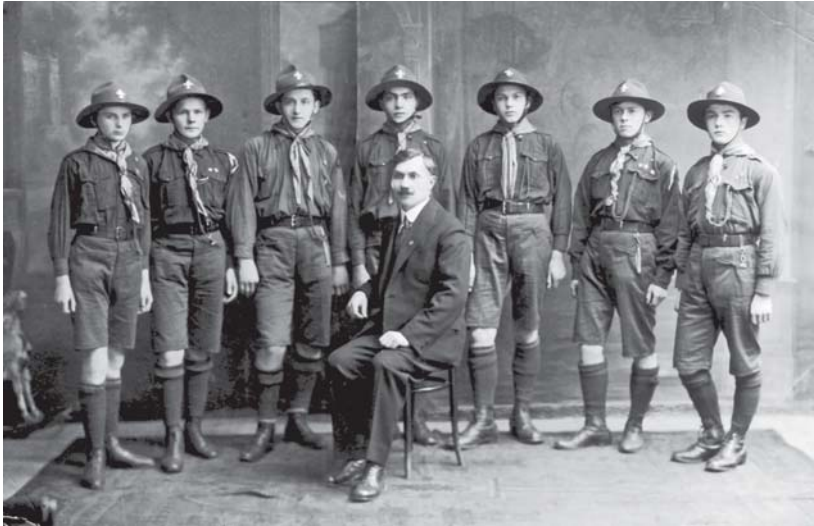
Могила о. Милоша-Юрія Левицького в с. Далява Дрогобицького р-ну

Юрій Левицький (3-ій зліва у верхньому ряді) серед вихованців
Захоронки Сестер Службниць, м. Дрогобич, 1926 р.

Зліва направо: Зеня Левицька, Владьо Долинський та
Маруся Фльорчук. Заліщики (Тернопільщина)

Володимир Левицький (стоїть 3-ій зліва) серед пластунів,
м. Перемишль

Галина Левицька (в центрі) з кузинками
Уляною та Ольгою Долинськими. 1926 р., м. Заліщики

Марія Левицька

Володимир Левицький

Люба (ліворуч) і Зеня (праворуч) Левицькі з приятелькою
м. Дрогобич, 1930 р.

Анастасія Левицька
1936 р.

Родина Долинських. Сидять (зліва направо): Ольга Долинська,
Ольга Зубрицька, д-р Мяр'ян Долинський, Уляна Долинська.
Стоять (зліва направо): д-р Баранецький, Левко, Зеня, Володя і
Степан Долинські, м. Заліщики, 1933 р.

Анастасія Левицька з сином Юрієм, м. Львів, 1930-ті рр.

Анастасія Левицька з сином Володимиром на байдарці. 1938 р.

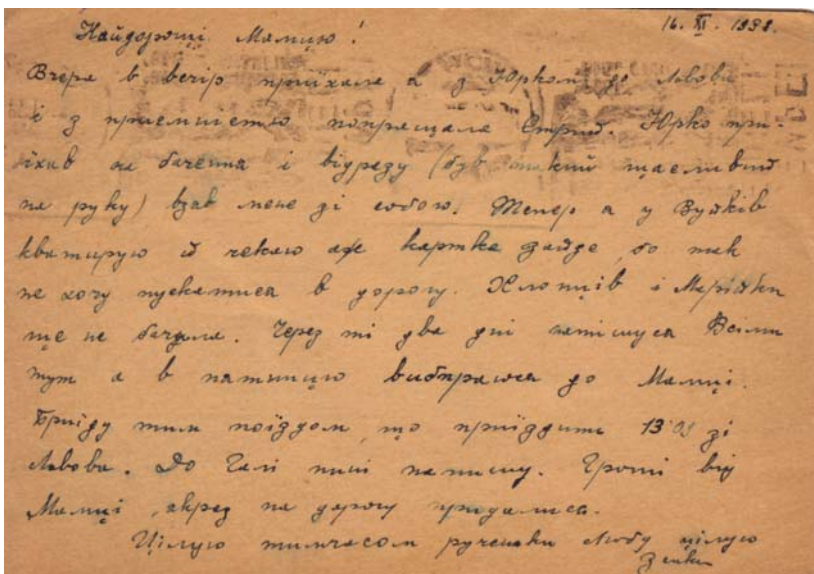
Зліва направо: Володимир Левицький, Зеня Левицька,
Іван Равлик, м. Львів, 1930-ті рр.

Зеня Левицька
с. Більче, зима 1937-38 рр.

Іванка Левицька з Богданом Бандерою (в центрі). Ліворуч, ймовірно, Микола Чміль («Запорожець», «Форд»). Зима 1940/41 рр.

Листи Юрія і Зені Левицьких до мамі від 16 листопада 1938 р.

Річне свідоцтво.

Володимир Левицький
 уроджений дня 6 січня 1911 в Яворську
 в воєвідстві Львівській, релігії Українській, ученик класу 2
 класу, одержує за шкільний рік 1921/22 отсе свідоцтво:

Поведене: дуже добре

Поступ в поодиножних предметах науки:		Загальний вислід
Релігії:	<u>дуже добрий</u>	Ученик <u>з відзнакою</u> здатний до вищої класи.
Руська мова:	<u>дуже добрий</u>	
Польська мова:	<u>добрий</u>	
Латинська мова:	<u>дуже добрий</u>	
Грецька мова:	<u>дуже добрий</u>	
Німецька мова:	<u>дуже добрий</u>	
Історія:	<u>дуже добрий</u>	
Географія:	<u>дуже добрий</u>	
Математика:	<u>добрий</u>	
Природошведні науки:	<u>дуже добрий</u>	
Фізика:	<u>дуже добрий</u>	
Хімія:	<u>дуже добрий</u>	
Пропедевтивна філософія:	<u>дуже добрий</u>	
Рисунки:	<u>добрий</u>	
Каліграфія:	<u>добрий</u>	
Гімнастика:	<u>добрий</u>	
Ручна праця:	<u>дуже добрий</u>	
Спів:	<u>дуже добрий</u>	
Навчально-практичні:	<u>дуже добрий</u>	

Число опущених шкільних годин: _____; з того неоправданих: _____

Ученик був увільнений від шкільної оплати _____

В Теремині 20 червня 1922.

P. Pavlov
 директор шк.

Клима Вахняк
 голова класу.

Склад свідоц. — Навчання: (за відп. збож., відп. відп. відп.)
 Навчання: (за відп. збож., відп. відп. відп.)

Гімназійне свідоцтво Володимира Левицького за 1921/22 шкільний рік

Przywatna szkoła zawodowa sienińska *S. S. Czapliński* 1169
(dawna karowa)

W e Lwowie

Nr. 9

Rok szkolny 1932/33.

Na mocy rozp. Min. N.S. i O.P. z dnia 21 stycznia 1929. R. 8. 509328 i z dnia 20 marca 1930. R. 8. 10 0930.

WYKAZ POSTĘPÓW

Levićka Zenobia
(imię i nazwisko)

uczennica klasy *drugiej*, urodzona dnia *11 lutego* 1914 r.

w *Talawie*, Województwa *Lwowskiego*

wyznania *grecko-kat.*, za okres od dnia *1 września* 1932 r.

do dnia *22 grudnia* 1932 r. wykazała sprawowanie *bardzo dobre*

oraz następujące postępy:

PRZEDMIOTY NAUCZANIA	OCENA POSTĘPÓW	ORZECZENIE RADY PEDAGOGICZNEJ z dn. <i>15 XII 1932</i> r.
Specjalne:		
Praktyczna nauka zawodu	a) <i>kraviczczony</i>	<i>dobry</i>
	b) _____	_____
	c) _____	_____
	d) _____	_____
	e) _____	_____
<i>Rysunek</i>	odrębny	<i>dobry</i>
<i>Rachunek</i>	geometryczny	_____
Nauka o ubiorach	_____	_____
Rachunkowość	_____	<i>bardzo dobry</i>
Korespondencja	_____	_____
Towaroznawstwo	_____	_____
Ogólnokształcące:		
Religia	_____	<i>bardzo dobry</i>
Język polski	_____	<i>bardzo dobry</i>
Język <i>ukraiński</i>	_____	<i>bardzo dobry</i>
Język niemiecki	_____	<i>bardzo dobry</i>
Historja	_____	<i>bardzo dobry</i>
Nauka o bywaleistwa	_____	_____
Chemja	_____	<i>bardzo dobry</i>
Geografja gospodarcza	_____	<i>bardzo dobry</i>
Higjena	_____	_____
Gospodarstwo domowe	_____	_____
Gimnastyka	_____	<i>bardzo dobry</i>
Śpiew	_____	<i>bardzo dobry</i>
<i>język francuski (nieobowiązkowy)</i>	_____	<i>bardzo dobry</i>

Opuściła _____ godzin zajęć szkolnych z czego nieusprawdliwionych _____ godzin.
 Spóźniła się **LAWODZIE** razy.

W e Lwowie dnia *22 grudnia* 1932 r.

WYCHOWAWCZYNI KLASY

Natęła Choręta

PRZEŁOŻONA SZKOŁY:

Marya Jaworczyszyna

U W A G A : Skala oceny postępów w nauce: b. dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.
 Skala oceny sprawowania się: b. dobre, odpowiedni, nieodpowiednie.

Sig. W. Śr. Z.-P. 2. 2.
 Drukarnia Państwowa Nr. 54033. 31.1.31. 420.

Coll. 177.

Cena 14 gr.

Шкільне свідоцтво Зені Левицької за 1932/33 навчальний рік

Залікова книжка студента Львівської політехніки
Володимира Левицького

Іванка Левицька і Богдан Бандера. Зима 1940/41 рр.

Роман Левицький
1930-ті рр.

Володимир і Теодора Левицькі. 4.X.1939 р.

**LEAGUE OF UKRAINIAN
POLITICAL PRISONERS
OF GERMAN CONCENTRATION
CAMPS**

**CERTIFICATE
PASS**
 Nr. Gr. M. 69/45
 OF
 MR. MRS. LEWYCKYJ
 MISS. Wolodymyr

 Signature with one's own hand
 DATE ISSUED 16. November 1945
 PRESIDENT [Signature] SECRETARY [Signature]
 The Pass includes 8 pages

CERTIFICATE OF MEMBERSHIP

NAME LEWYCKYJ
 CHRISTIAN NAME Wolodymyr
 Date of birth 6.1.1911
 Place of birth Jawirnyk
 Descent Ucrainian
 Nationality statsles
 Profession graduate of politechnical
highscholl

He is member of the League of Ukrainian Political Prisoners of German concentration camps and stayed in prison at Krakau and of the camps Auschwitz, Mauthausen, Melk, Ebensee, Nr. 57347/A. 119011/M. from 15.9.1941 to 6.5.1945

Authorities of foreign States and foreign Organisations of ancient camps-prisoners of German concentration camps are requested to grant him assistance and to take care if necessary.

CARTE DE MEMBRE

NOM LEWYCKYJ
 PRENOM Wolodymyr
 Date de naissance 6.1.1911
 Lieu de naissance Jawirnyk
 Pays d'origine Ukrainien
 Nationalité apatride
 Profession gradue de l'ecole
politechnique

Il est membre de la Société Ukrainienne des Prisonniers Politiques de camps de concentration allemands et restait dans la prison à Krakau et aux camps à Auschwitz, Mauthausen, Melk, Ebensee, Nr. 57347/A. 119011/M. depuis 15.9.1941 jusqu'à 6.5.1945

Les autorités des Etats étrangers et les Sociétés étrangères des anciens prisonniers politiques des camps de concentration allemands sont priées de lui porter secours et assistance au cas de besoin.

Посвідка Ліги українських політичних в'язнів німецьких
 концентраційних таборів, видана Володимирі Левицькому
 16 листопада 1945 р.

**LEAGUE OF UKRAINIAN
POLITICAL PRISONERS
OF GERMAN CONCENTRATION
CAMPS**

**CERTIFICATE
PASS**
 Nr. _____
 OF
 MR. MRS. _____
 MISS _____

Roman Lewyckyj
 Signature with one's own hand
 8. March 1946
 DATE ISSUED _____
 Signature _____
 PRESIDENT of Camps _____ SECRETARY _____
 The Pass includes 8 pages

CERTIFICATE OF MEMBERSHIP

NAME LEWYCKYJ
 CHRISTIAN NAME Roman
 Date of birth 16.11.1909
 Place of birth Jawirnyk
 Descent Ukrainian
 Nationality stateless
 Profession specialist on cooperation

He is member of the League of Ukrainian Political Prisoners of German concentration camps and stayed in prison at Krakow, Berlin and of the camps _____
 from 9.9.1941 to 3.1.1943

Authorities of foreign States and foreign Organisations of ancient camps-prisoners of German concentration camps are requested to grant him assistance and to take care if necessary.

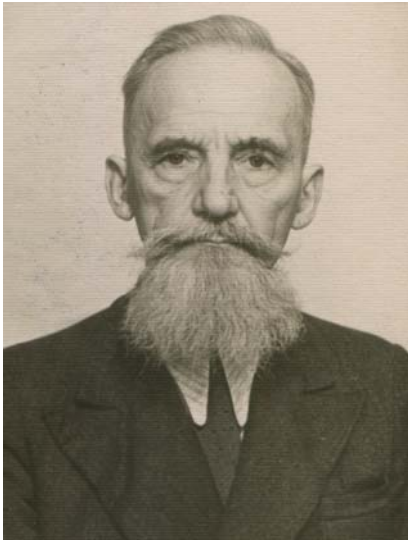
CARTE DE MEMBRE

NOM LEWYCKYJ
 PRENOM Roman
 Date de naissance 16.11.1909
 Lieu de naissance Jawirnyk
 Pays d'origine Ukrainien
 Nationalité apatride
 Profession cooperateur

Il est membre de la Société Ukrainienne des Prisonniers Politiques de camps de concentration allemands et restait dans la prison à Krakow, Berlin -
 et aux camps à _____
 depuis 9.9.1941 jusqu'à 3.1.1943

Les autorités des Etats étrangers et les Sociétés étrangères des anciens prisonniers politiques des camps de concentration allemands sont priées de lui porter secours et assistance au cas de besoin.

Посвідка Ліги українських політичних в'язнів німецьких концентраційних таборів, видана Роману Левицькому 8 березня 1946 р.

Володимир Зубрицький. 1958 р.

Анастасія Левицька. 1959 р.

Володимир Зубрицький з дружиною Оленою та донькою Ольгою після повернення з заслання. Львів, 1962 р.

Пам'ятник о. Михайлу
Зубрицькому в с. Кіндратів
Турківського р-ну
1996 р.

Петро Зубрицький з дружиною Дарією, донькою Іреною,
зятєм Павлічком та внуком Юрком. 1957 р.

Могила Анастасії Левицької на цвинтарі Côte-des-Neiges в Монреалі (Квебек, Канада)

Брати Володимир і Роман Левицькі

Люба Левицька. 1980 р.

Люба Левицька. Великдень, 2010 р.

ПОКАЖЧИК

А

Австрійське, військо 69, 72
Акт 30 Червня 37
Америка 59-61, 63, 67, 68
Американська, армія 28, 59
Артеменко, психіатр 53
«Артим». *Див.* Чижевський Василь
Аушвіц, концтабір 28, 59, 69
Афоніна В., психіатр 53

Б

«Байда». *Див.* Собашек Ілярій
Байса Віра 70
Бандера Богдан («Митар») 37,
38, 40, 70, 80, 84
Бандера Степан 7, 24, 32, 56, 70,
71
Бандерівці 71
Бандрів, с. 45
Баранецький, д-р 77
Береги Долішні, с. 12, 13
Бережанщина 35
Береза Картузька, концтабір 25,
32
Бетесда, м. 56
Бещадський, пов. 32
Бишки, с. 35
Білий, психіатр 53
Більче, с. 20-22, 34, 64, 80
Більшовики 25, 67, 70
«Богдан». *Див.* Луцький Олександр
«Боеслав Марко». *Див.* Дяченко
Михайло
«Боз». *Див.* Івашків Богдан
Бойки 10, 12
Бойківщина 10, 12, 18
Болоня, с. (прис.) 20-22
Борисевич Іван, о. 9
Борисевич Софія. *Див.* Назаре-
вич-Борисевич Софія
Борисевич-Зубрицька Ольга 9,
10, 13, 18, 77
«Бригідки», тюрма (Львів) 56

Брідщина 45
Бурміта Микола 41

В

Василяни, оо. 10
Василянки, сс. 20, 23, 30, 35, 64
Васильків». *Див.* Оленьчак Теодор
«Верховина», оселя 68
Вігура 42
Війтюк Володимир («Чорний»,
«Погоня») 40
«Вік». *Див.* Зацний Лев
Вінниця, м. 37
«Вірко». *Див.* Никлевич (Ніклевич)
Степан
Владичко Михайло («Дубовий») 42
«Вовк». *Див.* Гошко Володимир

Г

«Галайда». *Див.* Грицак Осип
«Галицька Зоря», газета 71
Галичани 12
Галичина 10, 28, 59, 67
Гантер, м. 28, 58, 61
Гасин Василь 24
Гасин Володимир («Тріска», «Зе-
лений») 24, 35, 41, 42, 45-
47, 50
Гасин Марія 24
Гасина Олекса («Лицар») 24
Гладилевич Адольф 45
Глинчаки, кінооператори 39
Гнатів П. 61
Гнатюк Володимир 12
Головкевич Марія 69, 71
Голояд Галина («Марта Гай») 7
Гомзяк Ігор 69
«Гомін України», часопис 45
«Горновий». *Див.* Дяків Осип
Городня, м. 36, 39, 47, 49, 51-53
Гошко Володимир («Вовк») 41, 42
«Граб». *Див.* Габа Павло

Грабовець, с. 30, 32
Григоренко, лейт. УНКДБ 51
Гринів Володимир («Кремінський») 45
Гринів Орест («Орський») 40
Грицак Осип («Галайда», «Непоборний», «Роман», «Гриць») 40
«Гриць». *Див.* Грицак Осип
Грушевський Михайло 39
Гук Микола 70
Гумний, сл. УНКДБ 43

Г

Габа Павло («Габ», «Крук», «Невідомий», «Юрко», «Андрій Плеховський», «Ігор Ярецький») 40, 45, 56
Гестапо 22, 25, 28, 37, 39, 69, 70

Д

Далява, с. 16, 18, 23, 29, 30, 33, 40, 42, 46, 47, 50, 70, 72, 73
Дацко 41
Дендяк Настя 71
Дмоховська-Левицька Теодора 21, 25-28, 58, 85
Дніпропетровськ, м. 37
«Довбуш». *Див.* Івашків Богдан
Долина, м. 30
Долинська Зеня (Зиновія). *Див.* Зубрицька-Долинська Зеновія
Долинська Ольга 75, 77
Долинська Уляна 75, 77
Долинський Володимир 15, 74, 77
Долинський Левко 77
Долинський Мар'ян, др. 12, 14, 15, 20, 21, 23, 77
Долинський Степан 77
Долинські, родина 77
«Доріст». СУМ-у 29
Дорош В. М., ст. рад. юстиції 43

Дрогобицька, обл. 32, 42, 47, 50
Дрогобицький, пов. 16, 18, 23, 30, 64

Дрогобицький, р-н 72, 73
Дрогобич, м. 10, 30, 33, 56, 64, 71, 74, 76
Дрогобич, повіт. *Див.* Дрогобицький, пов.

Дрогобиччина 10
«Дрогобиччина», музей 69, 71
«Дубовий». *Див.* Владичко Михайло

Дудко Лідія 70
Дяків Осип («Горновий») 7
Дяченко Михайло («Марко Боеслав») 7
Дьомін, ст. лейт. УНКДБ 47, 48

Е

Ебензее, концтабір 28, 59
Європа 68
Єнкаведисти. *Див.* НКВС

Є

«Євгеній». *Див.* Тимчій Володимир

З

Завадка, с. 67
Зайончки, с. 23
Заліщики, м. 15, 20, 23, 36, 55, 74, 75, 77
Замарстинівська, тюрма 34, 56, 57
«Запорожець». *Див.* Чміль Микола
Зарицький Микола 21
Захід 22, 25
Західна Україна. *Див.* Україна, західна
Західні області України. *Див.* ЗУЗ
Зацний Лев («Вік») 41, 45
«Зборівський Володимир». *Див.* Тимчій Володимир
Зелений Василь («Шпак», «Зенко») 40

«Зелений». *Див.* Гасин Володимир
«Зена». *Див.* Левицька Зеновія
«Зенко». *Див.* Зелений Василь
Золочів, м. 19, 56
Золочівський, р-н 32
Золочівщина 32
ЗУАДК 62
Зубрицька Дарія 89
Зубрицька Ірена Петрівна 89
Зубрицька Олена 15, 88
Зубрицька Ольга Володимирівна
15, 88
Зубрицька Ольга. *Див.* Борисевич-Зубрицька Ольга
Зубрицька-Долинська Зеновія
12-15, 20, 23, 36, 77
Зубрицька-Левицька Анастасія 9,
12, 16, 19, 21-23, 31, 34-36,
41, 50, 57, 64, 66, 67, 69, 71,
77-79, 88, 90
Зубрицький Володимир 12, 14,
20, 23, 64, 88
Зубрицький Іван 9
Зубрицький Михайло, о. 9-13, 15,
16, 18, 69, 89
Зубрицький Петро 12, 14, 15, 89
Зубрицькі, родина 9, 12, 15, 57, 64
ЗУЗ 24, 30, 32, 34, 35, 42, 43, 45,
69
ЗУНР 12

I

Іван Павло II, Папа 28, 61, 62
Івано-Франківська, обл. 37
Іванченко Володимир 7
Івашків Анастасія 35
Івашків Богдан («Боз», «Довбуш»,
«Топір») 35, 40, 45, 47, 50
Івашків Микола 35
Ілік Дмитро 41
Ільник, с. 9
Ільницький Степан 9
«Інженер». *Див.* Левицький Володимир

Інсбрук, м. 16

K

Казанівський Богдан («Щетина») 34, 56
Казахстан 15, 36, 39, 53
Калуський, р-н 37
Калуш, м. 37
Канада 22, 25, 29, 39, 60, 61, 67-69, 90
Карпати, г. 58
Карпатська Україна 34
Карпів Іван 41
Квебек, пров. 29, 90
КДБ 7
КЕ ОУН. *Див.* ОУН, КЕ
Кескедські, гори 58, 61
«Кзимс». *Див.* Левицький Юрій
Київ, м. 38, 39
Кіндратів, с. 9, 10, 89
Климів Іван («Мармаш», «Легенда») 56
Козівський, р-н 35
Козлов, ст. лейт. УНКДБ 43, 54
Команча, с. 25
Конюхів, с. 24
Костелина Лука 58, 62
Костишин Юрко 41
Костів 41
Кошик Іван 41
Крайна, м. 12
Краків, м. 28, 43, 59
Краківське, в-во 42
«Кремінський». *Див.* Гринів Володимир
«Крила», журнал 60
«Крила», СК СУМА 28, 60, 61
«Крилаті», журнал 60
Криниця, с. 34
«Крук». *Див.* Габа Павло
«Куна», зв. *Див.* Левицька Галина-Олена
Курович З. 53
Кустанай, м. 36, 39, 53

Кустанайська, обл. 36, 53, 54

Л

Л/о (Л/О). *Див.* Львівська, обл.

Лавришин Зеновій 33

Ланцут, м. 22, 32, 41

Ланцут, пов. 64

Левицька Анастасія. *Див.* Зубрицька-Левицька Анастасія

Левицька Галина-Олена («Куна») 18-20, 23-26, 29-31, 34-37, 43-46, 48-50, 54-57, 69, 75, 85

Левицька Емілія (?) 41

Левицька Зеновія («Зена») 18-20, 30-34, 41-43, 46, 50, 54, 56, 57, 70, 74, 76, 79-81, 83

Левицька Іванна 18, 20, 21, 34, 36, 37, 41, 46, 70, 80, 84

Левицька Кароліна 16

Левицька Люба 7, 18-20, 22, 23, 29, 32, 34, 38, 41, 50, 56, 57, 64-71, 76, 92, 93

Левицька Марія 18, 20, 24, 34-37, 39, 41, 43-54, 56, 57, 69, 77

Левицька Олена. *Див.* Левицька Галина-Олена («Куна»)

Левицька Ольга (?) 46

Левицька Теодора (Дора). *Див.* Дмоховська-Левицька Теодора

Левицький Володимир 10, 16, 18-23, 25-31, 34-37, 44, 46, 49, 56-63, 68, 69, 75, 76, 79, 82, 84-86, 91

Левицький Іван 16

Левицький Милош-Юрій, о. 9, 12, 17, 18, 19, 23, 29, 36, 57, 64, 67, 69, 71-73

Левицький Роман 18-20, 22, 24, 34, 46, 56, 57, 64, 66-69, 85, 87, 91

Левицький Юрій («Кзимс») 18, 20, 24, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40,

42, 43, 44, 46, 50, 54, 56, 57, 70, 74, 78, 81

Левицькі, родина 7-9, 20, 21, 24, 25, 29, 34, 38, 56, 57, 63, 67, 69-71

«Легенда». *Див.* Климів Іван Лексінгтон, м. 62

Лемешко 45

Лемківщина 29, 64

Лещишин Орест 8, 67, 69-71

Листопад Антоніна 71

Литвинович Омелян 41

«Лицар». *Див.* Гасина Олекса

Ліґа українських політичних в'язнів 86, 87

Ліський, пов. 30, 32

Ліщинська Оулія 9

Лондон, м. 56

Лонцького, тюрма 34, 35, 42

Лопатинський». *Див.* Тимчій Володимир

Луцький Олександр («Богдан») 45

Луцак Мирон 63

Любицька Олімпія 64, 65

Любича Королівська, ґміна 64

Люрд, м. 29, 68, 71

Львів, м. 7, 10, 12, 15, 23-25, 28-30, 32-35, 37, 38, 40-42, 45-47, 50, 52, 56, 70, 78, 79

Львівська, обл. 24, 30, 32, 34, 40, 41, 43, 45, 53, 54, 56

Львівська, тюрма 69

Львівське, воєводство 41

М

Макар Володимир 69, 70

Маковей Осип 20

«Максим». *Див.* Мирон Дмитро

Макух Іван 41

Маркова, с. 22, 31, 32, 41, 64

«Мармаш». *Див.* Климів Іван

«Марта Гай». *Див.* Голояд Галина

Мартиняк 41

Матвіїв Стфанія 70

Матвійчук Микола 41
Мацелінський (Мацілінський)
Костянтин 42
Мацелінський (Мацілінський)
Остап («Мацько») 42
Мацеха 41
«Мацько». *Див.* Мацелінський
(Мацілінський) Остап

МДБ 7

«Медвідь». *Див.* Опришко Микита
Мельк, концтабір 28, 59
Мельник Андрій, полк. 32
«Меморіал», т-во 38
Миколаїв, м. (обл.) 37, 39, 70
Мирон Дмитро («Максим») 42
«Митар». *Див.* Бандера Богдан
Монтелюпіх, тюрма 25, 28
Монтреаль, м. 22, 25, 29, 56, 67,
68, 90
Мороз Володимир 24, 30, 33, 45
Москва, м. 39
Музей Визвольних Змагань у
Львові 29
Мшанець, с. 10, 11, 16, 18
Мюнхен, м. 22, 29, 59, 63

Н

Назаревич Антоній, о. 9
Назаревич Петро, о. 9
Назаревич-Борисевич Софія 9,
13
«Невідомий». *Див.* Габа Павло
Немилович Юліян 10
«Непоборний». *Див.* Грицак Осип
Неронович Яків, о. 10
Нивиці, с. 56
Нижньо-Устріцький, р-н 32
Никлевич (Ніклевич) Степан («Вір-
ко») 40-42
Німецькі, тюрми (концтабори) 57,
86, 87
Німеччина 22, 25, 28, 46, 50, 54,
63, 67
Німці 22, 28, 34, 69

НКВД. *Див.* НКВС
НКВС 15, 22, 24, 32, 34-36, 42-
44, 47-54, 56, 57, 69, 70
НКДБ 34, 41, 43, 49
НТШ 12
Нью-Йорк, м. 22, 25, 28, 62
Нью-Йорк, штат 25, 58

О

«Окулярний». *Див.* Тимчій Воло-
димир
Оленьчак Теодор («Васильків»)
32, 33, 43
Олійник Степан («Орест») 45
ООЧСУ 28
Опришко Дмитро 32
Опришко Катерина 32
Опришко Микита («Медвідь») 32,
33, 41, 43, 54
Організація. *Див.* ОУН
«Орест». *Див.* Олійник Степан
«Орський». *Див.* Гринів Орест
Освенцім, концтабір. *Див.* Ауш-
віц, концтабір
Оттава, м. 68
ОУН 7-9, 22-25, 29, 30, 32-35, 37,
40-43, 45-48, 50, 53, 54, 56,
57, 63, 64, 69, 70
ОУН(р) 30, 70
ОУН, КЕ 24, 30, 32, 34, 35, 42, 43,
45, 47, 48, 50, 54, 56, 69, 70
ОУН, Похідні Групи 25, 37, 69
ОУН, Станиславівська округа 48
ОУН, Стрийська округа 30
ОУН, Херсонський обл. провід 37
ОУН, Юнацтво 30, 34, 37

П

Павлушков Микола 28, 59, 61
«Павук» 45
Пассав, округ 67
«Певність», банк 61, 63
Перемишль, м. 14, 20, 25, 29, 57,
59, 64, 75

Південно-східна Україна. *Див.*
Україна, південно-східна
Підберізіці, с. 45
Підкарпатське, в-во 32
Пименов, мол. л-т НКВС 54
«Пласт», скаутська організація
22, 25, 33, 35, 70, 75
Пластуни. *Див.* «Пласт», скаутська
організація
«Плеховський Андрій». *Див.* Габа
Павло
«Погоня». *Див.* Війтюк Володимир
«Полтава». *Див.* Федун Петро
Поляки 25, 38, 64, 69
Польська, поліція 20, 24, 30, 34
Польський, народ. *Див.* Поляки
Польські, тюрми 32, 34, 54, 57
Польща 12, 22, 25, 30, 32, 34, 35
Помаранчева, революція 62
Посівнич Микола 56, 69, 70
Почапи, с. 32
«Пошук», т-во 38
Прим'як Марія 70
«Провидіння», СУК 25, 57
Пронишин Михайло 41
«Просвіта», т-во 15, 32, 45
Пшеничний Степан 56

Р

Рава-Руський, пов. 64
Равіч, м. 56
Равлик Іван 79
Радехівський, повіт 56
Радехівський, р-н 56
Радехівщина 56
Радянські, війська. *Див.* Червона,
армія
Радянські, тюрми 15
Рим, м. 29, 32, 68
Річ Посполита Польська 38
Рогатин, м. 15
Розбір Округлий, с. 10
«Роман». *Див.* Грицак Осип
Романів Наталя 71

Росія 12
Рочестер, м. 25, 56, 57
РП ОУН. *Див.* ОУН(р)

С

Самбір, м. 10
Самостійна Україна. *Див.* УССД
Сарем, психіатр 53
Сербин Ярослав 68
Седльце, м. 56
Сибір 15
«Скет». *Див.* Собашек Ілярій
Словенія 12
Словіта, с. 23
«Сніг». *Див.* Тимчій Володимир
Снігурський Іван 12
Собашек Ілярій («Тур», «Байда»,
«Скет») 41
Соболта Мирослав, о. 70
Совети. *Див.* Більшовики
Созанська Марія 9
Сокіл, г. 30
«Сокіл», т-во 32
Сорока Михайло 41
Союз Українок 69, 70
СРСР 30, 32, 36, 45, 47, 51, 52,
54, 69
Станиславівщина 30
Старий Угринів, с. 37
Старосамбірський, р-н 10
Стефанівський Богдан. *Див.* Сте-
фанюк Богдан-Мирослав
Стефанюк Богдан-Мирослав 34,
40-42
Столяр Богдан 69
Стрий, м. 24
Стрийська, тюрма 30, 31
Стрийський, р-н 24, 30, 32
Стрийщина 24, 30, 32
СУАСТ 28, 60
СУМ 28, 29, 59-61, 63, 68, 71
СУМА 58-61
Сумівці. *Див.* СУМ; СУМА
СУСОП 34

Сусюк Оксана 71
Східна Галичина 32, 34
США 15, 22, 25, 28, 56, 62, 63
Сян, р. 32
Сянік (Сяніцький), повіт 22, 24,
25, 57, 59, 64, 67
Сянік, м. 25, 29, 32, 36, 42, 66, 67
Сятецька Ольга 69, 70, 71
Сятецький Корнель 71

Т

Талергоф, концтабір 12
Тенетиська, с. 64
Тернопільська, обл. 35
Тернопільське, в-во 23
Тернопільщина 15, 36, 74
Тершаковець Зиновій («Федір») 7
Тимчій Володимир («Лопатинський», «Євгеній», «Володимир Зборівський») 24, 30, 32, 33,
43, 45, 54, 56, 70
Товариство Українських Інженерів
28
«Топір». *Див.* Івашків Богдан
Торонто, м. 7, 33, 61
«Тріска». *Див.* Гасин Володимир
«Тур». *Див.* Собашек Ілярій
Турка, м. 9, 12, 15
Турківський, пов. 9-11, 18
Турківський, р-н 89

У

УВФ 61
УГА 15
УГКЦ 68
Україна 7, 8, 22, 25, 29, 33, 37,
39, 42, 56, 57, 62-64, 67-71
Україна, західна 32, 67, 42, 43
Україна, південно-східна 37
Українська Держава. *Див.* УССД
«Українське Слово», часопис 62
Український, народ. *Див.* Українці
Українці 40, 42, 45, 47, 53, 68, 71
УНР 12

УПА 7, 33
УРСР 7, 42, 43, 48, 50, 53
УССД 20, 37
Устянова (Устянова Долішня і
Устянова Горішня), с. 30, 32
Устріки Долішні, м. 12, 32
Устянове, с. *Див.* Устянова (Устя-
нова Долішня і Устянова
Горішня), с.
УСЦАК 28, 60
УЦК 15

Ф

«Факел», юн. пошук. клуб 38
Федечко Теодор («Ярема») 40, 45
«Федір». *Див.* Тершаковець Зи-
новій
Федун Петро («Полтава») 7
Федушак Інна Вікторівна 38-40,
45
Філіпович Анна 71
Фльорчук Маруся 74
Фонд сприяння демократії в
Україні 62
«Форд». *Див.* Чміль Микола
Форнбах, м. 67
Фоя Людмила 7
Франко Іван 10, 12, 30, 55
Франція 29

Х

Харкевич Лев («Цабай») 40
Херсон, м. 37
Херсонщина 37
Холмщина 56

Ц

«Цабай». *Див.* Харкевич Лев
Цибай П. 40
Цица Петро 41

Ч

Ченстохова, м. 23
Червона, армія 22, 29, 54

Чернігів, м. 47, 52
Чернігівська, обл. 36, 39, 47-49,
52, 53

Чернігівська, тюрма 52
Чижевський Василь («Артим») 45

Чикаго (Чикаґо), м. 28, 58-63
Чміль Микола («Запорожець»,
«Форд») 80

Чолій Ярослав 64

Чорний, ліс 37

«Чорний». *Див.* Війтюк Володи-
мир

«Чупринка Тарас», ген. *Див.* Шу-
хевич Роман

Ш

Шалата Михайло 70

Шевалюк Мирослава 45

Шнайдер І. Б., підп. УСБУ 43

«Шпак». *Див.* Зелений Василь

Шпіцер Василь 24, 30, 33, 45

Шухевич Роман («Тарас Чуприн-
ка») 7

Щ

«Щетина». *Див.* Казанівський
Богдан

Ю

Юнацтво. *Див.* ОУН, Юнацтво
Юркевич Віктор Дмитрович 38, 39
«Юрко». *Див.* Габа Павло

Я

Явірник, с. 24, 25, 57, 59, 64

Яворів, м. 35

Якимів Іван 10

Яковлев, сл. УНКВС, серж. УНКДБ
36, 47, 49, 51

Янівський, цвинтар 38

«Ярема». *Див.* Федечко Теодор

«Ярецький Ігор». *Див.* Габа Павло

Яцків Наталія 70

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

- б. – бувший, колишній
б/п – безпартійний
вул. – вулиця
ДБ – державна безпека
ДДПУ – Дрогобицький державний педагогічний університет
див. – дивись
др. – доктор
зам. – замісник, заступник
ЗОШ – загальноосвітня школа
ЗУАДК – Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет
ЗУЗ – Західні Українські Землі
ЗУНР – Західно-Українська Народна Республіка
ЗЧ ОУН – Закордонні частини ОУН
ін. – інше
інж. – інженер
к/р – контрреволюційний
КДБ – Комітет Державної Безпеки
КЕ – Крайова Екзекутива [ОУН]
кін. – кінець
КК – кримінальний кодекс
КПК – кримінально-процесуальний кодекс
л. д. – лист дела (лист справи, листок допиту)
Л/О (Л/о) – Львівська область
м. – місто
МДБ – Міністерство Державної Безпеки
нач. – начальник
НКВС – Народний Комісаріат Внутрішніх Справ
НТШ – Наукове товариство ім. Тараса Шевченка
о. – отець
обл. – область
оо. – отці
ООЧСУ – Організація Оборони Чотирьох Свобід України
ОУН – Організація Українських Націоналістів
ОУН (р) – Організація Українських Націоналістів (революційна)
П – північ
п.п. – пункти
ПГ – Похідні Групи [ОУН]
р-н – район
РП – революційний провід [ОУН]
с. – село; син
СБУ – Служба безпеки України
св. п. – світлої пам'яті
СК – спортивний клуб [СУМА]
спец. – спеціальний
сс. – сестри-служебниці
ст. – стаття
СУАСТ – Союз Українсько-Американських Спортових Товариств
СУК – Союз Українців Католиків
СУМ – Спілка Української Молоді
СУМА – Спілка Української Молоді Америки
СУСОП – Союз українських студентських організацій під Польщею
США – Сполучені Штати Америки
УВС – Управління внутрішніх справ
УВФ – Український Визвольний Фронт
УГА – Українська Галицька Армія
УГКЦ – Українська Греко-Католицька Церква
УМВСУ – Управління міністерства внутрішніх справ України
УНКВС – Управління Народного Комісаріату Внутрішніх Справ
УНКДБ – Управління Народного Комісаріату Державної Безпеки

УНР – Українська Народна Республіка
УПА – Українська Повстанська Армія
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСБУ – Управління Служби безпеки України
УССД – Українська Самостійна Соборна Держава

УСЦАК – Українська Спортова Централя Америки та Канади
УЦК – Український Центральний Комітет
Ф-ка – фабрика
ШВШ – шеф військового штабу [УПА]
шт. – штук

ПЕРЕЛІК ФОТОІЛЮСТРАЦІЙ

о. Михайло Зубрицький. 1914 р.....	10
Перший аркуш 30-сторінкової автобіографії о. Михайла Зубрицького, написаної ним власноручно 18 лютого 1896 р. в селі Мшанець Турківського повіту.....	11
Софія Назаревич-Борисевич.....	13
Ольга Борисевич-Зубрицька.....	13
о. Михайло Зубрицький в родинному колі. Сидять (зліва направо): Зеня Долинська, Софія Борисевич, Ольга Зубрицька. Стоїть (крайній праворуч): Володимир Зубрицький. Береги Долішні, 1914 р.....	13
Сидять (зліва направо): Зеня Зубрицька, др. Мар'ян Долинський, Анастасія Зубрицька. Стоять: брати Володимир і Петро Зубрицькі. м. Перемишль, 1904 р.....	14
Володимир Зубрицький.....	15
о. Милош-Юрій Левицький.....	16
Свідоцтво хрещення Милоша-Юрія Левицького.....	17
Анастасія Зубрицька.....	18
Милош-Юрій Левицький. 13 червня 1901 р. м. Золочів.....	19
Діти о. Милоша-Юрія та Анастасії Левицьких (зліва направо): Люба, Роман, Зеня, Галя і Володимир. 1917 р.....	19
Доктор Мар'ян Долинський.....	21
Анастасія Левицька (сидить 3-я зліва у 2-у ряді) разом з родиною Миколи Зарицького з прис. Болоня с. Більче, в хаті якого мешкали Левицькі протягом 13 років. На передньому плані сидять зліва направо: Іванна Левицька, Володимир Левицький та його наречена Теодора Дмоховська. Літо 1938 р.....	21
Анастасія Левицька (праворуч). Форнбах, липень 1947 р.....	22
Галина Левицька. 1936 р.....	23
Роман Левицький. 1941 р.....	25
Володимир Левицький. 1931 р.....	26
Дора Дмоховська.....	26
Володимир і Теодора Левицькі. 1947 р.....	26
Свідоцтво вінчання Теодори Дмоховської і Володимира Левицького.....	27
Люба Левицька. 1949 р.....	29
Зеня Левицька. 1933 р.....	30
Лист Зені Левицької зі Стрийської тюрми до мами Анастасії Левицької в с. Маркова, датований 2.X.1938 р.....	31
Юрій Левицький. 1930-ті рр.....	34
Марія Левицька. 1930-ті рр.....	35
Іванна Левицька. 1938-1939 рр.....	36
Іванка Левицька з Богданом Бандерою. м. Сянік, 2.01.1941 р.....	37

Довідка УМВСУ Львівської обл. щодо долі Юрія Левицького, датована 3.08.1995 р.....	44
Марія Левицька. 1940 р. Фото з архівно-слідчої справи НКВС.....	44
Фрагменти 1 і 2 сторінки обвинувального висновку УНКВС щодо оскарження Марії Левицької, укладеного серж. УНКДБ Яковлевим 21 вересня 1940 р. в м. Городня Чернігівської обл.....	49
Галина Левицька. м. Заліщики, 1925 р.....	55
Присвята, написана Галею Левицькою на звороті фото, з цитатою Івана Франка: <i>«Для рідного краю, для меншого брата І сили і душу свою положи[.] Не жди яка буде за те тобі плата[.] Ніякої плати не жди, а служи!»</i>	55
Роман Левицький. Фото 4.07.1972 р.....	57
Володимир Левицький. 1960 р., м. Чикаго.....	58
Володимир Левицький (стоїть в центрі) серед делегатів Першої конференції Голів СУМА в Чикаго. 15 березня 1953 р.....	60
Володимир Левицький (стоїть перший зліва) серед спортсменів команди юніорів СК СУМА «Крила» та дівочої команди з волейболу. Стоїть крайній праворуч – П. Гнатів. Торонто, Канада. 1979 р.....	61
Володимир Левицький з грамотою Папи Івана Павла II «Pro Ecclesia Et Pontifice» та медалею Найсвятішого Хреста. 2005 р.....	62
Люба Левицька. 1930 р.....	64
Люба Левицька (сидить друга праворуч) серед членів родини Олімпії Любицької (сидить перша ліворуч).....	65
Люба Левицька (стоїть перша ліворуч у третьому ряді) серед пластунок Дрогобицької гімназії (1927 р.).....	65
Матуральна знімка Люби Левицької (сидить у першому ряді перша праворуч). 1931 р.....	66
Анастасія Левицька (в центрі) з донькою Любою та сином Романом. м. Сянік, 1940 р.....	66
Люба Левицька (ліворуч) у своєму помешканні в Монреалі.....	67
Люба Левицька з книгою Ореста Лещишина. 2010 р.....	71
о. Милош-Юрій Левицький в роки служби капеляном у австрійському війську.....	72
Церква в с. Далява Дрогобицького р-ну (фото 2011 р.).....	72
Могила о. Милоша-Юрія Левицького в с. Далява Дрогобицького р-ну.....	73
Юрій Левицький (3-ій зліва у верхньому ряді) серед вихованців Захоронки Сестер Службниць, м. Дрогобич, 1926 р.....	74
Зліва направо: Зеня Левицька, Владьо Долинський та Маруся Фльорчук. Заліщики (Тернопільщина).....	74
Володимир Левицький (стоїть 3-ій зліва) серед пластунів, м. Перемишль.....	75

Галина Левицька (в центрі) з кузинками Уляною та Ольгою Долинськими. 1926 р., м. Заліщики.....	75
Марія Левицька.....	76
Володимир Левицький.....	76
Люба (ліворуч) і Зеня (праворуч) Левицькі з приятелькою. м. Дрогобич, 1930 р.....	76
Анастасія Левицька. 1936 р.....	77
Родина Долинських. Сидять (зліва направо): Ольга Долинська, Ольга Зубрицька, д-р Мяр'ян Долинський, Уляна Долинська. Стоять (зліва направо): д-р Баранецький, Левко, Зеня, Володя і Степан Долинські, м. Заліщики, 1933 р.....	77
Анастасія Левицька з сином Юрієм, м. Львів, 1930-ті рр.....	78
Анастасія Левицька з сином Володимиром на байдарці. 1938 р.....	79
Зліва направо: Володимир Левицький, Зеня Левицька, Іван Равлик, м. Львів, 1930-ті рр.....	79
Зеня Левицька. с. Білече, зима 1937-38 рр.....	80
Іванка Левицька з Богданом Бандерою (в центрі). Ліворуч, ймовірно, Микола Чміль («Запорожець», «Форд»). Зима 1940/41 рр.....	80
Листи Юрія і Зені Левицьких до мами від 16 листопада 1938 р.....	81
Гімназійне свідоцтво Володимира Левицького за 1921/22 шкільний рік.....	82
Шкільне свідоцтво Зені Левицької за 1932/33 навч. рік.....	83
Залікова книжка студента Львівської політехніки Володимира Левицького.....	84
Іванка Левицька і Богдан Бандера. Зима 1940/41 рр.....	84
Роман Левицький. 1930-ті рр.....	85
Володимир і Теодора Левицькі. 4.X.1939 р.....	85
Посвідка Ліґи українських політичних в'язнів німецьких конц. таборів, видана Володимиру Левицькому 16 листопада 1945 р.....	86
Посвідка Ліґи українських політичних в'язнів німецьких конц. таборів, видана Роману Левицькому 8 березня 1946 р.....	87
Володимир Зубрицький. 1958 р.....	88
Анастасія Левицька. 1959 р.....	88
Володимир Зубрицький з дружиною Оленою та донькою Ольгою після повернення з заслання. Львів, 1962 р.....	88
Пам'ятник о. Михайлу Зубрицькому в с. Кіндратів Турківського р-ну. 1996 р.....	89
Петро Зубрицький з дружиною Дарією, донькою Іреною, зятем Павлічком та внуком Юрком. 1957 р.....	89
Могила Анастасії Левицької на цвинтарі Côte-des-Neiges в Монреалі (Квебек, Канада).....	90
Брати Володимир і Роман Левицькі.....	91
Люба Левицька. 1980 р.....	92
Люба Левицька. Великдень, 2010 р.....	93

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	7
ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ РОДИНИ ОТЦЯ МИХАЙЛА ЗУБРИЦЬКОГО	9
ДОЛЯ ЮРІЯ-МИЛОША ЛЕВИЦЬКОГО	16
СТЕЖКИ СТРАДНИЦЬКОЇ МАТЕРИНСЬКОЇ ДОЛІ АНАСТАСІЇ ЛЕВИЦЬКОЇ З РОДУ ЗУБРИЦЬКИХ	18
ШЛЯХАМИ ГЕРОЇЧНОЇ БОРОТЬБИ	23
ГАЛИНА ЛЕВИЦЬКА.....	23
РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ.....	24
ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ.....	25
ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА.....	29
ЗЕНЯ ЛЕВИЦЬКА.....	30
ЮРІЙ ЛЕВИЦЬКИЙ.....	33
МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА.....	35
ІВАННА ЛЕВИЦЬКА.....	36
РОДИНА ЛЕВИЦЬКИХ У СПОМИНАХ ТА ДОКУМЕНТАХ	38
ЛИСТ ІННИ ФЕДУЩАК ДО ЛЮБИ ЛЕВИЦЬКОЇ від 2 серпня 1995 року.....	38
ЮРІЙ ЛЕВИЦЬКИЙ в документах архівної справи П-33843 з фондів Архіву УСБУ у Львівській обл.....	40
ПОСТАНОВА НА АРЕШТ 13.03.[19]40 р.....	40
ПЕРЕЛІК ВИЛУЧЕНОГО ПІДЧАС ОБШУКУ 1.04.[19]40 р.....	40
АНКЕТА АРЕШТОВАНОГО.....	41
ВИТЯГИ З ПРОТОКОЛІВ ДОПИТІВ.....	41
ВИТЯГ З ОБВИНУВАЛЬНОГО ВИСНОВКУ.....	42
ВИРОК ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО СУДУ ВІД 29.10.1940 Р.....	42
ДОВІДКА.....	43
ВИСНОВОК.....	43
МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА в документах архівної справи П-8110 з фондів Архіву УСБУ у Львівській обл.....	45
ПЕРЕЛІК ВИЛУЧЕНОГО У МАРІЇ ЛЕВИЦЬКОЇ ПІДЧАС ОБШУКУ В ЧАСІ АРЕШТУ 2.04.1940 Р.....	46

АНКЕТА АРЕШТОВАНОГО.....	46
ДОПИТИ.....	46
ВИТЯГИ З ДОКУМЕНТІВ АРХІВНО-КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ.....	47
ПОВІСТКА ДО ЗАСІДАННЯ ОСОБЛИВОЇ НАРАДИ ПРИ НАРОДНОМУ КОМІСАРІАТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ СРСР.....	47
ОБВИНУВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК.....	48
ПОСТАНОВА.....	51
ВИСНОВОК.....	52
АКТ №58.....	52
ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ підготовчого засідання Кустанайського обл.[асного] суду.....	53
ВИСНОВОК лікарської комісії при Кустанайській Психлікарні на ЛЕВИЦЬКУ Марію Юріївну..	53
ВИТЯГ З ПОСТАНОВИ судової колегії по кримінальних справах Кустанайської обл. від 27.01.1943 року.....	54
ДОВІДКА зі слідчої справи №29126 по звинуваченню Левицької Марії Юріївної.....	54
РОДИНА ЛЕВИЦЬКИХ В СПОМИНАХ БОГДАНА КАЗАНІВ- СЬКОГО.....	56
В пам'ять РОМАНА ЛЕВИЦЬКОГО.....	56
<i>Лука КОСТЕЛИНА. МИ ВСІ КЛИКАЛИ ЙОГО: «ІНЖЕНЕР»</i> (Пам'яті Володимира Левицького).....	58
<i>Мирон ЛУЩАК. ІНЖ. ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ –</i> <i>ГРОМАДСЬКИЙ ПРАЦІВНИК.....</i>	63
<i>Ярослав ЧОЛІЙ. ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА.....</i>	64
<i>Марія ГОЛОВКЕВИЧ. ЖИТТЯ – НА ВІВТАР УКРАЇНИ.....</i>	69
Фотоілюстрації.....	72
Показчик.....	94
Список скорочень та абревіатур.....	102
Перелік фотоілюстрацій.....	104

* * *

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Літопис УПА – це серійне книжкове видання. Його завдання – опублікувати, з дотриманням джерельної точности, документи й матеріали до історії УПА, а також стимулювати й видавати праці про діяльність УПА та історію України того періоду взагалі. Кожний том або група томів Літопису присвячені окремим темам і мають назву. Частина томів охоплює історію УПА за певний період на більших територіях, як, наприклад, на Волині, в Галичині, на українських землях під Польщею тощо. Кожна з цих територій може мати два – три, а то й більше томів. Додаткова серія книжок буде присвячена загальним темам, або збірникам спогадів, праць, або може бути книжкою одного автора на якусь тему. Збірники появляються не періодично, а в залежності від підготовки й опрацювання наступного тому. Нумерація книжок Літопису може йти інакше, ніж за оголошеним територіальним планом чи хронологією подій. Документи передруковуються з дотриманням джерельної точности, зі збереженням загальної форми оригіналу. Конечні виправлення чи відтворення пошкоджених місць відзначаються квадратними дужками або – де потрібно – пояснені в примітках. Так само відзначаються додані редакцією слова, пояснення чи заголовки в тексті. Інші підпільні матеріали – мемуари, меморандуми, публіцистика тощо – передруковуються без пропусків, проте мовні й правописні виправлення детально не відзначаються, хіба в особливих випадках. Як правило, передруки беруться з оригіналів, але при відсутності оригіналу до уваги береться найвірогідніша копія чи передрук. В усіх випадках точно подається джерело, а у випадку передрукованих архівних матеріалів – теж місце збереження даного матеріалу. Кожний том має довідник осіб та місцевостей і словник неясних слів, скорочень та маловживаних чи незрозумілих слів.

LITOPYS UPA –CHRONICLE OF THE UKRAINIAN INSURGENT ARMY

Litopys UPA is a series of books, produced with the aim of publishing source documents and materials relating to the history of the UPA, as well as stimulating and publishing works about the activities of the UPA and, in a more general way, the history of Ukraine of that period. Each volume or group of volumes of Litopys UPA is devoted to a specific theme and has a separate title. Some of the volumes deal with the history of the UPA in a given period of time or in a given region – for example, in Volyn', in Halychyna, in the regions of Ukraine held by Poland and so on. Two, three, or even more volumes may be devoted to general themes, to collections of memories, or to single books by individual authors dealing with particular questions. The appearance of Litopys UPA is not periodic, and depends on the pace at which successive volumes are compiled and prepared for print. The volumes may appear in an order other than indicated above, based on a territorial and chronological principle. In reprinting documents, we adhere strictly to their sources and preserve the general form, language and orthography of the originals. Places in the text where corrections have had to be made, or where the original documents have been damaged or had to be reconstituted, are designated with square brackets, or, if necessary, provided with explanatory footnotes. Words, explanations, or titles inside the texts that have been added by the editors are indicated in a similar manner. Other underground materials – memories, memoranda, works of publicists and the like – are also reprinted without omissions, but only in exceptional cases are linguistic and orthographic corrections indicated. Reprints are based on original texts. In cases where the original text is not available, the reprint is based on the most reliable copy of reprint. The sources of all materials used are clearly indicated and in the case of reprinted archival material, their present locations are also given. Each volume is provided with an index of names of persons and places and a glossary listing names that may not be clear, abbreviations and rarely used or incomprehensible words.

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Серійне книжкове видання документів, матеріалів і наукових праць до історії Української Повстанської Армії

Досі появилися такі томи Літопису УПА основної серії:

Том 1. Волинь і Полісся: німецька окупація; книга перша: Початки УПА; документи і матеріали. Книга містить політичні й організаційні документи та матеріали до історії УПА на Волині та Поліссі. Третє, виправлене видання, 1989 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 2. Волинь і Полісся: німецька окупація. Книга друга. Книга містить підпільні документи і матеріали про бойові дії УПА на Волині й Поліссі. Друге, виправлене видання, 1985 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 3-4. Чорний Ліс: видання команди Станиславівського тактич-ного відтинка УПА, 1947 – 1950 роки. Книга перша і друга. Книги містять меморіяли, біографічні нариси й документи про дії відділів УПА Станиславівського ТВ УПА. Частина матеріалів – оповідання, новели й вірші.

Том 3. Книга перша: 1947 – 1948. Друге, виправлене видання, 1987 р., 272 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 4. Книга друга: 1948 – 1950 (продовження). Друге, виправлене видання, 1989 р., 288 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 5. Волинь і Полісся: німецька окупація; книга третя: спомини учасників. Книга містить спогади, рецензії та додаткові підпільні матеріали про дії УПА. Між мемуарами – повідомлення про договір про ненапад між ГК УПА й угорською армією. 1983 р., 312 стор., мапи, ілюстрації.

Том 6. УПА в світлі німецьких документів, 1942-1945; книга перша: 1942 – липень 1944. Книга містить аналізи, меморандуми, повідомлення, звіти, а також переклади українських документів для центральних політичних, військових і поліційних установ. 1983 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 7. УПА в світлі німецьких документів; 1942-1945; книга друга: серпень 1944-1945 (продовження шостого тому). 1983 р., 272 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 8. Українська Головна Визвольна Рада; документи, офіційні публікації, матеріали; книга перша: 1944-1945. Книга містить основні документи Першого Великого Збору УГВР, передрук органу Президії УГВР *Вісник* (ч. 4 (7), серпень 1945), статті та матеріали з 1944-45 рр., які стосуються цілоти визвольного руху. 1980р., 320 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 9. Українська Головна Визвольна Рада; книга друга: 1946-1948. Книга містить видання УГВР *Самостійність* і *Бюро інформацій УГВР* та інші матеріали. 1982 р., 520 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 10. Українська Головна Визвольна Рада; книга третя: 1949-1952. Книга містить документи, офіційні повідомлення, публікації й матеріали УГВР в Україні, між ними *Бюро інформацій УГВР*, вип. 4, 6 і 9. 1984 р., 424 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 11. Тернопільщина: список вправших героїв української революції в боротьбі з московсько-більшовицьким окупантом за час від 13 березня 1944 до 31 грудня 1948 року. Це підпільне видання містить біографії 725 осіб, які загинули на території Тернопільської округи. Крім того, подає нові дані про смерть близько ста невідомих повстанців, які загинули на території округи. 1985 р., ХХХІІ – 248 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 12. Третя подільська воєнна округа УПА («Лисоня»). Книга містить видані командою воєнної округи короткі описи боїв відділів УПА – «Лисоня» від листопада 1943 р. до серпня 1945 року, збірник підпільних пісень «*Повстанський стяг*» – виданий з нагоди п'ятиріччя УПА в 1947 році, – та інші документи й матеріали групи УПА «Лисоня». 1989 р., 352 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 13. Перемищина – Перемиський курінь; книга перша: Денник відділу «Бурлаки» (Володимира Щигельського) – містить денник цього відділу («Ударники»-4, 94а) за час від жовтня 1946 р. до 24 жовтня 1947 р., ведений бунчужним «Буркуном», з епілогом Богдана Гука («Скали»). Книга має також різні документи сотні – списки вояків, господарські документи тощо. 1986 р., 370 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 14. Перемищина – Перемиський курінь; книга друга: Денники й документи – містить денники сотенного «Крилача» (Ярослава Коцьолка) з 1944 і 1947 років, які продовжував по його смерті сотенний «Бурлака» (Володимир Щигельський), денник сотні «Крилача» (ведений бунчужним «Орестом») і документи обох сотень. 1987 р., 262 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 15. Костянтин Гіммельрайх: Спогади командира відділу особливого призначення «УПА-Схід»; спогади. Автор – киянин – оповідає про свої переживання від вибуху війни 1941 року до «звільнення» з УПА і рейду на Захід в 1945 році: мобілізація до ЧА, німецький полон, окупований Київ, участь у підпіллі ОУНм, к-р вд. УПА (ОУНм) в Карпатах, старшинська школа УПА, мандрі по Поділлі й к-р вд. особливого призначення «УПА-Схід». 1987 р., 266 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 16. Підпільні журнали закерзонської України, 1945-1947. Збірник містить передруки таких підпільних журналів: «*Тижневі вісті*»,

«Лісовик», «Інформативні вісті», «Інформатор» і «Перемога». Всі числа цих журналів супроводяться англomовним резюме. Збірник має статтю про історію підпільної видавничої діяльності на Закерзонні та Акт оскарження Олени Лебедович. 1987 р., 608 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 17. Англomовні видання українського підпілля, 1946-1947. Збірник містить передруки підпільних видань: «Нові Лідіце», «Виселення єпископа Коциловського», «Вибори в СРСР», «Нова голодова катастрофа в Україні», «Фашистське страшило», «Добратніх чеського і словацького народів». 1988 р., 192 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 18. Карпатська група УПА «Говерля»; книга перша: Документи, звіти та офіційні публікації. Містить передрук підпільного видання командування групи *Шлях перемоги*, звіти команд тактичних відтинків УПА й звіти командирів відділів та підвідділів УПА, 24 ТВ УПА «Маківка». 1990 р., 328 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 19. Карпатська група УПА «Говерля»; книга друга: Спомини, статті та видання історично-мемуарного характеру. Охоплює збірку нарисів і споминів, друкованих у підпіллі. Майже всі спомини написані старшинами і вояками УПА ще в Україні або відразу після переходу на еміграцію. 1992 р., 357 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 20. Показчик до «Літопису УПА»; книга перша: 1-19 томи. Книга містить показчики псевдонімів, прізвищ, географічних назв, інституцій, алфавітні списки авторів та надрукованих матеріалів й інші дані про перших 19 томів «Літопису УПА». 1994 р., 528 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 21. УПА в світлі німецьких документів, 1941-1943; Книга третя: червень 1941 – травень 1943. Книга містить звіти, меморандуми, а також переклади українських документів для центральних політичних і поліцейних установ. 1991 р., 271 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 22. УПА в світлі польських документів; книга перша: Військовий Суд Оперативної Групи «Вісла». Містить вироки, звіти та кореспонденцію Військового суду Оперативної групи «Вісла» за період від травня до вересня 1947 р. 1992 р., 627 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 23. Медична опіка в УПА: документи, матеріяли і спогади. Більша частина книги – це спомини санітарів, медиків, лікарів й інших працівників санітарної служби й Українського Червоного Хреста (УЧХ). В книзі теж поміщено підпільні документи й біографії працівників УЧХ. 1992 р., 480 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 24. Ідея і чин: орган Проводу ОУН, 1942-1946. У цій книзі передруковано головний політично-інформативний журнал Проводу

ОУН на Українських Землях, що видавався 1942-1946рр. Журнал містив важливу інформації про боротьбу УПА, німецьку та російську окупаційну політику, розвиток української політичної думки. 1995 р., 592 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 25. Пісні УПА. Збірка пісень, тематично пов'язаних з боротьбою УПА. Збірник охоплює не тільки властиві пісні вояків УПА, але й укладені пізніше в тюрмах і концтаборах, чи уложені народом. Збірник містить тексти пісень, їх варіанти, мелодію і варіанти, а також дані про саму пісню, її авторів й оспівуваних у піснях героїв чи події. Збірник містить понад 600 пісень і їх варіантів. 1997 р., XXIV+556 стор., тверда обкладинка, ноти.

Том 26. Українська Головна Визвольна Рада. Документи, офіційні публікації, матеріали. Книга четверта: Документи і спогади. Збірник містить протокол ВЗ УГВР, доповідь на цьому зборі й інші документи: вибір з листування президента УГВР Кирила Осьмака, переговори з польським підпіллям, Угорщиною й Румунією, слідчу справу Миколи та Петра Дужих й інші документи. У книзі також спогади членів УГВР й інших осіб про утворення та діяльність УГВР 2001 р., 658 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 27. Роман Петренко. За Україну, за її волю; спогади. Автор – волиняк – оповідає про свою діяльність від часу війни у 1939 р. до відходу на Захід у 1945 р.. Спочатку автор був діячем ОУН Сарненської округи (від січня 1942 р. у підпіллі), згодом – шефом господарського відділу ШВО УПА «Заграва», від літа 1943 р. – ГВШ (потім КВШ УПА-Північ, командир Дм. Клячківський) і від літа 1944 р. – старшиною для особливих доручень при ГСЗС УГВР під керівництвом м. Лебеда. 1997 р., 279 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 28. Марія Савчин. Тисяча доріг; спомини. Автор оповідає про свої переживання від вибуху війни (від 1944 р. до 1953 р. – у підпіллі) до свого приходу на еміграцію у 1954 р.. Від 1945 р. була дружиною В. Галаси, заступника пров. ОУН Закерзонського краю, від 1947 р. співробітника ГОСП в Карпатах, і від 1948 р. – пров. ОУН ПЗУЗ. Авторка перебувала разом з ним на Закерзонні, в Карпатах, на Волині, а також – в тюрмі КГБ у Києві. 1995 р., 600 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 29. Іван Гарасимів («Палій»). 3 юнацьких мрій — у ряди УПА, це розповідь учасника підстаршинської школи УПА в Карпатах та ройового в сотні У-І (94), про його бойовий шлях в УПА від осені 1943 р. до осені 1947 р. в Карпатах та на Лемківщині. Спогади дають цікаву картину зі щоденного життя повстанців та їхніх командирів, та про важке становище українського населення на цих теренах. 1999 р., 336 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 30. Степан Хрін (Степан Стебельський). Крізь сміх заліза; спогади. Книга містить два спогади Степана Стебельського («Хріна»),

к-ра ТВ УПА 24 «Маківка» – «Крізь сміх заліза», «Зимою в бункері» та спогади Олекси Конопядського («Острове́рха») – «Спомини чотого УПА Острове́рха». Автори оповідають про свої дії в УПА від 1944 р. до 1949 р. року на Лемківщині та Дрогобиччині. 2000 р., 552 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 31. УПА на Львівщині і Ярославщині. Спогади і документи вояків УПА ТВ «Розточчя», 1943 – 1947. Книга містить спогади «Сої», «Спартак», «Зенона Семеніва» та інших членів відділу УПА к-ра «Бриля». Також подано оперативні звіти к-ра «Бриля» та к-ра «Гамалії» («Переяслави I» та «Переяслави II») з Тактичного Відтинку УПА «Розточчя». 2000 р., 324 стор., тверда обкладинка, схеми, ілюстрації.

Том 32. Медична опіка в УПА: документи, матеріали і спогади. Книга друга. Велика частина книги – це спомини санітарів, медсестер, медиків, лікарів та інших працівників санітарної служби й Українського Червоного Хреста (УЧХ). 2001 р., 581 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 33. Тактичний Відтинок УПА 26-ий «Лемко»: Лемківщина і Перемищина (Документи і матеріали). Книга містить документи і матеріали, що стосуються історії та діяльності відділів УПА ТВ-«Лемко» в 1944-1947 рр., оперативні звіти, накази інструкції та вказівки, рейди УПА, та документи Підстаршинської школи ім. полк. «Коника». 2001 р., 900 стор., тверда обкладинка, організаційні схеми, ілюстрації, мапи.

Том 34. Лемківщина і Перемищина – «Холодний Яр», «Бескид», «Верховина»: Політичні звіти. Книга містить організаційний розподіл підпільної мережі Лемківщини і Перемищини, кадрову обсаду підпільної сітки та політичні й інформативні звіти з терену за роки 1944-1947 рр.. 2001 р., 974 стор., тверда обкладинка, організаційні схеми, ілюстрації.

Том 35. Показчик до «Літопису УПА»; книга 2: томи 21-34, томи та 1-3 Нової Серії та томи 1-3 серії «Бібліотека». Книга містить показчики псевдонімів, прізвищ, географічних назв, інституцій, поазбучні списки авторів та надрукованих матеріалів й інші дані про томи «Літопису УПА» Основної та Нової Серій, також книги «Повстанські могили» т.1 за ред. Євгена Місила. 2002 р., 870 стор., тверда обкладинка.

Том 36. «Книга полеглих членів ОУН і вояків УПА Львівщини». Книга містить отримані з радянських архівів короткі біографії членів ОУН і УПА, які загинули на Львівщині. 2002 р., 1058 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 37. Іван Лико. На грані мрії і дійсності: спогади підпільника. 1945-1955. Книга містить спогади Івана Лика («Скали», «Богдана») – «На грані мрії і дійсності» та спогади Миколи Терепенка («Медведя») – «На грані двох світів». Автори оповідають про пережите

ними в підпіллі на Лемківщині та в польських тюрмах. 2002 р., 644 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 38. Петро Й. Потічний. Архітектура резистансу: криївки і бункри УПА в світлі радянських документів. Книга містить схеми та описи різних криївок УПА й заплілля, та перелік з'єднань Червоної Армії та Внутрішніх Військ НКВД, які були залучені до боротьби проти підпілля, зібраних в Архіві Внутрішніх військ Українського Округу за рр. 1944-1954 рр., який знаходиться в Колекції ім. Петра Й. Потічного при Університеті Торонто. 2002 р., 430 стор., тверда обкладинка, схеми, ілюстрації.

Том 39. Тактичний відтинок УПА 28-й «Данилів»: Холмщина і Підляшшя. Документи і матеріали. Містить огляди й документи про дії УПА на Холмщині й Підляшші в 1945 – 1948 роках. Між документами – звіти Холмського ТВ УПА, хроніки (денники) сотень УПА, звіти зі зустрічей представників УПА з представниками польського резистансу з ВіН-у («Вольносьць і Незавіслюсьць»), звіт із зустрічі з англійським кореспондентом, та інше. Більшість документів походить з Колекції Петра Й. Потічного при Університеті Торонто. 2003 р., 1058 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 40. Тактичний Відтинок УПА 27-й «Бастіон»: Любачівщина, Ярославщина, Томашівщина. Документи і матеріали. Містить огляди й документи про дії УПА в 1945–1948 роках. Серед документів — звіти Команди Тактичного Відтинку, хроніки відділів куреня УПА «Месники», звіти й огляди керівництва II Округи ОУН «Батурич», господарські звіти тощо. Більшість документів походить з Колекції Петра Й. Потічного при Університеті Торонто. 2004 р., 600 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 41. Президент УГВР Кирило Осьмак. Книга містить документи та матеріали про Президента УГВР Кирила Осьмака, його життя, наукову діяльність і смерть. 2004 р., 880 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 42. Петро Й. Потічний. Літопис УПА – Історія: Документи і матеріали. Вояки УПА, які в 1947-1949 роках пробілися рейдом у Західну Європу, вважали своїм обов'язком залишити для історії та майбутніх поколінь пам'ять про визвольні змагання в часі Другої світової війни та після її закінчення. Це стало реальністю в 1974 р., коли було створено видавництво «Літопис УПА». Книга містить документи та матеріали про нелегкі будні становлення та діяльності видавництва «Літопис УПА» за 30-літній період діяльності, короткі біографії членів видавничого комітету, адміністрації видавництва, редакторів, авторів, упорядників і фундаторів томів. 2005 р., 658 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Томи 43-44. Боротьба з агентурою: Протоколи допитів Служби Безпеки ОУН в Тернопільщині. 1946-1948. Книги містять

протоколи переслухань працівниками Служби Безпеки (СБ) ОУН Тернопільської області осіб, підозрілих у співпраці з органами державної безпеки СРСР. Матеріали походять з підпільного архіву, віднайденого у 2004 р. в селі Озерна Зборівського р-ну Тернопільської обл., завдяки с. п. Софрону Кутному. На їх базі можна вивчати організацію, обсяг та дії підпільних структур щонайменше в межах однієї області у 1946–1948 рр., коли тиск на підпілля радянських силових структур був надзвичайно потужний. Також матеріали протоколів яскраво відображають жорстокість, нелюдність та брутальність радянських репресивних органів, які шляхом терору та насилля снували павутину імперії зла на теренах Західної України.

Том 43. Книга 1: В першій книзі поміщено 85 з 193 наявних протоколів допитів, що охоплюють 13 районів Тернопільщини, зокрема: Бережанський, Білобожницький, Борщівський, Бучацький, Великобірківський, Великоглибочоцький, Великодедеркальський, Вишнівецький, Заліщицький, Залозецький, Збаразький і Зборівський райони. 2006 р., 1332 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, схеми.

Том 44. Книга 2: Книга є продовженням 43 тому та містить подальших 108 протоколів переслухань СБ ОУН, зокрема, з теренів таких районів як: Золотопотіцький, Золотниківський, Козівський, Козлівський, Коропецький, Кременецький, Ланівецький, Микулинський, Новосільський, Підволочиський, Підгаєцький, Почаївський, Пробіжнянський, Скала-Подільський, Скалатський, Теремовлянський, Товстецький, Чортківський, Шумський, та з Рогатинського району Станіславської області. Тут також поміщені Протоколи ТОС-у, Протоколи смерті, Лист підпільників на Далекий Схід, Протокол однієї події, список функціонерів МВД і МГБ та список слідчих СБ. Вступна стаття до обох книг поміщена в т. 43. 2006 р., 1288 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 45. Генерал Роман Шухевич – «Тарас Чупринка» Головний Командир УПА. Книга містить спогади про ген. Романа Шухевича–Тараса Чупринку, його життя, підпільну діяльність і смерть. 2006 р., 572 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Томи 46. Боротьба з агентурою: Протоколи допитів Служби Безпеки ОУН в Тернопільщині. 1946-1948. Книга 3. Книга є важливим доповненням і продовженням тт. 43-44 та містить протоколи переслухань СБ ОУН з п'яти районів Тернопільської обл., зокрема: Великодедеркальського, Вишнівецького, Збаразького, Золотниківського та Кременецького. Документи походять з повстанських архівів, віднайдених в околицях сіл Пліхів, Краснопуца Бережанського р-ну та Петриків Тернопільського р-ну. 2007 р., 896 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 47. Підпільна Пошта України. Книга містить ілюстрації ППУ з філателістичної збірки с.п. Степана Голяша, яка знаходиться в

«Колекції Петра Й. Потічного про підпільну й антипідпільну боротьбу в Україні» при Університеті Торонто (Канада), з коротким описом рисунків марок і блоків, а також вступні статті, що привідкривають історію діяльності Підпільної Пошти України. 2009 р., 336 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 48. УПА в світлі словацьких та чеських документів (1945-1948); книга перша: Рейди УПА в документах війська та апарату безпеки ЧСР (1945-1946). Дві головні теми книги – перебіг пропагандивних рейдів УПА теренами Північно-Східної Словаччини в серпні-вересні 1945 р. і в квітні 1946 р. (стратегія, цілі, поведінка відділів) та заходи чехословацької армії і органів безпеки ЧСР на припинення діяльності УПА в країні (до вересня 1946 р.). Книга також містить матеріали про чехословацько-радянську та чехословацько-польську співпраці стосовно УПА, звіти та відомості військової розвідки і національної безпеки ЧСР про дії повстанців, ситуацію українського населення на Закерзонні та документи про реакцію чехословацького суспільства до УПА. 2010 р., 864 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 49. Тернопільщина: «Вісті з Терену» та «Вістки з Тернопільщини». 1943-1950; книга перша (1943-1947). В книзі подано підпільні інформації про діяльність ОУН і УПА та суспільно-політичну ситуацію в Тернопільській області і суміжних районах. 2010 р., 832 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 50. Тернопільщина: «Вістки з Терену» та «Вістки з Тернопільщини». 1943-1950; книга друга (1948-1950). Книга містить подальші документи підпілля ОУН за 1948-1950 рр. щодо суспільно-політичної та економічної ситуації в Тернопільщині. 2010 р., 1240 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Готуються до друку:

– УПА в світлі словацьких та чеських документів (1948-1950); книга друга (1947-1948).

У НОВІЙ СЕРІЇ, т. зв. Київській, у співпраці з Інститутом української археографії та джерелознавства Національної Академії Наук України Державним комітетом архівів України та Центральним державним архівом громадських об'єднань (ЦДАГО) України появилися такі томи «Літопису УПА»:

1. Видання Головного Командування УПА. Книга містить такі видання: «До зброї», № 16, 1943, «Повстанець», № 1-6, 1944-1945, «Український перець», № 1-3, 1943-1945 та «Бойовий правильник піхоти». Київ – Торонто, 1995 р., 482 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

2. Волинь і Полісся: УПА та запілля 1943 – 1944. Документи і матеріали. Книга містить документи Головної Команди УПА-Північ та документи Військових Округ «Заграва», «Богун», «Турів» та «Тютюнник». Київ – Торонто. 1999, 724 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

3. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: директивні документи ЦК Компартії України 1943-1959. Збірник містить найповніше зібрання документів ЦК КП(б)У – постанови з'їздів, пленумів політбюро, оргбюро, секретаріату, які супроводжуються інформативними записками, повідомленнями та довідками. У книзі також подано листи, стенограми засідань та виступів членів ЦК КП(б)У. Київ-Торонто. 2001, 652 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

4. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ (1943–1959). Книга перша: (1943–1945). У книзі зібрані документи з історії боротьби сталінського режиму проти українського національно-визвольного руху протягом 1943–1945 рр. Усі подані матеріали мають інформаційно–звітний характер. Київ–Торонто. 2002, 597 стор., тверда обкладинка.

5. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ. (1943–1959). Книга друга: 1946–1947. У книзі зібрані документи з історії боротьби сталінського режиму проти українського національно-визвольного руху протягом 1946–1947 рр. Усі подані матеріали мають інформаційно-звітний характер. Київ–Торонто. 2002, 574 стор., тверда обкладинка.

6. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ. (1943–1959). Книга третя: 1948. У книзі зібрані документи з історії боротьби сталінського режиму проти українського національно-визвольного руху протягом 1948 р. Усі подані матеріали мають інформаційно-звітний характер. Київ–Торонто, 2003, 523 стор., тверда обкладинка.

7. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ. (1943–1959). Книга четверта: 1949–1959. У книзі зібрані документи з історії боротьби сталінського режиму проти українського національно-визвольного руху протягом 1949–1959 рр. Усі подані матеріали мають інформаційно-звітний характер. Київ–Торонто, 2003, 716 стор., тверда обкладинка.

8. Волинь, Полісся, Поділля: УПА та Запілля 1944-1946. Документи і матеріали. Збірник містить документи керівництва УПА-Північ і УПА-Південь, Краєвого проводу ОУН ПЗУЗ і НВРО та груп (Воєнних Округ) «Заграва», «Богун», «Тютюнник» і з'єднань груп «33»

(ПЗК «Москва»), «44» (ПСК «Одеса»). Київ–Торонто. 2006, 1448 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

9. Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА. 1944–1945. Книга містить архівні документи з переслухань радянськими репресивними органами таких осіб, як: Михайло Степаняк, Євген Басюк, Мирослав Гайдук, Ярослав Білинський, Артемізія Галицька, Олександр Луцький, Юрій Стельмашук, Петро Дужий, Микола Дужий, Володимир Павлик, Омелян Польовий, Федір Воробець, Дмитро Вітовський, Василь Левкович. Київ–Торонто, 2007, 912 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

10. Життя і боротьба генерала «Тараса Чупринки» (1907–1950). Документи і матеріали. У книзі зібрані документи та матеріали за 1907–2005 рр., які характеризують основні віхи життя і діяльності керівника українського визвольного-революційного руху в 1943–1950 рр. ген. Романа Шухевича («Тараса Чупринки») та присвячені його пам'яті. Поряд з документами Галузевого державного архіву СБ України до збірника увійшли документи Державного історичного архіву України у Львові і, частково, – ЦДАВО України, а також матеріали, які публікувалися в «Літописі Української Повстанської Армії» (Торонто) та в інших виданнях. Київ–Торонто, 2007, 832 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

11. Мережа ОУН(б) і запілля УПА на території ВО «Заграва», «Турів», «Богун» (серпень 1942 – грудень 1943 рр.). До книги увійшли 353 раніше не опублікованих документи з різних територіальних осередків ОУН(б) і запілля УПА на Волині й Південному Поліссі за серпень 1942 – грудень 1943 рр., які відображають діловодство КП, округ, районів ОУН(б) на ПЗУЗ (серпень 1942 – вересень 1943 рр.), а також округ, надрайонів, районів, кушців, підрайонів і станиць запілля УПА на ПЗУЗ (вересень – грудень 1943 р.). Київ–Торонто, 2007, 848 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

12. Воєнна Округа УПА «Буг» 1943–1952. Документи і матеріали. Книга 1. Том містить документи командування воєнної округи і окремих підрозділів, пресові видання «Буг», як також звітно-інформативні документи керівництва ОУН на Львівщині. Київ–Торонто, 2008 р., 800 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

13. Воєнна Округа УПА «Буг» 1943–1952. Документи і матеріали. Книга 2. Том містить документи командування Воєнної Округи і окремих підрозділів, пресові видання, як також звітно-інформативні документи керівництва ОУН на Львівщині. Київ – Торонто, 2009 р., 1232 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

14. УПА і запілля на ПЗУЗ. 1943–1945. Невідомі документи. До збірника увійшли нещодавно виявлені у різних архівах України

історичні джерела УПА (УПА–Північ) (266 документів, світлини), що раніше були не відомі широкому загалові. У них висвітлюється історія керівництва, військових підрозділів, армійського запілля за 1943–1945 рр. Територіальний ареал: північний захід, центр, північний схід Волині, Південне Полісся. Київ – Торонто, 2010 р., 640 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

15. Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА. 1946–1952. Книга 2. Книга містить архівні документи з переслухань радянськими репресивними органами таких осіб, як: Миколи Павловича, Івана Павловича-Бабинця, Петра Лиховського, Віктора Харківа, Григорія Голяша, Юліана Матвіїва та Степана Коваля. Київ – Торонто, 2011, 840 стор, тверда обкладинка, ілюстрації.

Готуються до друку:

– «Волинь і Полісся у невідомій епістолярній спадщині ОУН і УПА. 1944 – 1954 рр.»

СЕРІЯ «ЛІТОПИС УПА» – БІБЛІОТЕКА

1. Юрій Ступницький. Спогади про пережите. Автор – волиняк – оповідає про свою родину та переживання від юнацьких років (кінець 30-х) до виходу з ув'язнення в середині 50-х років. Автор є сином начальника штабу УПА полк. Леоніда Ступницького, разом з яким у 1943 р. пішов до УПА, де навчався у старшинській школі «Дружинники». Після арешту в 1944 р. поневірявся по тюрмах і таборах Радянського Союзу. Київ, 2000, 128 стор., м'яка обкладинка, мапи, ілюстрації.

2. Володимир В'ятрович. Рейди УПА теренами Чехословаччини. Монографію присвячено одному з маловідомих аспектів історії українського національно-визвольного руху 1940-1950 років – рейдам УПА чехословацькими теренами. Обрана тема дозволяє авторові показати розмах національно-визвольної боротьби в Україні, її вплив на події у післявоєнній Європі, без чого неможливе правильне і об'єктивне тлумачення суспільних процесів того часу. Львів, 2001, 208 стор., м'яка обкладинка, мапи, ілюстрації.

3. Ярослав Грицай – «Чорнота», Параскевія Грицай. А рани не гоїлися: Спомини «Чорноти». У книзі описані спогади чотового командира УПА «Чорноти» про події, що відбувалися в 1943-1945 роках на Закерзонні, та про його страдницьке життя в більшовицьких тюрмах і концтаборах Сибіру. Мемуари підготовлені до друку дружиною автора Параскою Грицай (з дому Ротко), яка протягом довгих років відтворювала розповіді свого чоловіка, уточнювала, доповнювала та систематизувала їх. Львів, 2001, 332 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

4. Спогади вояків УПА та учасників збройного підпілля Львівщини і Любачівщини. Книга містить спогади Василя Левковича («Вороного»), його дружини Ярослави, сотенного Миколи Тарабана («Тучі»), вояків УПА Івана Філя («Шеремети»), Івана Василевського–Путко («Вуса»), оргмоба Костя Міхалика («Думи») та зв'язкової Катерини Когут–Лялюк («Грізної»). В книзі подана коротка згадка про Якова І. Чорнія («Кулю», «Мушку», «Ударника»), командира Перемиської 6 ВО УПА, авторства Федора Лопадчака. Львів, 2003, 448 стор., тверда палітурка в суперобкладинці, ілюстрації.

5. Мирослав Горбаль. Довідник-пошуківець. Реєстр осіб, пов'язаних з визвольною боротьбою на теренах Львівщини (без Дрогобиччини). 1944-1947 (за архівними документами). Книга є підсумком опрацювання архівних документів з фондів Державного архіву Львівської області за 1944-1947 роки. Ці документи мають інформаційно-звітний характер (також плани заходів, стенограми нарад, протоколи засідань та допитів, підпільні документи, прокурорські аналізи, агентурні справи тощо) й викривають суть боротьби комуністичного режиму проти національно-визвольного руху на вказаних теренах. У довіднику подані ключові ідентифікаційні дані про осіб, які були пов'язані з тим рухом, та джерела інформації цих даних. Львів, 2003, 416 стор., м'яка палітурка.

6. Мирослав Горбаль. Довідник-пошуківець. Реєстр осіб, пов'язаних з визвольною боротьбою на теренах Дрогобиччини. 1939-1950 (за архівними документами). У цій праці зібрана трагічна інформація про особи та події, що, безпосередньо чи опосередковано, у позитивному чи негативному плані, були пов'язані з визвольною боротьбою на території тодішньої Дрогобицької області у 1939–50-х роках. Основна інформація – результат опрацювання документів архівних справ Державного архіву Львівської області (ДАЛО) та інших архівів, а також видань, публікацій і машинописів з цієї тематики; дописів, свідчень, спогадів та листів. Львів, 2005, 1312 стор., ілюстрації, тверда палітурка.

7. Володимир Ковальчук. Діяльність ОУН (б) та Запілля УПА на Волині та південному Поліссі (1941-1944 рр.). В книзі досліджено інформаційний потенціал джерел з історії діяльності мережі ОУН і запілля УПА на ПЗУЗ. Обговорюється формування первісної джерельної бази, особливості фондоутворення, діловодство, проводиться класифікація документального масиву джерел та з'ясовано особливості діяльності референтур ОУН(б) і запілля УПА. Львів, 2006, 512 стор., тверда палітурка.

8. Онишко Леся. «Нам сонце всміхалось крізь ржаві ґрати». Катерина Зарицька в українському національно-визвольному русі. У цій монографії на основі архівних документів та матеріалів, спогадів учасників подій досліджено етапи становлення світогляду Катерини

Зарицької, її участь в формуванні Українського Червоного Хреста; діяльність в референтурі пропаганди ОУН (б) та налагодження зв'язків головнокомандувача УПА Романа Шухевича; показано її життєвий шлях в тюрмах і таборах СРСР, а потім на волі. Львів, 2007, 928 стор., тверда палітурка, суперобкладинка, ілюстрації.

9. Коханська Галина. З Україною у серці. Спомини. Спомини присвячені історії національно-визвольного руху на Волині 1930-1950 рр. Вони відображають діяльність польського окупаційного режиму та більшовицькі репресії 1939-1941 рр. Авторка детально розповідає про свій вступ в ряди ОУН, проходження вишколів, свою діяльність в Колківській республіці УПА у відділі розвідки. Окремий розділ споминів присвячений ув'язненню в комуністичних таборах. Львів, 2008, 400 стор., тверда палітурка, суперобкладинка, ілюстрації.

Готуються до друку:

– книга, присвячена Нілу Хасевичу - воїну, мистцю, політику.

СЕРІЯ «ПОДІЇ І ЛЮДИ»

1. Посівнич Микола. Нескорений командир. У нарисі висвітлюється життєвий шлях провідного члена ОУН та Головного командира УПА Романа Шухевича, незламного лідера національно-визвольної боротьби українського народу. Торонто-Львів, Видання 2-е, доповнене. 2008, 80 стор., ілюстрації.

2. Осьмак Наталка. Кирило Осьмак – нескорений Президент УГВР. Пропоноване дослідження розкриває на основі архівних документів і матеріалів невідомі сторінки життя і діяльності одного з чільних керівників українського визвольного руху 1940-х років. – Торонто-Львів, 2008, 128 стор., ілюстрації.

3. Посівнич Микола. Степан Бандера. Життя присвячене свободі. Пропоноване дослідження присвячене життю та діяльності Провідника ОУН та ЗЧ ОУН Степана Бандери в 1920–1959 рр. На основі спогадів та документів у книзі висвітлено боротьбу і роль ОУН і ЗЧ ОУН та її лідера у тогочасних суспільно–політичних процесах. Крім того, читач зможе довідатися про родинне, шкільне, студентське оточення, в якому формувалася особистість майбутнього Голови проводу ОУН та ЗЧ ОУН. Торонто–Львів, 2008, 112 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

4/І. Петро Й. Потічний. Моя дорога. Короткий біографічний спомин Петра-Йосифа Потічного, написаний англійською мовою, охоплює період від народження до часу, коли він, як юнак, вояк УПА, прибув зі своїм відділом до Західної Німеччини під кінець 1947 р. Торонто – Львів, 2008, 124 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

4/ІІ. Петро Й. Потічний. Моя дорога. Частина 2. Дана книга є продовженням англомовних біографічних споминів Петра-Йосифа

Потічного, яка описує його життя в Сполучених Штатах (1950–1964), службу в амери-канській морській піхоті підчас Корейської війни, здобуття університетської освіти у Філадельфії і Нью-Йорку та завершується його подальшим переїздом до Канади. Торонто–Львів, 2010, 112 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

5. «Грім» – полковник УПА Микола Твердохліб. Спогади і матеріали. / Упорядник Роман Грицьків. Видання присвячене полковнику Української Повстанської Армії Миколі Твердохлібу – «Грому». Крізь призму спогадів безпосередніх учасників подій та інших матеріалів у збірнику зображено життя і діяльності видатного повстанського командира, а також висвітлено національно-визвольну боротьбу 1930-х – 1950-х років у Карпатах. Торонто–Львів, 2008, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

6. Михайло Романюк. Петро Федун – «Полтава» – провідний ідео-лог ОУН та УПА. Пропоноване видання присвячене життю та діяльності одного із керівників збройного підпілля ОУН та УПА Петра Федуну – «Полтави». На основі архівних документів висвітлено процес формування світо-глядних позицій, національно-патріотичних переконань та його творчої спадщини. Торонто–Львів, 2009, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

7. Українська Головна Визвольна Рада / Упорядники П. Й. Потічний, М. Посівнич. У книзі про УГВР поміщено статті Р. Шухевича, м. Дужого і А. Камінського, спогади Л. Шанковського, Д. Ребет у яких висвітлено боротьбу і роль УГВР у тогочасних українських суспільно-політичних процесах. Торонто–Львів, 2009, 136 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

8. Володимир Іванченко. Квітка у червоному пеклі: життєвий шлях Людмили Фої. Брошура присвячена життю Людмили Фої («Оксани», «М. Перелесник»), 1923–1950, котра була одним із організаторів підпілля ОУН (б) у м. Києві під час Другої світової війни. Арештована вона витримала тортури в'язниці НКДБ. Будучи ключовою фігурою у протистоянні радянських спецслужб з СБ ОУН, зірвала потужну чекістську операцію з виявлення та знищення керівників українського визвольного руху. Одночасно вона – авторка чудових літературних творів. Людмила Фоя загинула в нерівному бою з військовою групою МДБ, рятуючи пораненого друга. Торонто – Львів, 2009, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

9. Олександр Іщук. Життя та доля Михайла Дяченка – «Марка Боєслава». Книга присвячена життю та долі Михайла Дяченка – поета, письменника, підпільника й одного з керівників Карпатського КП ОУН, автора чималої кількості поетичних творів та оповідань, у яких чітко продемонстровано мету та завдання українського визвольного руху середини ХХ століття. Вперше оприлюднено раніше невідому інформацію про заходи радянських каральних органів із розшуку

м. Дяченка, виявлену в ГДА СБУ, окремі його твори та маловідомі фотографії. Торонто – Львів, 2010, 140 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

10. Олександр Іщук, Володимир Іванченко. Життєвий шлях Галини Голояд – «Марти Гай». У книзі чи не вперше на основі архівних документів МДБ УРСР, збережених в Галузевому державному архіві СБ України, детально висвітлено життя та долю однієї з чільних діячок українського визвольного руху Галини Голояд – «Марти Гай». Книгу доповнено творами письменниці, маловідомими фотографіями та документами з архівів радянської державної безпеки. Торонто – Львів, 2010, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

11. Володимир Мороз. Портрет Осипа Дяківа-«Горнового». Книга присвячена життю та діяльності одного з провідних публіцистів воюючої України, члена Проводу ОУН на українських землях та заступника Голови генерального секретаріату УГВР, підполковника-політвиховника УПА Осипа Дяківа. На підставі широкого масиву джерел з'ясовано його внесок в український національно-визвольний рух, висвітлено основні ідеї понад двох десятків публіцистичних праць. Торонто – Львів, 2010, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

12. Володимир Мороз. Зиновій Тершаковець-«Федір». Зиновій Тершаковець увійшов в історію українського національно-визвольного руху як крайовий провідник ОУН Львівщини та засновник і редактор підпільного видання «Літопис УПА». Докладно про ці та інші аспекти його життя та діяльності йде мова у даній книзі, написаній на широкій джерельній базі, зокрема невідомих архівних документах. Також вперше з 1944 р. публікується праця З.Тершаковця «Польське питання», в якій розкрито погляд українського підпілля на стосунки із своїм західним сусідом. Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

13. Микола Андросчук-«Вороний». Записки повстанця. Книга спогадів Миколи Андросчука-«Вороного» охоплює період з весни 1943 р. по весну 1944 р. і подає широку картину дій українських повстанців на південній Волині. Автор приймав безпосередню участь у тих подіях і зустрічався з багатьма повстанськими командирами — Д. Клячківським — «Климом Савуром», П. Олійником — «Енеєм», М. Свистуном — «Ясенюм». Про славних повстанських командирів та про чисельні бої з німецькими підрозділами, найбільший бій загонів УПА та військ НКВС на Гурбах і важкий Північний рейд міститься інформація на сторінках цього видання. Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

14. Олександр Іщук, Наталія Ніколаєва. Ярослав Богдан – «Всеволод Рамзенко». В книзі розповідається про життєвий шлях та творчу діяльність відомого письменника-підпілля і чільного діяча ОУН Ярослава Богдана – «Всеволода Рамзенка» (1915-1953). На

основі невідомих архівних документів з ГДА СБ України відтворено основні етапи життя та проаналізовано тематику основних праць Я. Богдана. Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

15. Дмитро Проданик. Шлях боротьби Василя Сенчака-«Ворона». У книзі на основі архівних документів та спогадів колишніх учасників та симпатиків визвольного руху висвітлено життєвий та бойовий шлях Василя Сенчака-«Ворона» на посадах районного референта СБ Солотвинщини та надрайонного референта СБ Станиславівщини, а також проведено дослідження ходи «чорної» зради на Станиславівщині 1951 р., під час якої і загинув «Ворон». Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

16. Олександр Іщук, Ігор Марчук. Брати Бусли. Життя за Україну. Книга про відомих діячів ОУН на Волині Олександра та Якова (референт пропаганди Проводу ОУН) Буслів подає інформацію про їхній нелегкий життєвий шлях. Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

17. Світло душі родини Левицьких / Упорядник Марія Прокопець. В книзі розповідається про долю родини Левицьких, долю, яка певною мірою була типовою для численних галицьких родин у першій половині ХХ століття. В час лихоліття 2-ої Світової війни, опинившись між жорнами брунатних та червоних окупантів, з 8-ми дітей о. Юрія Левицького та Анастасії з Зубрицьких п'ятеро загинуло у боротьбі за волю України. Торонто – Львів, 2011, 128 стор., м'яка палітурка, ілюстрації.

«ЛІТОПИС УПА» В МЕРЕЖІ INTERNET

Заходами Адміністрації видавництва «Літопис УПА» детальну інформацію українською та англійською мовами про видання та споріднені матеріали можна знайти в мережі Internet за адресою:

<http://www.litopysupa.com>

Ця інформація складається з чотирьох груп.

1. Вступ до серій (*Introduction to the Series*), який дає загальні інформації про «Літопис УПА» та цілі видавництва.

2. Інформації про замовлення (*Ordering information*), які дають короткі інформації про кожний том серій та як їх замовляти.

3. Книги «Літопис УПА» (*Litopys UPA volumes*), де про кожний том подано не тільки повну бібліографічну інформацію (титильна сторінка, дата і місце публікації, число ISBN, ціна та редактор книги), але також повний текст вступної статті та резюме матеріалів тому. Текст ілюстрований знімками, які знаходяться в книзі.

4. Споріднені матеріали (*Related Materials*). У цій групі подані публікації інших видавництв, що відносяться до теми УПА та Збройного підпілля в Україні.

Аналогічну інформацію англійською мовою можна знайти також на web сторінці за адресою:

<http://www.infoukes.com/commercial/litopysupa/index.html>

*Про подальші інформації можна звертатися на адресу
Адміністрації:*

— Микола Кулик — **mykola.kulyk@litopysupa.com**

або Редакції:

— Петро Й. Потічний — **peter.potichnyj@litopysupa.com**

Адміністрація в Україні — litopys@bs.lviv.ua

Будемо вдячні за відгуки читачів на наше видання.

Пишіть на подані адреси або також на

www.litopysupa.com

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА В США Й КАНАДІ
та
ТОВАРИСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА
ім. ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ В США Й КАНАДІ

ВИДАВНИЧИЙ КОМІТЕТ «ЛІТОПІСУ УПА»

*М. Бошно, І. Василевський-Путко, І. Гомзяк, Параска Грицай,
О. Дольницький, О. Жигар, Б. Ковалик, М. Кошик,
М. Кулик, Р. Кулик, Катерина Лялюк, М. Лушчак, П. Мицак,
Емілія Нагірна-Зінько, Марія Пискір, А. Потічний, П. Потічний,
С. Рогатинський, М. Рошецький, І. Росіл, Наталя Солтис,
І. Терещенко, Ярослава Філь, О. Цілюпа, С. Шпак, Є. Штендера*

Адміністрація:

М. Кулик, Р. Кулик, Емілія Нагірна-Зінько, Наталя Солтис

Адреса:

*LITOPYS U.P.A.
P.O. Box 97, Station «С»
Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada
mykola.kulyk@litopysupa.com*

Адміністрація в Україні:

Ігор Гомзяк, Богдан Столяр

Благодійний Громадський Фонд «Літопис УПА»
ім. Володимира Макара
Микола Посівнич

Адреса: «Літопис УПА»

*пл. Міцкевича, 6/7, Львів 79000 Україна
тел.(38-032) 272-4064 e-mail: litopys@bs.lviv.ua*

ЛІТОПИС
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНСЬКОЇ
АРМІЇ

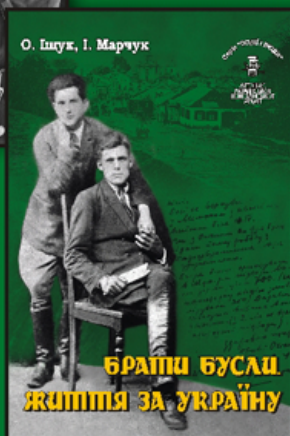
50

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

ЛІТОПИС
УПА

ТОМ
15

LITOPYS U.P.A.
P.O. Box 97, Station "C"
Toronto, ON M6J 3M7
CANADA

mykola.kulyk@litopysupa.com

<http://www.litopysupa.com>

“ЛІТОПИС УПА”
пл. Міцкевича, 6/7
Львів, 79000
UKRAINE

е-пошта: litopys@bs.lviv.ua

Серія "Події і люди"

ЛІТОПИС
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНСЬКОЇ
АРМІЇ

Світло душі
родини Левицьких